

338.4763

A 535ก

ธ.๒

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

เล่ม 4 ต.ก. 2๖๖๔

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
พฤษภาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
พฤษภาคม 2552

จิราภรณ์ สงวนวงศ์. (2552). การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ จังหวัดสุพรรณบุรี. ปริญญาโท วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.นลินา ประไพรักษ์สิทธิ์, อาจารย์ ดร.รักษนก โคโต

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่วิจัยที่คัดเลือก 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3) วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่วิจัยที่ทำการศึกษา ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลวังยาว อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก สวนพืชไร่นาและหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยใช้แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี และแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แห่งละ 1 – 2 คน และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีพรรณนา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ ของจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งเดินทางสะดวก เข้าได้ถึงง่ายและสามารถท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทุกแห่งมีกิจกรรมการให้ความรู้ทางด้านการเกษตรแก่นักท่องเที่ยว ส่วนการศึกษาด้านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส) และเลือกเดินทางพร้อมกับครอบครัว โดยเดินทางไปกลับภายในหนึ่งวัน มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่ำกว่า 1,000 บาท สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ โดยเหตุผลที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรก็เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุดคือ การทำเกษตรแบบผสมผสานในโครงการพระราชดำริ ส่วนในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติ ด้านสาธารณูปโภค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้คือ ควรจัดอบรมประชาชนและเยาวชนพร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจร เพิ่มกิจกรรมในการท่องเที่ยว เน้นจุดเด่นของสถานที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

THE STUDY OF AGROTOURISM ATTRACTIONS TO DEVELOP ECOTOURISM IN
SUPHANBURI PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Ecotourism Planning and Management

At Srinakharinwirot University

May 2009

Jiraphorn Sangawong. (2009). The Study of Agrotourism Attractions to Develop Ecotourism in Suphanburi Province. Master thesis, M.Sc. (Ecotourism Planning and Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

Advisor Committee: Dr. Nalena Praphairaksit, Dr. Rakchanok Koto

The objectives of this research were to 1) study Agrotourism Attractions 2) study tourist behavior in Agrotourism Attractions to Develop Sustainable Ecotourism and 3) analyse Ecotourism Promotion Guidelines in Suphanburi Province in the specific research areas. The research areas were Agriculture Promotion and Development Center, Agrotourism for Learning Sufficiency Economy, Native Vegetable Garden, Soilless Culture Center and Buffalo Village. Data was collected by using resource audit and questionnaires to study tourist behavior. The sampling of research was obtained from 1-2 people of responsibility per tourism site and tourists from the period between January – February 2009. The qualitative data was done by percentage, mean and Standard Deviation.

The study of Agrotourism Attractions and uniqueness found that every Agrotourism Attraction was convenient, comfortable and can be visited every season. In addition, activities were available to learn about agriculture. The study of tourist behavior found that most tourists travel at any opportunity and that they travel with family. Most tourists take a one day trip and on this trip they spend less than 1,000 Baht. Tourists were impressed with the beautiful Agrotourism landscape. The main reason tourists chose to travel to the Agrotourism Attractions was relaxation. The kind of Agrotourism Attractions the tourists wanted to visit most was integrated agriculture in the Royal Project. The overall tourist opinion about the tourism sites, staff, order and facilities gave good scores of satisfaction on those aspects in terms of total. Some conclusive suggestions for the Ecotourism Promotion Guidelines in Suphanburi Province were to train the local people, youth and tourists to promote knowledge and understanding about Ecotourism. Moreover, to develop Agrotourism Attractions with a broader range of options and activities, to emphasize a unique image to attract the tourists and to continue providing information that promotes Agrotourism Attractions.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

ของ
จิราภรณ์ สว่างวงศ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

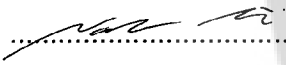
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

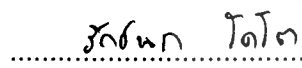
วันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

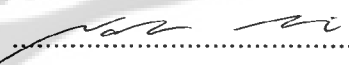
คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

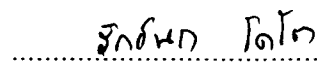
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. นลินา ประไพรัชสิทธิ์)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุภาพร สุกสีเหลือง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. รักชนก โคโต)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นลินา ประไพรัชสิทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. รักชนก โคโต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร. ไพบุลย์ อ่อนมั่ง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ ดร.นลินา ประไพรักษ์สิทธิ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโทและอาจารย์ ดร.รักษนง โคนโต กรรมการควบคุมปริญญาโทและรองศาสตราจารย์สุภาพร สุกสีเหลือง ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำข้อเสนอแนะต่างๆ ในการทำวิจัยทุกขั้นตอน ทำให้ผู้วิจัยได้เข้าใจกระบวนการจัดทำวิจัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมถึงผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทธิ์ชัย อ่อนมิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุษาวดี เอกแสงสี ที่กรุณาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบเค้าโครงปริญญาโท และผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมิ่ง กรรมการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปัญญา ชีระวิทย์เลิศ จากสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความถูกต้องเที่ยงตรง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านจากสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ หลักการในหลักสูตรการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวในที่นี้ได้ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย

สุดท้ายที่ขาดเสียมิได้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา Stephen ครอบครัวสง่างงศ์และครอบครัว Hensman ที่คอยให้กำลังใจในการสนับสนุนทั้งร่างกายแรงใจรวมถึงคุณสิริคนางค์ ปานศรี คุณจิราภรณ์ พัศตร คุณวัลย์ทิพย์ เขมะศิริ คุณเมธิกา ไชยรัตน์และเพื่อนๆ ที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจและประสานงานด้านเอกสารต่างๆ จากมหาวิทยาลัยตลอดระยะเวลาการทำวิจัยนี้

จิราภรณ์ สง่างงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	6
พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว.....	16
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นพื้นที่วิจัย.....	59
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	67
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี..	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	73
ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	86
ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	87
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง.....	87
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์บริการท่องเที่ยว เชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	92
ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์บริการท่อง เที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	106
อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	106
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก..	106
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานผักพื้นบ้านเพื่อ การยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	112
ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอุทยานผักพื้นบ้าน เพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	126
สวนพืชไร่ดิน.....	127
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสวนพืชไร่ดิน.....	127
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนพืชไร่ดิน.....	132
ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนพืชไร่ดิน.....	146
หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	147
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	147
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควาย ไทย.....	154

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	168
การวิเคราะห์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรีในภาพรวม.....	169
แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	170
สรุปผลการวิจัย.....	170
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	177
การศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	178
การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	181
การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	182
อภิปรายผลการวิจัย.....	183
การศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	183
การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	184
ข้อเสนอแนะ.....	186
บรรณานุกรม.....	189
ภาคผนวก.....	196
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	219

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงรูปแบบจากประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Cohen.....	22
2	แสดงการจัดกลุ่มประเภทของนักท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Phillip Pearce.....	25
3	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน) ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการ เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	73
4	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในศูนย์ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	76
5	จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	76
6	นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีเดินทางมากับใคร.....	77
7	การมาท่องเที่ยวในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่....	77
8	สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร.....	77
9	ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน.....	78
10	ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	78
11	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่.....	78
12	การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการ เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	79
13	กิจกรรมการบริการในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีที่ นักท่องเที่ยวใช้บริการ.....	79
14	สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	80
15	เหตุผลที่เดินทางมาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	80
16	หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่.....	81
17	นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	81
18	นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด.....	81

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	82
20	ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	82
21	กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	83
22	ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม.....	83
23	จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี.....	84
24	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน) ของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	92
25	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในศูนย์บริการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	95
26	จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	95
27	นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเดินทางมากับใคร.....	96
28	การมาท่องเที่ยวในศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่.....	96
29	สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร.....	96
30	ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน.....	97
31	ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	97
32	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่.....	97
33	การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	98

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
34	กิจกรรมการบริการในศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ.....	98
35	สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	99
36	เหตุผลที่เดินทางมาศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	99
37	หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่.....	100
38	นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	100
39	นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด.....	101
40	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	101
41	ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	102
42	กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	102
43	ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม.....	103
44	จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	103
45	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน) ของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	112
46	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	115
47	จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	116
48	นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติเดินทางมากับใคร.....	116
49	การมาท่องเที่ยวในอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวากครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่.....	117

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
50	สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร.....	117
51	ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน.....	117
52	ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่อุทยานผักพื้นบ้าน เพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	118
53	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่.....	118
54	การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิม พระเกียรติบึงฉวาก.....	118
55	กิจกรรมการบริการในอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก ที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ.....	119
56	สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อ การยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	119
57	เหตุผลที่เดินทางมาอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	120
58	หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่.....	120
59	นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	121
60	นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด.....	121
61	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	122
62	ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการ ไปเที่ยวมากที่สุด.....	122
63	กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	123
64	ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม.....	123
65	จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความ คิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิม พระเกียรติ.....	124
66	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน) ของสวนพีชไร้ดิน.....	132
67	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในสวนพีช ไร้ดิน.....	135

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
68	จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนพีชไร้ดิน	136
69	นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนพีชไร้ดินเดินทางมากับใคร	136
70	การมาท่องเที่ยวในสวนพีชไร้ดินครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่.....	137
71	สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร.....	137
72	ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน.....	137
73	ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สวนพีชไร้ดิน.....	138
74	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่.....	138
75	การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนพีชไร้ดิน.....	138
76	กิจกรรมการบริการในสวนพีชไร้ดินที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ.....	139
77	สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สวนพีชไร้ดิน.....	139
78	เหตุผลที่เดินทางมาสวนพีชไร้ดิน.....	140
79	หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่.....	140
80	นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	141
81	นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด.....	141
82	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	142
83	ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการ ไปเที่ยวมากที่สุด.....	142
84	กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	143
85	ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม.....	143
86	จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความ ความเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ของสวนพีชไร้ดิน.....	144
87	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน) ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	154
88	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวในหมู่บ้าน อนุรักษ์ควายไทย.....	157

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
89	จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	157
90	นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เดินทางมากับใคร.....	158
91	การมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่.....	158
92	สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร.....	158
93	ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน.....	159
94	ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หมู่บ้านอนุรักษ์ ควายไทย.....	159
95	ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คู้มค่าหรือไม่.....	160
96	การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	160
97	กิจกรรมการบริการในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ.....	160
98	สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	161
99	เหตุผลที่เดินทางมาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	161
100	หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่.....	162
101	นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	162
102	นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด.....	163
103	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด.....	163
104	ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการ ไปเที่ยวมากที่สุด.....	164
105	กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	164
106	ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม.....	165
107	จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความ คิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	165

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวและกลุ่มนักท่องเที่ยว	21
2 แสดงการจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยวออกตามแบบแผนชีวิต.....	23
3 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง).....	70
4 แผนผังศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.....	72
5 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	90
6 แผนผังการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....	91
7 อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก.....	110
8 แผนผังอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติ.....	111
9 สวนพืชไร่ดิน.....	130
10 แผนผังสวนพืชไร่ดิน.....	131
11 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	151
12 แผนผังหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	153

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ยิ่งใหญ่ เนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอื่นๆ มากมาย ปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้มีการกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น การท่องเที่ยวเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว เป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ นอกจากการเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศแล้ว ปัจจุบันหลายๆ ประเทศได้ให้ความสนใจในการส่งเสริมให้ประชาชนเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของตนเองมากขึ้น เพื่อสกัดกั้นการไหลออกของเงินตราไปยังต่างประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เป็นผู้นำสำคัญในการริเริ่มผลักดันให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เนื่องด้วยประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจศึกษามากมาย มีความสวยงาม โดยซึ่งเป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามแม้การท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมายต่อเศรษฐกิจของประเทศแล้ว แต่การท่องเที่ยวก็ก่อให้เกิดผลเสียหลายประการด้วยเช่นกัน ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงผลเสียที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนต่อประเทศไทยในอนาคต

จากสภาวะโลกร้อนหรือภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงกำลังเป็นปัญหาใหญ่ของโลก สังเกตได้จากอุณหภูมิที่ร้อนขึ้นอย่างผิดปกติ ลมฟ้าอากาศแปรปรวน อุทกภัย แผ่นดินไหว ความแห้งแล้ง แผ่นกระจาย ตลอดจนภัยพิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้น ปัญหาดังกล่าวทำให้ประเทศทั่วโลก ตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายธรรมชาติและปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ในขณะเดียวกันสถานการณ์การท่องเที่ยวที่กระแสโลกเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน จนเกิดการพัฒนาแนวคิดรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism) และได้แตกรูปแบบออกเป็นการท่องเที่ยวลักษณะต่างๆ เช่น การท่องเที่ยวสีเขียว (Green tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure tourism) การท่องเที่ยวเชิงชีวภาพ (Biotourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) สำหรับในด้านการเกษตรนั้น การเปลี่ยนแปลงครั้งล่าสุดที่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิวัติก็คือ “การปฏิวัติเขียว” (The Green Revolution) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อประมาณสามสิบปีที่ผ่านมา (มาฮาโนบุ ฟูกุโอกะ, 2546: 8) โดยมีจุดเด่นอยู่ที่การนำเอาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอย่างได้ผลชัดเจนดังเช่น การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ของพันธุ์ข้าวต่างๆ เป็นต้น แต่จุดอ่อนก็คือ การละเลยต่อผลกระทบด้านอื่นๆ เช่น สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาซึ่งมีความละเอียดอ่อนและซับซ้อนอย่างยิ่ง ปัญหาอันเกิดจากระบบเกษตรกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมที่โลกกำลังเผชิญอยู่ทุกวันนี้ ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบการเกษตรปัจจุบัน เป็นระบบเกษตรธรรมชาติ (Natural farming) โดยการใช้ธรรมชาติซึ่งมีความอ่อนนุ่มถ่อมตนเป็นต้นกำเนิดและเป็นจุดสิ้นสุด ซึ่งตรงกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในช่วงปี พ.ศ. 2540 เมื่อปีที่ประเทศไทยต้องรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพ เพื่อที่จะยืนหยัดในการพึ่งตนเองและพัฒนานโยบายที่สำคัญเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยการสร้างแนวคิดเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองได้ ซึ่งคนไทยสามารถเลี้ยงชีพโดยอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ถูกใช้เป็นกรอบแนวคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย ซึ่งปัจจุบันอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) มุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุข มุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน หรือที่เรียกว่า “สังคมสีเขียว” ด้วยหลักการดังกล่าวแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นี้จะไม่เน้นเรื่องตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ยังคงให้ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์หรือระบบเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันระหว่างเศรษฐกิจชุมชนเมืองและชนบท (เศรษฐกิจพอเพียง-วิกิพีเดีย: 3. ออนไลน์) โดยสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในด้านการลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย โดยเน้นกิจกรรมการเกษตรผสมผสาน การเกษตรแบบยั่งยืนและเกื้อหนุน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ รวมไปถึง มาตรการด้านการสนับสนุนการเกษตรที่ปลอดภัยและการเกษตรธรรมชาติ เพื่อบริโภคภายในประเทศและเพื่อการส่งออกตลาดเฉพาะ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร: ออนไลน์) และยังคงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร และการแปรรูปรวมทั้งผลิตภัณฑ์ เพื่อการบริโภคภายในประเทศและเพื่อการส่งออก รวมไปถึงการสร้างและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวสู่ระบบการท่องเที่ยว เพื่อเชื่อมต่อกลุ่มจังหวัดและสู่ความเป็นสากล (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี: ออนไลน์) ทั้งนี้การเกษตรกรรม ยังเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งในการพัฒนาให้เป็นสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว เพราะการได้ท่องเที่ยวเยี่ยมชมถือเป็นการพักผ่อน และยังได้สัมผัสกลิ่นอายธรรมชาติรวมถึงวิถีชีวิตของเกษตรกรอย่างใกล้ชิด ก่อให้เกิดความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ ได้สาระประโยชน์ และอาจเป็นแนวทางให้นักท่องเที่ยวได้ไปประกอบอาชีพ ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสและกระจายรายได้สู่ชุมชน

เนื่องจากประเทศไทยจัดว่าเป็นประเทศเกษตรกรรมและการเกษตรก็เป็นรากฐานหลักของการดำรงชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ล้วนเป็นผลิตผลทางด้านการเกษตรโดยจังหวัดสุพรรณบุรีได้ชื่อว่าเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเห็นได้จากแผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีและคำขวัญประจำจังหวัดที่ให้ความสำคัญกับการเกษตรในการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง อีกทั้งจังหวัดสุพรรณบุรียังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหลายแห่งที่น่าสนใจ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง โดยสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ภายใน 1 วัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่วิจัยที่คัดเลือก
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ในการทำวิจัย เรื่อง การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเมื่อสำเร็จแล้วจะก่อให้เกิดความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทำให้ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีและทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี ตลอดจนเป็นข้อมูลสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ด้านพื้นที่

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ 1) แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภออู่ทอง 2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอด่านช้าง 3) บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ อำเภอดำเนินนางบวช 4) สวนพืชไร่ดิน อำเภอศรีประจันต์ 5) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อำเภอศรีประจันต์

2. ด้านประชากร

2.1 ผู้รับผิดชอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภออู่ทอง อำเภอด่านช้าง อำเภอดำเนินนางบวช เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอศรีประจันต์

2.2 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552

3 ด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการศึกษา 10 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551 ถึงเดือนพฤษภาคม 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการทำวิจัยเรื่องนี้เนื่องจากมีคำศัพท์และตัวแปรมากมายหลายคำ จึงนำมานิยามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังต่อไปนี้

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง สถานที่ที่มีส่วนใดส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการทำนา ทำสวนไม้ตัดดอก การทำสวนผักสวนครัว การทำสวนสมุนไพรและในพื้นที่ดังกล่าวได้มีการจัดการบริการด้านต่างๆ โดยเฉพาะการเข้าไปศึกษาเรียนรู้วิถีทำเกษตรกรรม มีการจัดแสดง แปลงสาธิต พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ประสบการณ์ของชาวบ้าน ในงานวิจัยนี้หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 5 แห่งในจังหวัดสุพรรณบุรี คือ 1) แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภออู่ทอง 2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอด่านช้าง 3) บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ อำเภอดำเนินนางบวช 4) สวนพืชไร่ดิน อำเภอศรีประจันต์ 5) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อำเภอศรีประจันต์

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยอาจมีเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยการจัดการในสถานที่ท่องเที่ยวนั้นต้องมีกระบวนการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม ควบคู่ไปกับความเพลิดเพลินและมีปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่น รวมทั้งให้ประโยชน์กลับคืนสู่สถานที่ท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว
- กิจกรรมการท่องเที่ยว
- พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
- แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้เสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
2. พฤติกรรมการท่องเที่ยว
3. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2543) ได้ให้ความหมายโดยใช้หลักองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึงการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมหลักด้านการเกษตรที่สามารถดึงดูดและเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว โดยมีการบริการจัดไว้ให้รองรับเพื่อสนองตอบตามมาตรฐานความต้องการของนักท่องเที่ยว ให้ได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน

ราไพพรรณ แก้วสุริยะ (2544) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรว่าหมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรม สวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์ เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จ และเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

ราณี อธิชัยกุล (2546) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการเกษตรเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลัก สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว มีการจัดระบบการให้บริการไว้รองรับนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร รวมทั้งมีการวางแผนป้องกันและวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งความสนใจไปยังกิจกรรมการเกษตรหรือสภาพแวดล้อมทางการเกษตรเป็นหลัก
2. เป็นการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ทางการเกษตรเป็นหลัก
3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดระบบการให้บริการไว้รองรับนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน
4. เป็นการท่องเที่ยวที่มีกลไกกระจายรายได้ไปยังเกษตรกร
5. เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเกษตรกร ในด้านของกระบวนการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
6. เป็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน เกิดการพักผ่อนหย่อนใจ การสร้างเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติของท้องถิ่น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2549) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรว่า เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและการนำความรู้กลับไปประยุกต์ใช้หรือประกอบอาชีพได้ เหนืออื่นใดนี้คือ การได้หวนกลับไปค้นหา เรียนรู้ เข้าใจ ภาคภูมิใจกับอาชีพเกษตรกรรมรากฐานของแผ่นดินไทย ที่เปี่ยมไปด้วยคุณค่าภายใต้แนวคิด ปรัชญา องค์ความรู้ ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเกษตรกรไทย ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท ชนบทธรรมนิยม วัฒนธรรม ประเพณี รูปแบบกิจกรรมและการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่หลากหลาย ทั้งวิธีดั้งเดิมจนถึงการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ท่ามกลางทัศนียภาพที่สวยงาม บริหารจัดการโดยเกษตรกรหรือชุมชน ความประทับใจที่เกิดจากการได้ชม ชม ชื่นชมผลิตภัณฑ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ก่อเกิดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่ผู้มาท่องเที่ยว ทั้งยังส่งผลให้เกิดรายได้แก่ชุมชนจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์แปรรูป ค่าตอบแทนจากการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

จากแนวคิดของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ สามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ว่า เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชมชนเกษตร เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต ชนบทธรรมนิยม ประเพณี วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชาวชนบท รวมถึงให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ในด้านการเกษตร ที่อาจเป็นทั้งเกษตรกรรมในรูปแบบดั้งเดิมและเกษตรกรรมที่ทันสมัย รวมทั้งได้เที่ยวชมทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติของชุมชน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542: 3-13) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไว้ 3 ส่วน ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวเกษตร คือ ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตผลผลิตทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น แสงแดด ดิน น้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เป็นต้น หรือการจัดการโดยมนุษย์ เช่น เครื่องมือทางการเกษตรต่างๆ เทคโนโลยีการเกษตร เป็นต้น ที่ก่อให้เกิดผลผลิตทางการเกษตรเพื่ออุปโภคบริโภค ซึ่งในที่นี้เรียกทรัพยากรการท่องเที่ยวเกษตรโดยให้ความหมายคือ แหล่งเกษตรกรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อแหล่งท่องเที่ยว โดยครอบคลุมบทบาทของพื้นที่ กระบวนการและกิจกรรมการเกษตร ซึ่งสามารถคัดเลือกนำมาใช้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวได้

2. ตลาดการท่องเที่ยว เนื่องจากตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นตลาดการท่องเที่ยวเฉพาะ (Niche market) จึงทำให้การจัดการด้านการตลาดมีลักษณะที่เจาะจงเฉพาะกลุ่ม โดยต้องเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจกิจกรรมทางการเกษตร ต้องการที่จะเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น นักการตลาดจึงจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้และทำการตลาดเจาะจงเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจด้านนี้

3. บริการการท่องเที่ยว ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ที่พัก (ซึ่งอาจเป็นที่พักค้างคืนกับชาวบ้าน หรือพักตามเรือกสวนไร่นา) ร้านอาหาร การบริการนำเที่ยวให้ความรู้ต่างๆ

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2550) ได้ทำการจัดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทชุมชนหรือหมู่บ้านท่องเที่ยวการเกษตร เป็นการดำเนินการร่วมกันของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน มีทั้งประเภทที่พักค้างแรมในหมู่บ้านได้และประเภทระยะสั้นไม่เกิน 1 วัน ในแต่ละจุด จะมีจุดเด่นโดยเฉพาะ เช่น หมู่บ้านทำนา หมู่บ้านไม้ผล หมู่บ้านไม้ดอก หมู่บ้านพืชผัก หมู่บ้านปลูกหม่อน ทอผ้าไหม และหมู่บ้านเลี้ยงผึ้ง

2. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทรายบุคคลหรือรายกิจกรรม เป็นพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่จะเป็นสวนเกษตรที่ประสบความสำเร็จในการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์เฉพาะอย่าง เช่น สวนเงาะ สวนทุเรียน สวนมะม่วง สวนลิ้นจี่ สวนเกษตรผสมผสาน สวนไม้ดอกต่างๆ ซึ่งทางกรมส่งเสริมการเกษตรจะเข้าไปช่วยสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและการจัดการให้ดีขึ้นทั้งในด้านการจัดการพื้นที่ วิธีการต้อนรับนักท่องเที่ยว การจัดแสดงสินค้าแปรรูป และสินค้าหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

3. แหล่งท่องเที่ยวเกษตรประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ เป็นลักษณะของจุดท่องเที่ยวเกษตรที่มีการจัดงานเทศกาลหรืองานมหกรรมทางด้านการเกษตรที่น่าสนใจ เช่น งานวันทุเรียนโลก งานวันเงาะโรงเรียน งานระกำหวาน เทศกาลหม่อนไหม หรือเป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ทุ่งดอกทานตะวันบาน ทุ่งนาข้าวแก่ที่เหลืองอร่าม เป็นต้น

รูปแบบของกิจกรรมที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

จุดเด่นของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม คือ การให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมการสัมผัสวิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชนบท และรูปแบบของกิจกรรมการประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรที่มีความหลากหลาย โดยในแต่ละแห่งจะมีกิจกรรมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยวหลาย ๆ กิจกรรมแล้วแต่สภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง โดยสามารถจำแนกรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้ (ณัฐพงศ์ สุกกรี, 2544)

1. ประเภทการแสดงสินค้าหรือสาธิต

- แปลงสาธิตพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่สวยงาม และหลากหลาย
- การแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานทางด้านการเกษตร เช่น การปลูกดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต เทคโนโลยีด้านการผลิต และการแปรรูปผลผลิต
- การแสดงประเพณีวัฒนธรรมด้านการเกษตรในอดีตที่ผ่านมา เช่น การตกกล้า การไถนา งานฝีมือ และหัตถกรรม
- การแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ และวิถีชีวิตด้านการเกษตร

2. ประเภทให้นักท่องเที่ยวร่วมทำกิจกรรมระยะสั้น

- การเข้าชมสวนเกษตร โดยให้นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตมารับประทานเองได้จากต้นหรือการเลือกซื้อผลผลิตโดยเลือกเก็บเองได้
- ร่วมกิจกรรมพินบ้านกับชาวบ้าน เช่น ซี่ควาย นั่งเกวียน กรีดยาง ยกยอ พายเรือทอดแห

3. ประเภทให้นักท่องเที่ยวพักแรมในหมู่บ้าน

- นักท่องเที่ยวพักแรมในหมู่บ้านเพื่อศึกษาและสัมผัสกับการใช้ชีวิตร่วมกับชาวบ้านด้วยบริการที่อบอุ่น ปลอดภัย สะดวก และสะอาด

4. ประเภทการอบรมให้ความรู้การเกษตรแผนใหม่และความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน

- การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรแผนใหม่

- ฝึกหัดปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาของชาวนชนบท เช่น การเก็บเห็ดจากป่า การทำข้าวเม่า การทำขนมจีน การวางแผนโบราณและการอบสมุนไพร การเผาข้าว

5. ประเภทจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร

- สินค้าเกษตรแปรรูปที่หลากหลายจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- สินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง
- ของใช้และของที่ระลึก
- พืชผัก ผลไม้ และดอกไม้สดๆ
- พันธุ์พืช เพื่อนักท่องเที่ยวชวนนำไปปลูกเอง
- อาหารพื้นบ้าน

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ควรยึดหลักการต่อไปนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (นำชัย ทนุผล. 2540: 5)

1. ต้องการสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องมีจรรยาบรรณด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. กิจกรรมใดๆ ต้องไม่ทำให้ทรัพยากรเสื่อมโทรม
3. ให้มีความสำคัญกับการคงไว้ซึ่งคุณค่าที่แท้จริงของทรัพยากรธรรมชาติ (ไม่ตัดแปลงธรรมชาติ วัฒนธรรมและอารยธรรม)
4. เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและวัฒนธรรมบนพื้นที่
5. ต้องสัมผัสกับชุมชนท้องถิ่น ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น
6. กิจกรรมต้องเน้นที่เป็นการศึกษา เรียนรู้ระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น ไม่ใช่เน้นการตื่นตา ไร่ใจ

7. ต้องมีการวางแผนเตรียมการเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจในประสบการณ์ ดังนั้นกิจกรรมควรเน้นการเกิดประสบการณ์ด้วยตนเอง

ทั้งนี้ นำชัย ทนุผล (2540: 6-7) ได้ระบุขั้นตอนการจัดการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศไว้ดังนี้

1. กำหนดกลยุทธ์ด้านการจัดการ
 - 1.1 ประเมินทรัพยากรที่สามารถใช้ในกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น สภาพทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเกษตรกรรม ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ฤดูกาลที่มีการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์บ้าง
 - 1.2 กำหนดกิจกรรมท่องเที่ยวที่ต้องการ เช่น จะต้องพัฒนาหรือไม่ จะพัฒนาไปถึงระดับใด จะจัดการกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไรเพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด ต้องการจะสื่ออะไรกับนักท่องเที่ยว มีจุดสนใจอะไรเป็นจุดขายและจะจัดทำเส้นทางเดินอย่างไร

1.3 วางแผนกิจกรรมและประเภทของการท่องเที่ยวที่จะจัดบนพื้นที่ เช่น ใครจะทำอะไร ที่ไหนและอย่างไร จะฝึกอบรมชาวบ้านหรือไม่ จะจัดสื่อความหมายอะไรบ้าง จะใช้สถานที่ใดเป็นศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว จะพัฒนาเหตุการณ์ของที่ระลึกอะไร

2. กำหนดโครงสร้างอัตราค่าบริการและเงินกองทุน ได้แก่ ค่ามัคคุเทศก์ ค่าอาหาร ค่าที่พักแรม การต้อนรับ ค่าขนส่ง การบรรยายสื่อความหมาย

3. ร่วมงานกับบริษัทนำเที่ยว ควรเลือกบริษัทนำเที่ยวประเภทมุ่งผลกำไรแต่พยายามจัดรูปแบบนำเที่ยวให้เกิดผลกระทบน้อยและจะบริจาคผลกำไรให้กับกิจกรรมอนุรักษ์ของท้องถิ่น

4. ร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นลักษณะให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อาจจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือองค์กรบริหารของชาวบ้าน เพื่อกำหนด

- กิจกรรมประเภทการท่องเที่ยว
- การบริการ อาหาร มัคคุเทศก์ การบริการต้อนรับให้ข้อมูล การแสดงโชว์ การจัดที่พักแบบโฮมสเตย์ (Home stay) การขายของที่ระลึก

- ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของชุมชน

5. กำหนดแนวทางและวิธีการตรวจสอบผลกระทบของการท่องเที่ยวบนพื้นที่ กำหนดระดับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของชุมชนอย่างเหมาะสม

นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม จึงได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการประสานแนวคิด แนวปฏิบัติในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ดังนี้ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2543)

1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

1.1 ให้ความสนับสนุนพื้นที่หรือย่านเกษตร แหล่งที่มีศักยภาพสูงและแหล่งที่กำลังดำเนินการ เข้ามามีบทบาทด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม เพื่อเป็นการพัฒนานำร่อง สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศทั้งระบบ

1.2 จัดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยเพิ่มบทบาทให้เต็มศักยภาพและความเหมาะสมเพื่อให้สามารถพัฒนาจุดขายด้านผลผลิต ภูมิปัญญาเกษตร วิถีชีวิต และระบบชุมชน

1.3 จัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภาพลักษณ์การเกษตรเฉพาะถิ่น เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงสินค้าเกษตร ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทย

1.4 จัดให้เป็นบริการท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาบริการที่ได้มาตรฐาน

1.5 พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ให้บริการและการพักผ่อนหย่อนใจ

2. ด้านตลาดการท่องเที่ยว

2.1 พัฒนาให้เป็นตลาดจุดหมายเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมและจุดหมายเดียวกันกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่น

2.2 จัดให้เป็นสินค้าท่องเที่ยวหนึ่งในการทำการส่งเสริมการตลาด

2.3 พัฒนาให้มีกลไกตลาดที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้มากที่สุด

2.4 พัฒนาให้เป็นตลาดที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันหรือเสริมกับตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเอเชียแปซิฟิก

2.5 สนับสนุนให้มีการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้น

3. การส่งเสริม ควบคุมและป้องกันผลกระทบ

3.1 จัดให้มีโครงการส่งเสริมเพื่อใช้มาตรการด้านเงินทุน วิชาการ และการตลาด เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเข้าสู่ระบบ

3.2 กำหนดให้มีการเปิดแหล่งเกษตรกรรมที่มีความพร้อมและได้รับอนุญาตเพื่อการท่องเที่ยว เป็นกิจการที่ต้องมีระบบการควบคุมด้านมาตรฐาน การติดตามตรวจสอบ และมีความปลอดภัย

3.3 ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้รองรับการส่งเสริมและควบคุมการให้บริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม รวมทั้งให้มีการพัฒนากฎหมายท้องถิ่นขึ้นมารองรับ

3.4 จัดให้มีองค์กรเฉพาะระดับต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อกำหนดนโยบาย ควบคุม และกำกับทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

3.5 กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมดูแลปัญหาผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิด

4. การพัฒนาผสมผสานการท่องเที่ยว

4.1 จัดให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมเป็นจุดท่องเที่ยวสำคัญในการสร้างโครงข่ายการท่องเที่ยวของประเทศที่สมบูรณ์

4.2 จัดให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมมีบทบาทในการท่องเที่ยวในการเชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยวภาคพื้นดิน (Overland tourism)

4.3 จัดให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่เน้นนำหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาใช้

4.4 จัดทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในชนบทที่อยู่ใกล้กันมาพัฒนาควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพและความดึงดูดใจ

5. ด้านบริการการท่องเที่ยว

5.1 ส่งเสริมให้พื้นที่เกษตรกรรมและชุมชนมีส่วนร่วมจัดให้มีบริการเพื่อการสร้างอาชีพและรายได้

5.2 รักษามาตรฐานการบริการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

5.3 กระจายการบริการให้ทั่วถึงและสอดคล้องกับความต้องการ

6. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

6.1 จัดให้มีระบบบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ และการขนส่งนักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

6.2 จัดให้มีการพัฒนาระบบควบคุมปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

6.3 จัดให้มีสถาบันการฝึกอบรมเป็นการเฉพาะเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

6.4 จัดให้มีระบบเครือข่ายด้านการรักษาความปลอดภัยและประสานงาน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมเป็นการเฉพาะ

7. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุน

7.1 จัดให้มีองค์กรในรูปคณะกรรมการระดับท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมอยู่ในแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

7.2 กำหนดจัดงบประมาณสนับสนุนให้กับท้องถิ่นเพื่อดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

7.3 พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมระหว่างภาคธุรกิจเอกชนด้านการท่องเที่ยวท้องถิ่น ชุมชน และเกษตรกร เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวรูปลักษณะสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

7.4 กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การนำพื้นที่เกษตรกรรมเข้าพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยจะได้รับความสนับสนุนจากรัฐเป็นกรณีพิเศษ

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำริช้แก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และทรงมีพระราชดำริถึงอย่างชัดเจนในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540 (ภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540) เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำเป็นบทความเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2542 โดยทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทานและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำบทความที่ทรงแก้ไขแล้วไปเผยแพร่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสำนักงานฯ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไป เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การสหประชาชาติ ว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศและสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน (กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง: ออนไลน์)

เศรษฐกิจพอเพียงเชื่อว่าจะสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคมของชุมชนให้ดีขึ้นโดยมีปัจจัย 2 อย่าง คือ

1. การผลิตจะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างปริมาณผลผลิตและการบริโภค
2. ชุมชนจะต้องมีความสามารถในการจัดการทรัพยากรของตนเอง

ผลที่เกิดขึ้นคือ

- เศรษฐกิจพอเพียงสามารถที่จะคงไว้ซึ่งขนาดของประชากรที่ได้สัดส่วน
- ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม
- รักษาสมดุลของระบบนิเวศและปราศจากการแทรกแซงจากปัจจัยภายนอก

เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่างๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ อาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียร และความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความสามัคคี

เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้นำหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม (กลุ่มงานจัดการฟาร์ม, สำนักงานพัฒนาเกษตรกร, กรมส่งเสริมการเกษตร, 2549)

เศรษฐกิจพอเพียง มี 2 รูปแบบ คือ

เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน สามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่โลภมาก และไม่เบียดเบียนคนอื่น

เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า คือ การแลกเปลี่ยนร่วมมือช่วยเหลือกัน เพื่อให้ส่วนรวมได้รับประโยชน์ และนำไปสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมให้เจริญอย่างยั่งยืน

เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นตัวอย่างที่เป็นรูปแบบของการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจด้านการเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 เป็นการทำการเกษตรที่มีระบบการผลิตที่สามารถเลี้ยงตนเองในระดับที่ประหยัด และสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยเริ่มจากการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นพื้นที่สระน้ำเพื่อเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้ในไร่นาเพื่อปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ส่วนที่ 2 เป็นพื้นที่ปลูกข้าว เพื่อใช้สำหรับการบริโภคในครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี ส่วนที่ 3 เป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ และอื่นๆ เพื่อเป็นอาหารและยาสำหรับบริโภคในครัวเรือน เหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้ ส่วนที่ 4 เป็นพื้นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทางและโรงเรียน

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นการรวมพลังของเกษตรกรในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ร่วมกันดำเนินการในการผลิต การตลาด การเป็นอยู่ สวัสดิการ การศึกษา สังคม และศาสนา โดยได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 เป็นการประสานเพื่อจัดหาทุนและแหล่งเงินมาช่วยในการลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยได้รับประโยชน์ร่วมกัน

ดังนั้นการที่จะเลือกใช้ทฤษฎีใหม่ทั้งทฤษฎีใหม่ขั้นต้นและทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้าในการส่งเสริมเกษตรกรให้เป็นรูปธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละกลุ่มหรือแต่ละชุมชน จะต้องมีความเข้าใจและยึดหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เปรียบเทียบเศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่

ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน เทียบได้กับทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1

ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2

ความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3

2. พฤติกรรมการท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวในประวัติศาสตร์ของชาวตะวันตก เกิดขึ้นประมาณสมัยอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ (The Great Empires) ในยุคนี้เริ่มมาตั้งแต่ก่อนคริสตกาลหลายร้อยปีและยังคงดำเนินต่อมาอีกเป็นเวลาหลายร้อยปีหลังคริสตกาล การเดินทางจะถูกนำมาใช้โดยกองทหารหรือกองทัพพวกพ่อค้าและผู้แทนรัฐบาลต่างๆ และรวมทั้งเพื่อการติดต่อคมนาคมระหว่างรัฐบาลกลางกับอาณานิคมต่างๆ ที่อยู่ห่างไกล การเดินทางทางบกประชาชนทั่วไปนิยมใช้ลา ล่อ หรืออูฐ แต่สำหรับทหารหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนิยมใช้ม้าเป็นพาหนะ ซึ่งอาจเป็นเกวียนหรือรถม้าสองล้อ การเดินทางทางทะเลในประวัติศาสตร์เกิดขึ้นโดยชาวโพนีเซียน (Phoenicians) เป็นครั้งแรกโดยเชื่อมเส้นทางทางทะเลกับทางบกในบริเวณริมฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เหยี่ยวภูเขาปณห์เหยี่ยวแรกๆ ที่นำมาใช้ในโลกรเป็นครั้งแรกในประเทศลิเดีย (Lydia) เวลาต่อมาในยุคของอาณาจักรโรมันที่รุ่งเรืองถึงขีดสุด เงินตราถูกนำมาใช้และเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ต่อมาได้มีการพัฒนาระบบเงินสดและเงินเชื่อ (Cash and Credit) มาใช้อย่างกว้างขวาง เงินตราจึงกลายเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ในยุคกลางการเดินทางเพื่อการจาริกแสวงบุญ (Pilgrimages) มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ซึ่งมีพื้นฐานมาจากศรัทธาในศาสนาและเป็นการพักผ่อนท่องเที่ยวด้วย ในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการหรือยุคแห่งการเกิดใหม่ได้นำไปสู่การแนะนำแนวคิดใหม่ๆ ที่เชื่อว่าความจริงหรือสัจธรรมจะเกิดปรากฏอยู่นอกจิตใจและวิญญาณของมนุษย์ ความเชื่อดังกล่าวก่อให้เกิดมิติใหม่เชิงความคิด ให้มนุษย์

ในยุคนี้มีความต้องการสำรวจค้นหาทำความเข้าใจและมีความกล้าที่จะสืบสวนหาความจริงทางประวัติศาสตร์และวิทยาศาสตร์มากขึ้น สำหรับการท่องเที่ยวในยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม นักท่องเที่ยวในสมัยนี้มีจุดเริ่มต้นที่การเดินทางไป - กลับ เพื่อท่องเที่ยวภายใน 1 วัน เพราะผู้คนส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในเรื่องรายได้ที่จะเหลือเพื่อการท่องเที่ยว (ชลธิชา บุนนาค. 2544)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว

1. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (Demographic factor) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากกลุ่มประเทศที่มีประชากรมากๆ การแสดงออกของนักท่องเที่ยวโดยมากแล้วจะแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศที่มีประชากรน้อยๆ เช่น นักท่องเที่ยวจากประเทศจีน ซึ่งมีประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกคือกว่า 1 พันล้านคน ผู้ที่สามารถมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีเพียงพอในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศได้ ย่อมเป็นกลุ่มที่อยู่ในระดับกลางถึงระดับสูงในสังคม การแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ย่อมแตกต่างหรือตรงกันข้ามกับนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ซึ่งมีประชากรอยู่ที่ประมาณหกล้านคน เป็นต้น

2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี (Technology factor) ปัจจัยทางเทคโนโลยี ได้แก่ ปัจจัยในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว รวมถึงการให้บริการด้านความสะดวกสบายต่อนักท่องเที่ยวด้วย เช่น เทคโนโลยีทางการสื่อสาร ได้แก่ ระบบการจอง สำรองที่นั่งบนเครื่องบิน การออกบัตรโดยสารของสายการบินต่างๆ ซึ่งใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ที่เรียกว่า CRS (Computer reservation system) ส่งผลถึงความความสะดวกสบาย รวดเร็ว นักท่องเที่ยวย่อมมีความมั่นใจและแสดงถึงความมั่นคงของผู้ให้บริการด้วย

3. ปัจจัยทางการเมือง (Political factor) ปัจจัยทางการเมืองเป็นปัจจัยที่กระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะต่อนักท่องเที่ยวด้วยเหตุที่นักท่องเที่ยวโดยมากเดินทางท่องเที่ยวด้วยเหตุผลหลักคือการพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้น นักท่องเที่ยวย่อมไม่นิยมที่จะเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดปัญหาทางการเมือง เช่น ประเทศอิสราเอลที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามมาก อีกทั้งยังมีศาสนสถานที่สำคัญทางศาสนาคริสต์ ที่นักแสวงบุญนิยมเดินทางไปเยี่ยมชมแต่ก็เกิดปัญหาทางด้านการเมืองอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่เกิดความปลอดภัย ความสะดวกในการเดินทางไปท่องเที่ยวหรือไปแสวงบุญ ด้วยเหตุผลที่ว่านักท่องเที่ยวไม่ทราบว่า จะเกิดปัญหาขึ้นเมื่อใด และมีเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมของชาวปาเลสไตน์ตลอดเวลา ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปในอิสราเอลมีจำนวนไม่มากนัก

4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic factor) เศรษฐกิจนับเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวและบ่งบอกพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละชาติได้ด้วย หากนักท่องเที่ยวกลุ่มใดที่

เดินทางมาจากประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี เช่น นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น มักถูกจัดอยู่ในอันดับต้นๆ ที่เป็นที่ต้องการของเกือบทุกประเทศ การแสดงออกด้านพฤติกรรมการใช้จ่ายจะใช้ไปในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านที่พัก ด้านอาหาร ด้านนันทนาการ ด้านท่องเที่ยว ด้านการซื้อของที่ระลึก จะเลือกใช้บริการอยู่ในโรงแรมหรือแหล่งท่องเที่ยวระดับสูง เป็นต้น ตรงกันข้ามหากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยดี การแสดงออกของนักท่องเที่ยวย่อมถูกจำกัดศักยภาพในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งก็จะใช้จ่ายในระดับกลางถึงต่ำ

5. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural factor) ปัจจัยด้านนี้นับว่ามีผลกระทบมากต่อการแสดงออกของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวถูกปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรมหล่อหลอมมาตลอดและถ่ายทอดออกมาเป็นทัศนคติของกลุ่มคนเหล่านั้น ทัศนคติและวัฒนธรรมของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจะเป็นตัวกำหนดรสนิยมและค่านิยมในการเดินทาง การซื้อสินค้า การเดินทางท่องเที่ยวของคนกลุ่มนั้นๆ ซึ่งมีผลต่อการปรับปรุงผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวจะอยู่ในระดับใดและรูปแบบใด

ประเภทและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

1. พิจารณาจากลักษณะร่วมทางพฤติกรรมและบทบาททางสังคม

โคเฮน (Cohen, 1977) ได้นำแนวคิดด้านลักษณะร่วมทางพฤติกรรมและบทบาททางสังคมมาจัดประเภทของนักท่องเที่ยวเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่ม (Organized mass tourists) คือ นักท่องเที่ยวที่ซื้อรายการนำเที่ยวกับบริษัทจัดนำเที่ยวที่ได้เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทาง ที่พัก มืออาหาร สถานที่ท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวไว้เรียบร้อยแล้ว โดยนักท่องเที่ยวไม่ต้องวางแผนการเดินทางเอง นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการเพียงการพักผ่อน ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลินแปลกใหม่ และไม่คาดหวังที่จะได้รับความรู้หรือทำความเข้าใจกับคนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.2 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่มอิสระหรือส่วนบุคคล (Individual mass tourists) คือ นักท่องเที่ยวที่มีความชำนาญในเส้นทางท่องเที่ยวและสามารถเดินทางเองโดยไม่ต้องมีผู้นำเที่ยวคอยดูแลแต่ยังคงให้บริษัทจัดนำเที่ยวตามแผนการเดินทางหรือความประสงค์ของตน นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความต้องการคล้ายกับกลุ่มแรก คือ ต้องการเดินทางไปยังสถานที่ที่มีชื่อเสียง สวยงาม สะดวกสบาย ต้องการที่จะพักผ่อนและได้รับความสนุกสนานจากการเดินทางเท่านั้น

1.3 นักสำรวจ (Explorer) คือ นักท่องเที่ยวที่หลีกเลี่ยงเส้นทาง สถานที่ และกิจกรรมของนักท่องเที่ยวทั่วไป นิยมแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางใหม่ด้วยตัวเอง ซึ่งแตกต่างจากสองกลุ่มแรก นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไม่คาดหวังที่จะได้รับความสะดวกสบายหรือความสนุกสนาน

แต่ต้องการที่จะบรรลุความมุ่งมั่นของตนเอง (Self-actualization) จึงพอใจที่จะศึกษาและทำความเข้าใจวัฒนธรรมของคนท้องถิ่นและเปิดใจกว้างสำหรับประสบการณ์ใหม่

1.4 นักเดินทางท่องเที่ยวแบบพเนจร (Drifter) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีพฤติกรรมคล้ายกับนักสำรวจ คือ เดินทางโดยลำพังไม่ซื้อรายการนำเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวไม่สนใจไปสถานที่ที่มีชื่อเสียงและหลีกเลี่ยงกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวทั่วไปนิยม ไม่เดินทางไปในที่ต่างๆ ในฐานะนักท่องเที่ยวแต่ไปในฐานะเช่นเดียวกับคนท้องถิ่น แต่นักเดินทางท่องเที่ยวแบบพเนจรมีพฤติกรรมแตกต่างจากนักสำรวจ คือ นักเดินทางท่องเที่ยวแบบพเนจรไม่เพียงแต่ศึกษาและเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นเท่านั้นแต่รวมไปถึงการใช้ชีวิตความเป็นอยู่เช่นเดียวกับคนท้องถิ่นหรือคนในสังคมนั้นเพราะต้องการแสวงหาความหมายและคุณค่าของชีวิตและต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมท้องถิ่น

2. พิจารณาจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

วีลีน สมิท (Velen Smith, 1977) มีทฤษฎีการแบ่งแยกนักท่องเที่ยวคล้ายกับของ Cohen แต่ Smith จะจำแนกประเภทนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มย่อยมากกว่า Cohen โดยจำแนกเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวตั้งแต่กลุ่มที่ใหม่ที่สุดในตลาดการท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวที่เดินทางตามลำพังในแบบของฮิปปี ไปจนถึงกลุ่มนักเดินทางแบบธุรกิจ Smith แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

2.1 Explorer นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการที่จะค้นพบความแปลกใหม่และต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนไม่มากนักและสามารถที่จะยอมรับและเข้าใจในบรรทัดฐานของท้องถิ่นได้

2.2 Elite คือ นักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวในสถานที่ที่แปลกใหม่ ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเท่าที่มีในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนไม่มากนักและมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ง่าย

2.3 Off-beat ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ชอบไปท่องเที่ยวในสถานที่ที่ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวมาก ไม่ชอบความวุ่นวาย จะใช้ชีวิตอยู่แบบเรียบง่ายและปรับตัวเข้ากับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้ดี

2.4 Unusual คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบสำรวจเส้นทางท่องเที่ยวรอบนอกเป็นครั้งคราว ชอบสำรวจบริเวณที่ห่างไกลและชอบเสี่ยงภัย ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับง่าย ๆ แต่ต้องสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอและการบริการต้องครบถ้วน

2.5 Incipient mass คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบเดินทางตามลำพังหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ ต้องการทั้งความสะดวกสบายและสิ่งที่เป็นของแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ตามความนิยมของแหล่งท่องเที่ยวและมีความต้องการการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

2.6 Mass tourist คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับคนชั้นกลางและค่านิยมทำให้เกิดกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบฟองสบู่ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่นน้อยมาก

2.7 Charter คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่แสวงหาการพักผ่อนหย่อนใจและความสนุกในสถานที่ใหม่ๆ แต่มีความรู้สึกที่คุ้นเคย นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเดินทางครั้งละหลายๆ คน โรงแรมที่พักพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จะต้องได้มาตรฐานแบบตะวันตกเพื่อไม่ให้มีการตำหนิหรือต่อว่าภายหลัง

3. พิจารณาจากแนวคิดในเรื่องศูนย์กลางของนักท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม

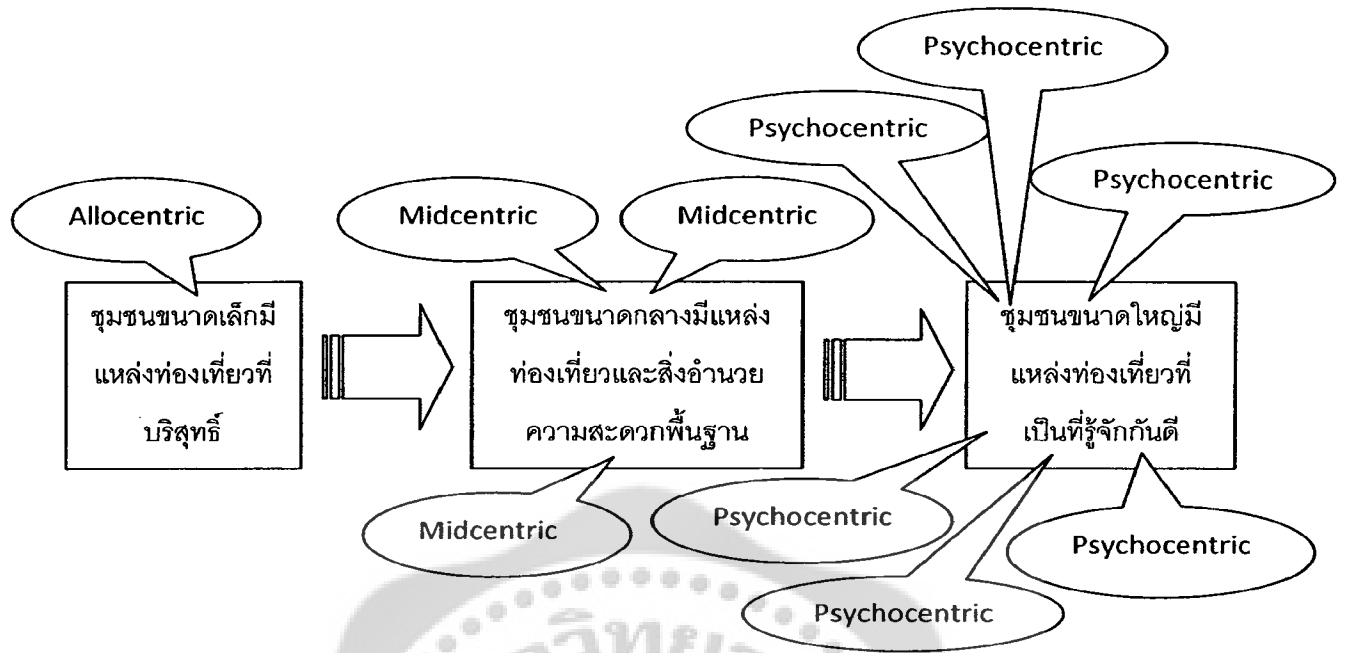
พล็อก (Plog, 1972) ได้นำเสนอประเภทของนักท่องเที่ยวโดยใช้หลักของ Cognitive-normative model มาก่อน Cohen ซึ่งทั้งสองคนได้ใช้แนวความคิดเชิงสังคมวิทยาในเรื่องของศูนย์กลางแนวคิดนี้ถือว่าในแต่ละสังคมจะมีจุดเด่นหรือข้อดีของตัวเองซึ่งจุดเด่นนี้ถือเป็นข้อดีของสังคม เป็นค่านิยมที่ติงามของสังคม Plog ได้นำเสนอรูปแบบของนักท่องเที่ยวโดยแยกออกเป็น 3 ข้อได้แก่

3.1 พวกที่มีรสนิยมแตกต่างไปจากค่านิยมปกติของสังคม (Allocentric) ซึ่งเขาเรียกว่าค่านิยมที่เป็นปกติของคนทั่วไป Centric พวกที่มีค่านิยมผิดปกติจะท่องเที่ยวไปตามใจปรารถนาของตนเอง ซึ่งแตกต่างไปจากคนอื่นๆ ทั่วไป การพักอาศัยจะอยู่ปะปนกับคนในท้องถิ่นนั้นๆ

3.2 พวกที่ทำตามค่านิยมแต่บางครั้งก็ตามใจตนเอง (Midcentric) พวกนี้จะเดินทางด้วยตนเองไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและเริ่มเป็นที่รู้จักบ้างแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มาเยือนกับเจ้าของถิ่นมีลักษณะเป็นเชิงพาณิชย์มากขึ้น

3.3 พวกที่ทำตามค่านิยมหรือบรรทัดฐานของสังคม (Psychocentric) พวกนี้คือพวกนักท่องเที่ยวแบบมหาชนซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวปกติธรรมดาที่เรารู้จักกันทั่วไปการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

Plog กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจะเปลี่ยนแปลงจากสถานที่ที่บริษัทเพิ่งถูกค้นพบใหม่จนกลายเป็นแหล่งตากอากาศที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ดังแผนภาพ

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวและกลุ่มนักท่องเที่ยว

ที่มา: ศุภลักษณ์ อัครางกูร. 2547

จากแผนภาพแหล่งท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงจากสถานที่ที่บริสุทธิ์ที่เพิ่งถูกค้นพบจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง เริ่มจากชุมชนเล็กที่ใดที่หนึ่งสามารถเข้าสู่ธุรกิจการท่องเที่ยวเมื่อมีกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภท Allocentric กลุ่มเล็กๆ เข้าไปท่องเที่ยวในชุมชนนั้น แต่ชุมชนนั้นจะได้รับผลกระทบจากนักท่องเที่ยวประเภทนี้เพียงเล็กน้อย เพราะนักท่องเที่ยวพวกนี้ไม่ต้องการอะไรเป็นพิเศษ จนกระทั่งเมื่อชุมชนนี้สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานดีขึ้นและเป็นที่รู้จักมากขึ้น นักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า Mid-centric จะเริ่มเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวมากขึ้น เมื่อชุมชนนี้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมากขึ้น นักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่จะเข้ามาแทนที่ก็คือกลุ่ม Psycho-centric ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เรารู้จักกันดีโดยทั่วไป แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวจะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติและแรงงานเพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่จะมีความรู้สึกได้มาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่พวกเขาคุ้นเคยกับความสะดวกสบายต่างๆ สภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไปจนไม่มีความเป็นธรรมชาติเหลืออยู่มากนักเหมือนในระยะแรกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวในกลุ่ม Allocentric

4. พิจารณาจากประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว

Cohen ได้เสนอรูปแบบจากประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว 5 รูปแบบ ได้แก่

ตาราง 1 แสดงรูปแบบจากประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Cohen

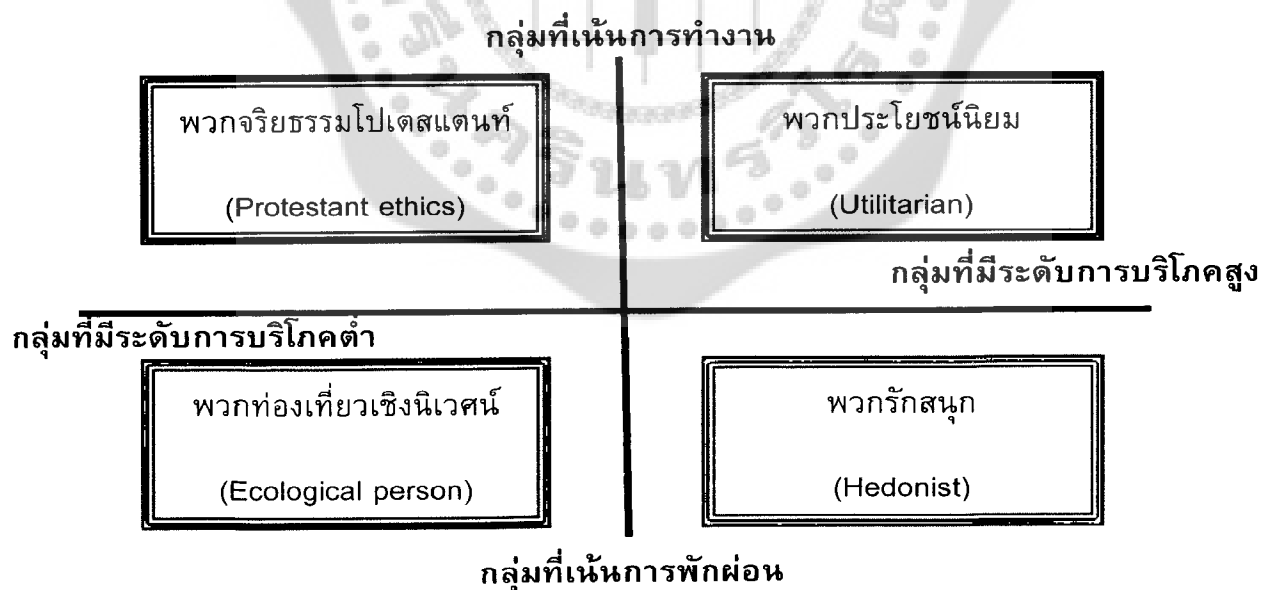
ประเภท	ความต้องการ	ผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว
แสวงหาความสนุกสนาน เพลิดเพลิน 1. Diversionary	หนีความเบื่อหน่ายและความ จำเจของชีวิตประจำวัน	เป็นการท่องเที่ยวแบบมหาชน ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ในการพักผ่อน มีผลกระทบต่อ ชุมชนเพราะจำนวนนักท่องเที่ยว มีมากและลักษณะเชิงพาณิชย์
2. Recreational	การเดินทางเป็นความเพลิดเพลิน การพักผ่อนเป็นการฟื้นฟูพลัง ทางร่างกายและจิตใจ	สิ่งแวดล้อมเพื่อความบันเทิง แบบจอมปลอมถูกสร้างขึ้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของ ท้องถิ่นอย่างมาก
การจาริกสมัยใหม่ 3. Experiential	แสวงหาความหมายของชีวิตของ สังคมอื่น เพลิดเพลินกับความ เป็นของแท้ของสังคมนั้น	มีผลกระทบบ้างเพราะแหล่ง ท่องเที่ยวต้องจัดให้มีที่พักและ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้ชมวัฒนธรรม ท้องถิ่น
4. Experimental	แสวงหาแบบแผนชีวิตที่เป็น ทางเลือกใหม่ อยากเข้าไปมีส่วน ร่วมกับวิถีชีวิตของสังคมอื่นที่ เป็นของแท้	ผสมกลมกลืนกับชุมชนที่ไป เยือนเพราะมีจำนวนน้อยและมี ความประสงค์ที่จะท่องเที่ยวใน ระดับต่ำ
5. Existential	ออกไปจากโลกแห่งความจำเจใน ชีวิตประจำวันไปสู่ศูนย์กลางที่ เป็นตัวเลือกใหม่ เพื่อการดำรง อยู่ทางด้านจิตวิญญาณ	นักเดินทางจะซึมซับเข้าไปอยู่ ร่วมกับชุมชน มีผลกระทบน้อย มากต่อชีวิตของชุมชน

รูปแบบทั้ง 5 นี้ Cohen ได้จำแนกโดยยึดหลักของความรู้สึกของนักท่งที่เยวว่ามี ความรู้สึกแปลกแยกจากศูนย์กลางทางวัฒนธรรมและทางด้านจิตใจในสังคมของนักท่งที่เยวเองไป มากน้อยแค่ไหน ศูนย์กลางดังกล่าวหมายถึง สถานที่ใดๆ ก็ตามไม่ว่าจะเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม หรือทางศาสนา ซึ่งบุคคลในสังคมนั้นถือว่ามี ความหมายสูงสุดสำหรับตัวเขา

5. พิจารณาจากแบบแผนชีวิต

เอโรลด์ สทีน (Arild Steen) มีแนวคิดว่าการที่จะเข้าใจพฤติกรรมทางสังคมนั้น นอกจากจะต้องเข้าใจในอิทธิพลของปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และประชากรศาสตร์แล้วนั้น จะต้องเข้าใจถึงปัจจัยทางด้านแบบแผนชีวิตประกอบด้วย เพราะการที่คนเราจะตัดสินใจแสดง พฤติกรรมในรูปแบบใดขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานและค่านิยมที่บุคคลนั้นหรือกลุ่มนั้นยึดถือเป็นแนวทาง แห่งพฤติกรรม แบบแผนชีวิตเป็นปรากฏการณ์ภายในตัวบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดแบบแผนการ กระทำต่างๆ

Steen จำแนกแบบแผนชีวิตออกเป็น 4 แบบ โดยใช้ตัวแปร 2 ตัว คือ ระดับการบริโภค (Level of consumption) และแนวโน้มที่จะทำงานหรือพักผ่อน (Work/ Leisure orientation) เมื่อนำ ตัวแปรทั้งสองมาพิจารณาร่วมกันตามแผนภูมิ จะทำให้เราเห็นแบบแผนชีวิต 4 แบบ ซึ่งหมายถึง นักท่งที่เยว 4 ประเภท ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงการจำแนกกลุ่มนักท่งที่เยวออกตามแบบแผนชีวิต

ที่มา: ศุภลักษณ์ อัครางกูร. 2547

1. กลุ่มรักสนุก (The Hedonist) เป็นพวกที่ชอบความสนุกสนาน หาคความพึงพอใจจาก ความสนุกสนานของวันหยุดอย่างเต็มที่ โดยการทำงานเป็นเพียงวิธีการที่จะได้มาซึ่งการใช้โอกาส และเวลาของความสนุกสนาน ซึ่งจะใช้จ่ายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างไม่อั้นและมักเป็นกลุ่มแรกที่ ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่

2. กลุ่มนิเวศนิยม (The Ecological person) เป็นพวกที่มุ่งความสนุกสนานมากกว่า การทำงาน โดยวันหยุดหมายถึงโอกาสที่จะพักผ่อนจากการทำงานแบบเครื่องจักรโดยได้สัมผัส ธรรมชาติ กลุ่มนี้นิยมสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ไม่สิ้นเปลืองเงินเท่ากับการท่องเที่ยวประเภทอื่น และนิยมเดินทางด้วยยานพาหนะธรรมดา ต้องการแค่สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไปจึงไม่จำเป็น

3. กลุ่มจริยธรรมโปรเตสแตนต์ (The Protestant ethics) เป็นกลุ่มที่หยุดพักผ่อนน้อย มาก หากจะเดินทางท่องเที่ยวก็เป็นการท่องเที่ยวเพราะความกดดันจากสภาพแวดล้อม และเลือก การพักผ่อนในรูปแบบที่ถูกที่สุด

4. กลุ่มประโยชน์นิยม (The Utilitarian) เป็นกลุ่มที่ต้องการประโยชน์มากที่สุดจาก วันหยุดตามมูลค่าเงินที่ได้จ่ายไป จะไม่พอใจที่สุดหากได้รับการบริการชั้นเลวหรือไม่คุ้มกับเงินที่จ่าย ไป กลุ่มนี้อยู่ภายใต้อิทธิพลของวิธีการทางการตลาด และกลุ่มนี้คิดว่าการท่องเที่ยววันหยุดเป็น โครงการที่จะต้องปฏิบัติให้ลุล่วงไป

ปาเคอร์ (Parker, 1983) ได้ขยายความคิดของ Cohen (1977) ว่านักท่องเที่ยวแต่ละ ประเภทมีความต้องการรูปแบบการเดินทางหรือการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไปซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการเดินทางที่ตรงข้ามกับการทำงาน (Opposition pattern) Parker กล่าวว่า “คนกลุ่มนี้ต้องการพักผ่อนที่ไม่มีรูปแบบการทำงานหรือการดำรงชีวิตประจำวันอยู่เลย” การเดินทาง ของคนกลุ่มนี้อาจเกิดขึ้นจากความเหน็ดเหนื่อยในการทำงาน คนจึงหาทางออกโดยเลือกทำกิจกรรม ที่ตรงข้ามกับการทำงานอย่างสิ้นเชิง คนที่ทำงานหนักหรือทำงานแข่งกับเวลาจะไม่มีเวลาส่วนตัวจึง ต้องการรูปแบบการเดินทางประเภทนี้และคาดหวังที่จะได้รับความสนุกสนาน การพักผ่อนร่างกายและ พักผ่อน ไม่คาดหวังที่จะเข้าไปสัมผัสชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นโดยตรง พอใจแค่ชมการแสดงที่ จัดให้โดยไม่สนใจว่าการแสดงนั้นเป็นของจัดขึ้นใหม่หรือของดั้งเดิม

2. รูปแบบการเดินทางที่เกิดขึ้นจากความเบื่อหน่าย (Neutrality pattern) คนที่มีวิธีการ ดำรงชีวิตหรือการทำงานที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงและมีลักษณะเป็นกิจวัตรอาจรู้สึกเบื่อหน่ายรูปแบบ ชีวิตของตนจึงต้องการรูปแบบการพักผ่อนที่หลีกเลี่ยงจากชีวิตประจำวันเพื่อแสวงหาความสนุกสนาน

หรือความบันเทิงคนกลุ่มนี้จึงสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก คนกลุ่มนี้ต้องการที่จะได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่และสวยงามโดยไม่สนใจว่าสิ่ง ๆ นั้นจะเป็นของแท้ในท้องถิ่นหรือจัดทำขึ้นสำหรับการท่องเที่ยวโดยเฉพาะและไม่ต้องการที่จะศึกษาหรือเรียนรู้รายละเอียดความเป็นมาของสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นเพราะต้องการเพียงแต่ความสนุกสนานหรือบันเทิง แหล่งท่องเที่ยวที่สนใจเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีแสงแดด (Sun Resort) และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

3. รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวที่ทำให้ชีวิตมีความหมาย (Extension pattern) นักสำรวจและนักเดินทางอาสาสมัครจัดเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยรูปแบบนี้ซึ่งคิดว่าการทำงานการพักผ่อนและการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กัน และการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่พัฒนาสติปัญญา จิตวิญญาณซึ่งทำให้ชีวิตมีค่าและมีความหมายยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเดินทางเองตามลำพังหรือเดินทางเป็นกลุ่มเล็กและเน้นแสวงหาประสบการณ์ที่เป็นสาระศึกษาวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของท้องถิ่นที่เป็นของแท้ ไม่กลัวความลำบาก ไม่กลัวการเสี่ยงภัยและไม่กลัวที่จะเข้าไปในวัฒนธรรมใหม่

จากแนวความคิดข้างต้น ฟิลิป เพียซ (Phillip Pearce, 1982) ได้ใช้แนวคิดมาประยุกต์และศึกษาเพิ่มเติมจนสามารถจัดกลุ่มประเภทของนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมแตกต่างกันได้ 15 ประเภท ดังตาราง (ชลธิชา บุนนาค. 2544)

ตาราง 2 ตารางแสดงการจัดกลุ่มประเภทของนักท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Phillip Pearce

ประเภทนักท่องเที่ยว	พฤติกรรม	ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น
1. นักท่องเที่ยว (Tourist)	<ul style="list-style-type: none"> - ชมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ - ระยะเวลาในการพักผ่อน - นิยมถ่ายรูปและซื้อของที่ระลึก 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
2. นักเดินทาง (Traveller)	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง - ไม่มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว - ชมสถานที่ต่างๆ ที่มีชื่อเสียง - ระยะเวลาในการพักผ่อน - นิยมทดลองรับประทานอาหารพื้นเมือง 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเภทนักท่องเที่ยว	พฤติกรรม	ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น
3. นักท่องเที่ยวที่เดินทางในวันหยุด (Holidaymaker)	<ul style="list-style-type: none"> - มาจากสังคมเมืองหรือสังคมที่มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ - ฐานะทางเศรษฐกิจดีและมีอายุ - มีความสามารถในการจับจ่ายสูง - ท่องเที่ยวในสถานที่ที่มีชื่อเสียง - ชื้อของที่ระลึกและถ่ายรูป 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิธีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
4. นักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางสังคมสูง (Jet-setter)	<ul style="list-style-type: none"> - นิยมไปสถานที่ที่มีชื่อเสียง - หูหრაและฟุ่มเฟือย - ระมัดระวังสถานภาพทางสังคม - แสวงหาความพึงพอใจด้านอารมณ์ เช่น พยายามการรับประทานอาหารระดับดี - สมาคมกับคนที่สังคมระดับเดียวกัน 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิธีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
5. นักธุรกิจ (Businessman)	<ul style="list-style-type: none"> - ระมัดระวังสถานภาพทางสังคม - สมาคมกับคนที่อยู่ในระดับอาชีพใกล้เคียงกัน - มีความสามารถในการจับจ่ายสูง - นิยมชีวิตที่สะดวกสบายหูหრა - ไม่ชอบถ่ายรูป 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิธีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
6. ผู้อพยพ (Migrant)	<ul style="list-style-type: none"> - สมาคมกับคนในระดับเดียวกัน - ไม่ใช่ชีวิตอย่างหูหრაฟุ่มเฟือย - มีปัญหาในเรื่องของภาษา 	ไม่เข้าใจคนในท้องถิ่นแต่ไม่เอาเปรียบคนในท้องถิ่นนั้นๆ
7. นักอนุรักษ์ (Conservationist)	<ul style="list-style-type: none"> - เดินทางด้วยตนเอง - สนใจในสภาพแวดล้อม - ชอบถ่ายรูปแต่ไม่ซื้อของที่ระลึก 	ไม่เอาเปรียบคนในท้องถิ่น
8. นักสำรวจ (Explorer)	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง - ไม่กลัวที่จะเสี่ยงอันตราย - ไม่ซื้อของที่ระลึก 	สนใจสภาพแวดล้อมและสังคมที่ไปเยือน

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเภทนักท่องเที่ยว	พฤติกรรม	ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น
9. นักสอนศาสนา (Missionary)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช่ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย - ไม่แสวงหาความสุขทางโลก - แสวงหาความหมายของชีวิต - ไม่ซื้อของที่ระลึก 	สังเกตสังคมที่ไปเยือนด้วยความสนใจ
10. นักเรียนต่างชาติ (Overseas student)	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบทดลองอาหารท้องถิ่น - ชอบถ่ายรูปแต่ไม่ซื้อของที่ระลึก 	สังเกตสังคมที่ไปเยือนด้วยความสนใจและไม่เอาเปรียบคนในท้องถิ่น
11. นักมนุษยวิทยา (Anthropologist)	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง - ชอบถ่ายรูปแต่ไม่ซื้อของที่ระลึก 	สังเกตสังคมที่ไปเยือนอย่างสนใจ
12. บุปผาชน (Hippie)	<ul style="list-style-type: none"> - สนใจสภาพแวดล้อม -ต่อต้านวิถีชีวิตของคนในสังคมเมือง - ไม่ใช่ชีวิตหรูหราฟุ่มเฟือย - ไม่สนใจสถานภาพทางสังคม - ไม่ชอบถ่ายรูปและไม่ซื้อของที่ระลึกจึงไม่เกื้อกูลเศรษฐกิจของสังคมที่ไปเยือน 	ไม่เอาเปรียบคนในท้องถิ่น
13. นักกีฬาต่างชาติ (International athlete)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความรู้สึกแปลกแยกจากสังคมของตน - เดินทางเพื่อแสวงหาความหมายของชีวิต - สำรวจสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง - เที่ยวชมสถานที่ที่มีชื่อเสียง 	ไม่เอาเปรียบคนในท้องถิ่น
14. นักข่าวต่างชาติ (Overseas journalist)	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง - ชอบถ่ายรูปและชอบทำกิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย 	สังเกตสังคมที่ไปเยือนด้วยความสนใจ
15. นักแสวงบุญ (Religious pilgrim)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สนใจสถานภาพทางสังคม - ไม่ใช่ชีวิตหรูหราฟุ่มเฟือย - เดินทางเพื่อแสวงหาความหมายของชีวิต - ไม่ซื้อของที่ระลึก 	ไม่เอาเปรียบคนในท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมการเดินทางและความเป็นไปได้ในการใช้บริการธุรกิจจัดนำเที่ยวของนักท่องเที่ยว 15 ประเภทที่กล่าวมาข้างต้นมีบทบาททางสังคมและเศรษฐกิจต่อท้องถิ่น 5 บทบาท คือ

1. บทบาทของผู้ได้เปรียบ (Exploitative travel) นักท่องเที่ยวที่แสดงบทบาทนี้มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดีมาก ใช้บริการของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางทุกชนิด เน้นความสะดวกสบาย ความหรูหรา และความเด่นที่แตกต่างจากผู้อื่น เดินทางไปยังสถานที่ที่มีชื่อเสียงสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน นิยมกิจกรรมทางสังคมไม่นิยมทำกิจกรรมที่เสี่ยงภัย มีความซื่อสัตย์ต่อยี่ห้อสูงและค่าใช้จ่ายสูง มีบทบาทเกื้อกูลเศรษฐกิจท้องถิ่น นักท่องเที่ยวที่มีบทบาทนี้ได้แก่ นักธุรกิจและนักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางสังคมระดับสูง

2. บทบาทการเดินทางเพื่อแสวงหาความสุข (Pleasure first travel) ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางในวันหยุดและนักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางสังคมระดับสูง สาเหตุที่มีบทบาทในการเดินทางเช่นนี้ คือ ต้องการการพักผ่อน ความสนุกสนาน และความบันเทิงเท่านั้นและนิยมใช้บริการของบริษัทจัดนำเที่ยวไปยังสถานที่ที่มีชื่อเสียง นิยมถ่ายรูปและซื้อของที่ระลึก มีบทบาทเกื้อกูลเศรษฐกิจท้องถิ่น

3. บทบาทในการสร้างสัมพันธกับคนในท้องถิ่น (High contact travel) นักท่องเที่ยวที่แสดงบทบาทนี้มีโอกาสและสนใจที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่น ได้แก่ นักเดินทาง นักเรียนต่างชาติ และนักข่าวต่างชาติ แม้ว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้อาจใช้บริการของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอยู่บ้าง แต่พึงพอใจที่จะสำรวจและเดินทางด้วยตนเองมากกว่า

4. บทบาทในการเดินทางเชิงสิ่งแวดล้อม (Environmental travel) นักท่องเที่ยวที่อยู่ในกลุ่มนี้จะเดินทางลำพัง ไม่นิยมใช้บริการของบริษัทจัดนำเที่ยว ให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวที่มีบทบาทนี้ได้แก่ นักมานุษยวิทยา นักอนุรักษ์และนักสำรวจ

5. บทบาทในการเดินทางเพื่อแสวงหาความหมายของชีวิต (Spiritual travel) นักท่องเที่ยวที่มีบทบาทเช่นนี้จะไม่สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจแต่จะสร้างผลกระทบทางสังคมให้กับท้องถิ่นที่ไปเยือน ได้แก่ นักสอนศาสนา นักแสวงบุญและบุปผาชน

แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการตัดสินใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ คือ (สุริรัตน์ เตชะทวิวรรณ, 2545: 71)

1. สิ่งกระตุ้นความต้องการในการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งจูงใจต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยวหรือช่วงเวลาที่ยูงใจให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจไปเที่ยวได้

2. สิ่งล้นกรองความต้องการ คือ สิ่งต่างๆ ที่ทำให้ความต้องการถูกระงับไปหรือทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกต่อการเดินทางลดน้อยลงเช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (รายได้ลดน้อยลง, ค่าเงินที่เปลี่ยนแปลง) ปัจจัยทางสังคม (กลุ่มอ้างอิง, ทัศนคติทางวัฒนธรรม) ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว)

3. สิ่งกระทบ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อมจากแหล่งข้อมูลหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการขายซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดพฤติกรรมทางการเรียนรู้ ทัศนคติและมองภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างกันออกไป

4. บทบาทของนักท่องเที่ยว หมายถึง สถานภาพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันในสถานการณ์หรือช่วงเวลาที่แตกต่างกันและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการตัดสินใจหรือรูปแบบการท่องเที่ยวที่ต่างกันออกไปเช่น นักท่องเที่ยวนักศึกษา นักท่องเที่ยวหัวหน้าครอบครัว

รูปแบบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยว (Model of tourist behavior in tourism)

รูปแบบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนี้เป็นลักษณะพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวและการเลือกรูปแบบของการเดินทางนั้นหลายรูปแบบด้วยกันแต่รูปแบบลักษณะของพฤติกรรม นักท่องเที่ยวต่างๆ นั้นมีองค์ประกอบหลักสำคัญรวมกันคือสิ่งกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว

สิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งต่างๆ อันเป็นสาเหตุที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจในความต้องการที่จะเดินทางหรือวางรูปแบบที่ใช้เพื่อการท่องเที่ยวหรือเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้มีความแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทที่สำคัญ คือ สิ่งกระตุ้นที่เกิดจากภายในของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งกระตุ้นทางด้านจิตใจทางด้านร่างกาย ทัศนคติ ความรู้สึก เป็นต้น และสิ่งกระตุ้นที่เกิดจากภายนอก เช่น การให้บริการทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว เป็นต้น

รูปแบบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของ Schmoll พฤติกรรมนักท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Schmoll ถูกกำหนดจากสิ่งกระตุ้น ความปรารถนา ความต้องการ และความคาดหวังของบุคคลต่างๆ ในสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว สิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้แก่

- สิ่งกระตุ้นในการเดินทาง เช่น สิ่งต่างๆ ที่กระตุ้นความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น การแนะนำจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น บริษัทนำเที่ยว หน่วยงานรัฐบาล
- ข้อกำหนดของบุคคลในสังคม เป็นลักษณะของข้อบังคับในการตั้งวัตถุประสงค์ของการเดินทางของนักท่องเที่ยวในรูปแบบที่แตกต่างกัน
- การเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบภายนอก กำหนดความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวในการให้บริการของผู้ประกอบการ ภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประสบการณ์ที่ผ่านมาของนักท่องเที่ยว ข้อจำกัดทางด้านราคาและเวลา เป็นต้น
- ลักษณะพิเศษของสถานที่ให้บริการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเมื่อเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่นั้นๆ แล้ว สิ่งที่ได้จะได้รับตามมาจะเป็นเช่นไร

กระบวนการจูงใจในการท่องเที่ยวที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

แรงจูงใจหรือสิ่งกระตุ้นให้คนเดินทางเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นความต้องการของนักท่องเที่ยวว่าเดินทางเพื่ออะไรและคาดหวังที่จะได้รับผลิตภัณฑ์และบริการรูปแบบใด เมื่อนำทฤษฎีทางจิตวิทยาและสังคมวิทยามาประยุกต์กับการท่องเที่ยว แรงจูงใจที่ทำให้คนเดินทางอาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ (สุริรัตน์ เตชะทวิวรรณ, 2545: 72)

1. ปัจจัยดึง (Pull factor) หมายถึง ปัจจัยที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลซึ่งส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนเดินทางไปต่างๆ ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจประเทศใดที่มีสภาพเศรษฐกิจที่ดีย่อมเอื้ออำนวยให้คนในประเทศนั้นมีอำนาจทางการซื้อสูง และมีโอกาสเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ได้มาก

1.2 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ นักจิตวิทยา Adler Fedler (1964) ได้ให้ข้อคิดทางพฤติกรรมมนุษย์ไว้ว่า “คนมักจะแสวงหาสิ่งที่ตนเองไม่มีหรือแสวงหาสิ่งที่แตกต่างไปเพื่อชดเชยสิ่งที่ตนไม่มี” จากหลักจิตวิทยานี้อาจกล่าวได้ว่าลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างไปจากประเทศของตนสามารถดึงดูดให้คนเดินทางได้และข้อคิดดังกล่าวอาจนำมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดทางปัจจัยภูมิศาสตร์ได้ว่า นักท่องเที่ยวจะนิยมเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างไปจากของตนเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป หรือเพื่อหาสิ่งชดเชยในสิ่งที่ตนไม่มี ลักษณะทางภูมิศาสตร์จึงเป็นปัจจัยดึงที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังสถานที่ที่มีลักษณะแตกต่างจากประเทศหรือท้องถิ่นของตน

1.3 ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมรูปแบบวัฒนธรรมและบรรทัดฐานของสังคมใดสังคมหนึ่งกำหนดค่านิยมในการเดินทางของคนในสังคมนั้น ขณะเดียวกันวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม

ประเพณี งานเทศกาลประวัติศาสตร์สามารถเป็นสิ่งดึงดูดที่ทำให้คนในสังคมอื่นเดินทางมายังท้องถิ่นของตนได้

1.4 ปัจจัยทางการเมือง ประเทศใดที่มีสภาวการณ์ทางการเมืองมั่นคงย่อมเอื้ออำนวยให้คนในประเทศอื่นเดินทางมายังประเทศตนได้และในขณะเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลอาจกันหรือส่งเสริมให้คนเดินทางไปประเทศอื่นได้เช่นเดียวกัน

1.5 ปัจจัยทางเทคโนโลยี การพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารการคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งบันเทิงเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้คนเดินทางได้สะดวกรวดเร็วและปลอดภัยยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความล้ำหน้าทางเทคโนโลยีของบางประเทศก็สามารถเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้

1.6 สื่อ มีอิทธิพลต่อความคิดค่านิยมและการตัดสินใจของคนเนื่องจากสื่อมวลชนจะถ่ายทอดข่าวสารทางการท่องเที่ยวสู่ประชาชนและสามารถสร้างภาพพจน์ของสถานที่แต่ละแห่งได้ ถ้าข่าวสารหรือข้อมูลที่ปรากฏบนสื่อเป็นภาพที่ดีก็สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทาง ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อมูลปรากฏในเชิงลบก็อาจเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการตัดสินใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวได้เช่นเดียวกัน

2. ปัจจัยผลัก (Push factor) หมายถึง ความรู้สึก ความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกระตุ้นให้คนมีความต้องการที่จะเดินทางซึ่ง มาสโลว์ได้กล่าวถึงเรื่องของปัจจัยผลักไว้ว่า “คนจะมีพฤติกรรมแสดงออกต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง” ดังนั้น ความต้องการที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวแต่ละคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมแสดงออกของนักท่องเที่ยว ดังนี้

2.1 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียด และได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความบันเทิง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการทางกาย

2.2 นักท่องเที่ยวต้องการพาหนะเดินทาง ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารที่ปลอดภัยและสะอาด ผู้บริการที่จริงใจ ข้อมูลต่างๆ ที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัยและมั่นคง

2.3 นักท่องเที่ยวคาดหวังที่จะให้ผู้บริการทักทายหรือให้ความสำคัญกับการปรากฏตัวของตนอยู่เสมอและคาดหวังให้ผู้บริการจดจำชื่อ นามสกุล ข้อมูลส่วนตัวของตนได้อย่างถูกต้องเพราะแสดงถึงการเป็นที่ยกย่องยอมรับนับถือในสังคมนั้นๆ

2.4 นักท่องเที่ยวบางคนเดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้เห็น ได้ยิน ได้ลองสิ่งแปลกใหม่ของ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่มีคุณภาพเพื่อสะสม ประสบการณ์ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นและศักดิ์ศรีของตน

2.5 นักท่องเที่ยวบางคนนิยมเดินทางและสำรวจท้องถิ่นต่างๆ ด้วยตนเอง โดยไม่สนใจ ว่าท้องถิ่นนั้นจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและอยู่ใกล้เมืองหรือไม่ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเรียนรู้หรือ พยายามทำความรู้จักเข้าใจวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น และมักจดจำหรือ บันทึกสิ่งที่ตนได้พบเห็นเพื่อเป็นการบันทึกประสบการณ์และความสำเร็จของตน

นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกันและนักท่องเที่ยวคนหนึ่งๆ ก็อาจมี พฤติกรรมที่หลากหลายทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคล โดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว มีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยหรือมีเหตุปัจจัยอื่นๆ ที่เกื้อกูลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะส่งผลให้เกิด การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของนักท่องเที่ยว จากสภาพการณ์การท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมา การท่องเที่ยวเป็นปรากฏการณ์ที่เติบโตมากับพัฒนาการการเดินทางของมนุษย์และมีความสัมพันธ์ กับรายได้และเวลาว่าง รวมถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น การศึกษา การใช้ชีวิต เป็นต้น จากแนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมต่างๆ ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมหรือเป็นตามกระแสนิยม ซึ่งก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวแสดงออกมา

3. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่ตั้ง : อยู่ทางทิศตะวันตกของภาคกลาง ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 107 กิโลเมตร

พื้นที่ : 5,358.008 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต : ทิศเหนือ ติด จังหวัดชัยนาทและจังหวัดอุทัยธานี

: ทิศใต้ ติด จังหวัดนครปฐม

: ทิศตะวันออก ติด จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

: ทิศตะวันตก ติด จังหวัดกาญจนบุรี

ภูมิอากาศ : ฤดูร้อน กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม

: ฤดูฝน เดือนพฤษภาคมถึงปลายเดือนตุลาคม

: ฤดูหนาว ปลายเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

การปกครอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภออู่ทอง อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์ อำเภอสามชุก อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอหนองหญ้าไซ และอำเภอด่านช้าง

คำขวัญประจำจังหวัด “เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง”

ดวงตราประจำจังหวัด ภาพยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับมหาอุปราชา ซึ่งหมายถึง การศึกในปี พ.ศ. 2135 ทำให้เมืองไทยได้รับอิสรภาพ ชัยชนะครั้งนี้ได้เผยแพร่ชื่อเสียงและกิตติคุณของพระมหากษัตริย์ไทย

ชาวสุพรรณบุรีนอกจากคนไทยแท้ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของจังหวัดแล้ว ยังมีคนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งในสมัยโบราณอาศัยอยู่ตามตลาดริมน้ำ ทั้งตลาดที่อำเภอสามชุก ตลาดที่อำเภอศรีประจันต์และตลาดเก่าห้องที่อำเภอบางปลาม้า นอกจากนี้ก็มีชาวไทยพวนที่อพยพโยกย้ายเข้ามาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีถึงต้นรัตนโกสินทร์ เช่นที่ชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า และชาวไทยทรงดำหรือลาวโซ่งที่บ้านดอนมะเกลือ อำเภออุทุมพร รวมถึงชาวกะเหรี่ยงและละว้าที่อำเภอด่านช้าง มีสิ่งหนึ่งเกี่ยวกับจังหวัดนี้ที่คนทั่วไปไม่ค่อยทราบ คือ มีป่าสนสองใบอันอุดมสมบูรณ์ที่อุทยานแห่งชาติพุเตยในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี นับเป็นป่าสนที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯมากที่สุด

คนสุพรรณท้องถิ่น เอกลักษณะอย่างหนึ่งของคนสุพรรณ คือ สำเนียงที่เรียกว่า “เหน่อสุพรรณ” ถือเป็นสำเนียงหนึ่งของภาษาไทยถิ่นกลาง ซึ่งพูดเหน่อกันทั้งจังหวัด ในอดีตคนสุพรรณเรียก คนในเมือง หรือคนในอยุธยา จนมาถึงคนกรุงเทพฯ ว่าพูด “เยื้อง” หรือสำเนียง ผิดเพี้ยนเฉไฉจากเดิม นักวิชาการสันนิษฐานว่า เป็นไปด้วยว่าอยุธยาและกรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีหลากหลายเชื้อชาติ จนสำเนียงภาษา เกิดการเปลี่ยนแปลง กลายเป็นสำเนียงนานาชาติหรือสำเนียงกลางๆ ที่จริงสำเนียงเดิมของคนไทย คือ สำเนียงที่เรียกว่า “เหน่อ” ในปัจจุบันนั่นเอง

การเดินทาง

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพถึงจังหวัดสุพรรณบุรีสามารถใช้เส้นทางในการเดินทางได้หลายเส้นทาง คือ

1. จากกรุงเทพโดยใช้ถนนรัตนวิบูลย์ ซึ่งเชื่อมต่อมาจากถนนกาญจนาภิเษกหรือวงแหวนรอบนอก ไปทางบางบัวทอง แล้วเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 340 ซึ่งผ่านอำเภอลาดบัวหลวง อำเภอเสนา อำเภอบางซ้าย จังหวัดอยุธยาและเข้าสู่เขตอำเภอบางปลาม้าและตัวเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี เส้นทางนี้เป็นเส้นทางหลักและสะดวกสบาย มีระยะทางเพียง 107 กิโลเมตร เป็นถนนขนาดสี่ช่องทางสภาพดี ใช้เวลาเพียงหนึ่งชั่วโมงก็ถึงตัวจังหวัด

2. จากกรุงเทพผ่านจังหวัดปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้ว ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 115 กิโลเมตร

3. จากกรุงเทพผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 132 กิโลเมตร

4. จากกรุงเทพผ่านจังหวัดสิงห์บุรี อำเภอเดิมบางนางบวช ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 228 กิโลเมตร

5. จากกรุงเทพผ่านจังหวัดอ่างทอง ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร

6. อีกเส้นทางหนึ่งคือสายเก่า โดยเดินทางออกจากกรุงเทพไปทางจังหวัดนครปฐม แล้วใช้ถนนมาลัยแมนหรือทางหลวงหมายเลข 321 ไปทางอำเภอกำแพงแสน ผ่านอำเภอสองพี่น้อง อำเภออุทุมพรก่อนถึงตัวเมืองสุพรรณบุรี รวมระยะทางราว 164 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง จากกรุงเทพขึ้นรถประจำทางได้สองแห่ง คือ สถานีขนส่งหมอชิตและสถานีขนส่งสายใต้ มีบริการทั้งรถปรับอากาศชั้น 1 และรถปรับอากาศชั้น 2 นักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้ว่าจะเดินทางไปตามเส้นทางสายใหม่หรือสายเก่า สายใหม่ใช้เวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง 45 นาที สายเก่าใช้เวลาเดินทาง 3 ชั่วโมง หากนักท่องเที่ยวจะไปยัง อำเภอด่านช้าง ต้องขึ้นรถสายกรุงเทพ - ด่านช้าง ที่สถานขนส่งสายใต้ มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศชั้น 1 ใช้เวลาเดินทาง 3 ชั่วโมง โดยสอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทรศัพท์ 0 2537 8055, รถธรรมดา โทรศัพท์ 0 2434 5557-8, บริษัท สุพรรณบุรีทัวร์ โทรศัพท์ (กรุงเทพ) 0 2884 9522, (สุพรรณบุรี) 0 3550 0817 หรือที่เว็บไซต์ www.transport.co.th

ทางรถไฟ มีขบวนรถไฟไปยังจังหวัดสุพรรณบุรีวันละหนึ่งเที่ยว โดยออกจากสถานีหัวลำโพงเวลา 16.30 น. ใช้เวลาเดินทาง 3 ชั่วโมง สำหรับรถไฟจากสุพรรณบุรีมายังกรุงเทพ ก็มีเที่ยวเดียวกัน โดยออกจากสถานีสุพรรณบุรีเวลา 05.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทรศัพท์ 0 2220 4334, 0 2621 8710, สายด่วน 1690 สถานีรถไฟสุพรรณบุรี โทรศัพท์ 0 3551 1950, 0 3552 1799 หรือที่เว็บไซต์ www.railway.co.th

การเดินทางภายในตัวเมือง มีรถสองแถวสายรอบเมืองวิ่งผ่านสถานที่สำคัญในตัวเมืองขึ้นรถได้ที่สถานีขนส่งหรือบริเวณตลาดใกล้สี่แยกนางพิม และยังมีรถสายตลาด – วัดป่าฯ ไปยังวัดป่าเลไลยก์ โดยขึ้นรถที่ตลาดใกล้สี่แยกนางพิม และรถสายสุพรรณฯ – โปธิ์พระยา ผ่านวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วัดแค วัดหน่อพุทธางกูร วัดพระลอย วัดพระนอน และวัดพริ้ว ขึ้นรถได้ที่สี่แยกนางพิมเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีสามล้อเครื่องจอดรอให้บริการอยู่ที่หน้าสถานีขนส่ง โดยมีตัวอย่างค่าโดยสารดังนี้ ย่านตลาดเทศบาล, ตลาดทรัพย์สินฯ ราคา 40 บาท, หอคอยบรรหาร-แจ่มใส ราคา 40 บาท, วัดป่าเลไลยก์ ราคา 70 บาท, วัดพระนอน ราคา 80 บาท, พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสุพรรณบุรี ราคา 80 บาท

ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

จากหลักฐานทางโบราณคดีบ่งบอกว่าดินแดนแถบจังหวัดสุพรรณบุรีมีมนุษย์อยู่อาศัยมาตั้งแต่ยุคหินใหม่ เพราะมีการขุดค้นพบเครื่องมือหินพวกขวานหินขัดหรือขวานฟ้าในบริเวณอำเภออุทอง อำเภอดอนเจดีย์และอำเภอเมือง นอกจากนี้ยังพบเหรียญเงินสมัยพุทธศตวรรษที่ 12 ที่อำเภออุทอง จารึกชื่อ “ทวารวดี” เป็นอักษรปัลลวะ (ภาษาสันสกฤต) ประกอบกับพบหลักฐานของจีนที่กล่าวถึง “โถโลโปติ” และ “เฉโหโปติ” ซึ่งหมายถึงทวารวดีอันมีอาณาบริเวณแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาครอบคลุมกลุ่มเมืองโบราณนครปฐม อุทองและคูบัวที่อยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 11 – 16 ในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 16 เมื่ออาณาจักรทวารวดีอ่อนแอลง ขอมก็เข้ามามีอำนาจตั้งพบหลักฐานที่เป็นศิลปกรรมและโบราณสถานของขอมกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณบ้านเนินพระในอำเภอสามชูก ราวพุทธศตวรรษที่ 18 เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลง ชื่อของ “สุพรรณภูมิ” ก็ปรากฏขึ้นในศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหงและปรากฏในจารึกปราสาทพระขรรค์ที่เมืองพระนครในเขมรอีกด้วย ต่อมาเมื่อเรื่องเล่าเกี่ยวกับเมืองเก่าอุทองหรือเมืองสุพรรณภูมิซึ่งก็คือเมืองสุพรรณบุรีว่า พระเจ้าอุทองทรงครองเมืองนี้มาแต่เดิม ต่อมาเกิดโรคระบาด ราษฎรล้มตายเป็นจำนวนมากจึงอพยพผู้คนไปสร้างเมืองใหม่ทางทิศตะวันออกซึ่งก็คือพระนครศรีอยุธยา พระเจ้าอุทองโปรดให้ขุนหลวงพะงั่วซึ่งเป็นพี่ของพระมหาลีของพระองค์และพระโอรสของเจ้าเมืองสุพรรณภูมิมองค์เดิม ปกครองเมืองสุพรรณบุรีแทน สุพรรณบุรีจึงกลายเป็นเมืองสำคัญของกษัตริย์ราชวงศ์สุพรรณภูมิเรื่อยมา เมื่อพระเจ้าอุทองเสด็จสวรรคต ขุนหลวงพะงั่วยกทัพไปยังราชธานีและสถาปนาตนขึ้นเป็นกษัตริย์ มีพระนามว่าสมเด็จพระบรมราชาที่ 1 เป็นองค์ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์สุพรรณภูมิ ซึ่งเป็นราชวงศ์ที่ผลัดเปลี่ยนกันครองกรุงศรีอยุธยากับราชวงศ์อุทองจนถึงสมัยของสมเด็จพระนครินทรราชหรือพระอินทรราชอิริราชที่ 1 ซึ่งเป็นพระราชนัดดาของสมเด็จพระบรมราชาอิริราชที่ 1 จึงนับเป็นการครองอำนาจโดยราชวงศ์สุพรรณภูมิอย่างแท้จริง กระทั่งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 1 แก่พม่า

ในรัชสมัยของสมเด็จพระนครินทรราชอิริราชมีการเปลี่ยนแปลงฐานะเมืองสุพรรณบุรีจากเมืองอิสระมาเป็นเมืองลูกหลวงซึ่งเป็นเมืองอยู่หัวอยู่หน้าที่สำคัญ และต่อมาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเปลี่ยนเป็นหัวเมืองชั้นใน กระทั่งถึงสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สุพรรณบุรีก็เป็นสถานที่กระทำยุทธหัตถีระหว่างพระองค์กับสมเด็จพระมหาอุปราชาในปี พ.ศ. 2135 ช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา สุพรรณบุรีซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านได้รับผลกระทบจากสงคราม ถูกทำลายไปพร้อมกับการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ไม่สามารถฟื้นคืนสภาพเดิมได้จนกลายเป็นเมืองร้างไป กระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์จึงพอมีผู้คนไปตั้งชุมชนกันอยู่บ้าง เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการจัดการ

ปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล สุพรรณบุรีจึงถูกรวมอยู่ในมณฑลนครชัยศรี จนในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัดสุพรรณบุรีนับแต่นั้นมา (สุพรรณบุรี, 2548 หน้า 43 – 46)

มรดกทางธรรมชาติ

ป่าโป่งลาน – ทุ่งคอก อยู่ในเขตตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง มีพื้นที่ประมาณ 20,500 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ ไม่มีหนองน้ำ ไม่มีภูเขา สภาพทั่วไปเป็นป่าเสื่อมโทรม ปัจจุบันทางราชการได้มอบพื้นที่ทั้งหมดให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เข้าทำการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

ป่าเขาทุ่งดินดำ – เขาตาแก้ว อยู่ในเขตตำบลบ้านช้าง ดอนคา อำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 21,000 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นภูเขาเกือบทั้งหมด มีที่ราบอยู่เพียงเล็กน้อย ไม้ดีมีค่าถูกตัดฟันไปหมด คงเหลือแต่ไม้เล็กๆ ไม้ไผ่ ไม้รวก

ป่าเขาตะโกปัดทอง – ป่าเขาเพชรน้อย อยู่ในเขตตำบลจรเข้สามพัน ตำบลหนองโอง อำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 15,000 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศและสภาพป่าโดยทั่วไป เช่นเดียวกับป่าเขาทุ่งดินดำ

ป่าสระยายโสม อยู่ในเขตอำเภอสระยายโสม อำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 500 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ มีต้นสักขึ้นอยู่กระจัดกระจายในพื้นที่ประมาณ 60 ไร่ ปัจจุบันได้มอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เข้าไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

ป่าบ้านช้าง อยู่ในเขตอำเภออู่ทอง มีพื้นที่ประมาณ 8,000 ไร่ เป็นป่าเตรียมการสงวนต้นไม้ใหญ่ถูกตัดโค่นไปหมด เหลือแต่ซากไม้เล็กๆ และไม้ไผ่

ป่าห้วยขมิ้น – น้ำพุร้อน – หนองหญ้าไซ อยู่ในเขตตำบลด่านช้าง ตำบลห้วยขมิ้น ตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง มีพื้นที่ประมาณ 318,500 ไร่ สภาพป่าเป็นป่าไม้เบญจพรรณ พื้นที่เป็นที่ราบขณะนีทางราชการกำลังดำเนินการมอบพื้นที่ทั้งหมดให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าดำเนินการ

ป่าองค์พระ – พุระก่า – เขาห้วยพลู อยู่ในเขตตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง มีพื้นที่ประมาณ 439,500 ไร่ สภาพป่าโดยทั่วไปสมบูรณ์ ประมาณร้อยละ 60 ทางราชการได้มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เข้าดำเนินการปลูกสร้างสวนป่า หลังจากบริษัทเอกชนที่ได้รับสัมปทานทำไม้ออกไปแล้ว

อุทยานแห่งชาติพุเตย มีพื้นที่ประมาณ 192,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ในเขตตำบลห้วยขมิ้น ตำบลองค์พระและตำบลวังยาว ป่าสนสองใบบนเขาพุเตย ถือว่าเป็นป่าไม้ที่แปลกของจังหวัดสุพรรณบุรี เพราะป่าสนสองใบเป็นไม้เมืองหนาว โดยทั่วไปจะขึ้นบนภูเขาสูง ที่มีอากาศเย็นในภาคอีสานและภาคเหนือ เช่น ที่ภูเรือ ภูกระดึง ท่งแสสงหลวง จะไม่มีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ป่าสนบนเขาพุเตยอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 760 เมตร มีต้นสนสองใบขึ้นอยู่บนเนินพื้นดิน คละไปกับไม้เบญจพรรณ ในพื้นที่ประมาณ 2,000 ไร่ ทั้งที่ภูเขาในบริเวณนั้นบางลูกสูงกว่าเขาพุเตย เช่น เขาเทวดาที่บ้านตะเพินคี ซึ่งเป็นภูเขาที่สูงที่สุดของจังหวัดสุพรรณบุรี คือสูง 1,123 เมตร ก็ไม่มีสนสองใบ (สนสองใบเป็นต้นไม้ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 10 – 30 เมตร ไม่ผลัดใบ ลำต้นเปลาตรง เรือนยอดเป็นพุ่มกลม แตกกิ่งต่ำกว่าสนสามใบ เปลือกสีน้ำตาลปนดำเป็นร่องลึกและเป็นสะเก็ดหนา ใบยาวรีเป็นรูปเข็มออกเป็นกระจุกๆ ละสองใบ ขนาด 15 – 25 เซนติเมตร ดอกตัวผู้จะเป็นช่อสีเหลืองแบบหางกระรอก ติดเป็นกลุ่มบริเวณปลายกิ่ง ช่อยาว 2 – 4 เซนติเมตร ดอกตัวเมียจะออกชิดติดกิ่ง ถัดเข้ามา มักออกเป็นดอกเดี่ยวหรือคู่ ผลเป็นโคน ส่วนฐานป้อมปลายสอบขนาด 4 – 8 เซนติเมตร เนื้อไม้สนสองใบใช้ในการก่อสร้างได้ดีและทำเครื่องใช้ เช่น ตู้ โต๊ะ เตียง ฯลฯ ไม้เหมาะที่จะใช้ทำกระดาษ น้ำมันและชัน ใช้ทำน้ำมันชักเงา ให้ปริมาณยางมากกว่าสนสามใบ)

ป่าบ้านตะเพินคี อยู่ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จึงมีสัตว์ป่าอยู่เป็นจำนวนมาก วนอุทยานพุม่วง อยู่ในเขตอำเภออู่ทอง ได้รับการประกาศเป็นวนอุทยานแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2526 มีแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดีอยู่ด้วย บนเขาถ้าเสือมีซากเจดีย์สมัยทวารวดี ทำด้วยหินล้วน อยู่ 4 – 5 องค์แต่อยู่ในสภาพปรักหักพัง

- น้ำตกพุม่วง เป็นน้ำตกที่สวยงาม เหนือบริเวณน้ำตกขึ้นไปเป็นที่ราบกว้างใหญ่มีพื้นที่ประมาณ 5,000 ไร่ มีต้นไม้และมีกลุ่มหินน้อยใหญ่เรียงรายลดหลั่นกันไป ในช่วงฤดูน้ำมากจะมีน้ำตกลงมาถึงห้าชั้น ไกลบริเวณน้ำตกมีถ้ำอยู่ 8 ถ้ำ เรียกว่า ถ้ำโบสถ์ ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่

- น้ำตกพุกระทิง อยู่ที่บ้านคลองเหล็กไหล ตำบลองค์พระ น้ำตกพุกระทิงจะมีน้ำเฉพาะฤดูฝน เป็นน้ำตกที่สูงและสวยที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี มีทั้งหมด 9 ชั้น และมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่

แม่น้ำสุพรรณบุรีหรือแม่น้ำท่าจีน เป็นแม่น้ำที่ไหลแยกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตตำบลท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ไหลเข้าสู่เขตจังหวัดสุพรรณบุรี ที่อำเภอเดิมบางนางบวช แล้วไหลผ่าน อำเภอสามชุก อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเมือง อำเภอบางปลาม้าและอำเภอสองพี่น้อง ช่วงที่ไหลผ่านเขตจังหวัดสุพรรณบุรีเรียกว่า แม่น้ำสุพรรณบุรี โดยแม่น้ำท่าจีนมีความยาวประมาณ 300

กิโลเมตร กว้างประมาณ 60 เมตร น้ำในแม่น้ำจะขึ้นลงตามกำลังหนุนของน้ำทะเล ในสามลักษณะคือ น้ำขึ้น น้ำทรงและน้ำลง แต่หลังจากที่ได้สร้างเขื่อนทั้งสองแล้ว กระแสน้ำจะไหลลงทะเลอย่างเดียว

แม่น้ำจะเข้าสามพัน ไหลมาจากเขาหัวนอน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผ่าน จังหวัดสุพรรณบุรีในเขตอำเภออู่ทอง แล้วไปบรรจบกับแม่น้ำท่าหว้า ไหลผ่าน อำเภอสองพี่น้องไป ออกปากคลองวัดบางสามหรือปากคลองสองพี่น้องลงสู่แม่น้ำท่าจีน

ห้วยกระเสียวหรือลำน้ำกระเสียว เป็นสาขาสำคัญของแม่น้ำสุพรรณบุรี มีความยาวที่สุดคือ ยาว 140 กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ระหว่างเขาแหลวกับเขาใหญ่เหนืออำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ไหล เข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตอำเภอเดิมบางนางบวช ไปบรรจบแม่น้ำสุพรรณบุรีที่บ้านทั้ง อำเภอ สามชุก สำหรับกระเสียวมีความลาดเขามากและมีพื้นที่รับน้ำมากกว่าลำห้วยอื่นๆ จึงได้ดำเนินการ โครงการกระเสียว ซึ่งประกอบด้วยเขื่อนเก็บน้ำ เขื่อนทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำและถนน ขนส่ง สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2522 เสร็จในปี พ.ศ. 2524 (จังหวัดสุพรรณบุรี, มรดกทางธรรมชาติ: ออนไลน์)

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี มีดังนี้

อำเภอเมือง ส่วนใหญ่เป็นวัด วัดสำคัญคือ วัดป่าเลไลยก์และวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ส่วน วัดพระนอนและวัดพระลอยซึ่งอยู่ติดแม่น้ำสุพรรณบุรีมีอุทยานมัจฉาให้เที่ยวชม มีจุดชมทิวทัศน์ที่ หอคอยบรรหาร - แจ่มใส ที่อยู่ในสวนเฉลิมภัทรราชินีซึ่งเหมาะสำหรับเดินเล่นพักผ่อนยามเย็น นอกจากนี้ก็มีพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สุพรรณบุรี และโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก ซึ่งมีการ แสดงทุกวันเสาร์

อำเภออู่ทอง มีพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอู่ทอง ซึ่งจัดแสดงพระพุทธรูปสมัยอู่ทองและ ธรรมจักรศิลา ซึ่งอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ รวมทั้งโบราณวัตถุจำนวนมาก นอกจากนี้ที่วัดเขาดีสลักก็มี รอยพระพุทธรูปให้แวะสักการะ ที่วัดพระศรีสรรเพชญารามมีมณฑปบนยอดเขาลักษณะคล้ายที่วัด พระพุทธรูปจังหวัดสระบุรี

อำเภอสามชุก มีตลาดร้อยปีให้ได้ไปสัมผัสบรรยากาศตลาดสมัยเก่าและวัดสามชุกซึ่งมีรอย พระพุทธรูปสำริด

อำเภอเดิมบางนางบวช มีวัดเขานางบวชซึ่งพระอาจารย์ธรรมโชติเคยจำพรรษาอยู่ มีรูป ปั้นของท่านอยู่ในโบสถ์และมีวิหารพระอาจารย์ธรรมโชติซึ่งเป็นวิหารเก่าแก่และที่เที่ยวน่าสนใจอีกแห่ง

หนึ่งของอำเภอนี้ก็คือน้ำตกเจ็ดชั้นซึ่งจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำขนาดใหญ่ มีอุโมงค์ใต้น้ำเดินชมปลาได้อย่างใกล้ชิด

อำเภอดอนเจดีย์ มีพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงวีรกรรมของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชในการกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา ที่วัดดอนเจดีย์ ในบริเวณใกล้ๆ กันก็มีพระตำหนักพระนเรศวรมหาราช ประดิษฐานพระรูปของพระนเรศวรฯ พระรูปสมเด็จพระเอกาทศรถและพระนางสุพรรณภักถยา บริเวณลานวัดวัดลาดสิงห์ที่อยู่ห่างออกไปราว 10 กิโลเมตร ก็มีอนุสาวรีย์ของทั้งสามพระองค์ประดิษฐานอยู่เช่นกัน

อำเภอด่านช้าง ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 80 กิโลเมตร พื้นที่เป็นภูเขา มีป่าสนสองใบและน้ำตกขนาดเล็กหลายแห่งในเขตอุทยานแห่งชาติพุเตยและหมู่บ้านตะเพินคี่ซึ่งเป็นชุมชนชาวกะเหรี่ยง นอกจากนี้ใกล้ตัวอำเภอก็มีเขื่อนกระเสียวเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกแห่งหนึ่ง

อำเภอศรีประจันต์ ที่เที่ยวสำคัญได้แก่วัดบ้านกร่างซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ หน้าวัดมีอุทยานมัจฉาฝั่งตรงข้ามเป็นตลาดศรีประจันต์ ซึ่งยังคงมีเรือนแถวไม้เก่าแก่หาชมได้ยากตั้งอยู่ ไม่ไกลจากวัดบ้านกร่างมีที่เที่ยวน่าสนใจมากแห่งหนึ่ง นั่นคือ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นที่รวบรวมพันธุ์ควาย มีการแสดงให้นักท่องเที่ยวได้ชมความสามารถของควายและมีการสาธิตการทำนาทุกวัน

อำเภอบางปลาม้า มีตลาดเก่าห้อง ตลาดเก่าแกริมน้ำ ให้เดินเที่ยวชมบรรยากาศย้อนยุคและวิถีชีวิตของชาวบ้านอันเรียบง่ายและมีอุทยานมัจฉาที่วัดป่าพฤกษ์ หากนักท่องเที่ยวสนใจงานจักสานฝีมือประณีต ควรแวะไปที่บ้านโพธิ์ศรีซึ่งเป็นชุมชนชาวไทยพวน นอกจากนี้บางปลาม้ายังมีเมนูเด่นคือปลาม้าให้ได้ลิ้มรสด้วย

อำเภอสองพี่น้อง มีที่เที่ยวน่าสนใจสามแห่ง คือ วัดไผ่โรงวัว ซึ่งมีสิ่งก่อสร้างน่าสนใจ วัดทับกระดานซึ่งเกี่ยวพันกับราชินีลูกทุ่ง พุ่มพวง ดวงจันทร์ และวัดอัมพวันหรือวัดดอนมะดัน มีพระนอนองค์ใหญ่และมณฑปสวยงาม

สถานที่สื่อความเมืองสุพรรณบุรี บริเวณตัวเมืองสุพรรณบุรีมีสถานที่หลายแห่งซึ่งเป็นสื่อบอกเรื่องราวในอดีตและเป็นสัญลักษณ์แสดงตัวตนของชาวสุพรรณบุรี สถานที่เหล่านั้นได้แก่

- กำแพงเมือง อยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรีสันนิษฐานว่า ในสมัยอุททองตอนปลายคงสร้างเป็นเพียงคูดิน ต่อมาในสมัยอยุธยา สุพรรณบุรีเป็นเมืองหน้าด่าน คูดินนั้นจึงถูกสร้างเป็นกำแพงอิฐล้อมเมืองบางช่วง แต่ในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิกำแพงนี้ถูกรื้อลงด้วยเกรงว่า

หากเข้าศึกษาที่เมืองสุพรรณฯ ได้ บริเวณภายในกำแพงจะเป็นแหล่งช้อปปิ้งกำลัง ปัจจุบันจึงเหลือเป็นแนวคูน้ำยาวราว 6 กิโลเมตร ให้ได้ชมเท่านั้น ในเทศกาลสงกรานต์หนุ่มสาวจะมาชุมนุมเล่นน้ำที่แนวคูเมืองนี้ช่วงที่ตัดผ่านถนนมาลัยแมน

- สระศักดิ์สิทธิ์ อยู่ที่บ้านท่าเสด็จ ตำบลสระแก้ว ประกอบด้วย สระรูปสี่เหลี่ยมสี่สระ คือ สระแก้ว สระคา สระยมนา และสระเกษ ถือกันว่าน้ำในสระเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ โดยนำไปใช้ในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาด้วย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเคยเสด็จประพาสต้นยังสระทั้งสี่นี้

- พิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย ตั้งอยู่ภายในที่ว่าการอำเภอเมือง ถนนพระพินวษา เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กในอาคารสองชั้น สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์และเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ที่เสด็จมาเป็นประธานในการทำนา ทำปุ๋ยหมัก และเกี่ยวข้าวที่จังหวัดสุพรรณบุรีเมื่อปี พ.ศ. 2528 – 2529 ภายในแสดงนิทรรศการพระราชกรณียกิจของพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ในการทำนา เช่น เคียว คราด จอบ คันไถ ไม้ฟาดข้าว กระดิ่ง ฯลฯ รวมถึงเครื่องมือจับปลา นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมได้ในวันหยุดถึงวันอาทิตย์ โดยไม่เสียค่าเข้าชม

- โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับศูนย์ราชการฯ บนทางหลวงหมายเลข 340 เป็นโรงละครขนาดใหญ่ ทันสมัย ตกแต่งสวยงาม มีการแสดงตลอดปี ทั้ง โขน ละครพื้นทาง และการแสดงอันเกี่ยวเนื่องกับสุนทรภู่กรรม โดยจัดแสดงเฉพาะวันเสาร์

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ตั้งอยู่ที่ 222/1 ถนนสุพรรณ – ชัยนาท อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดำเนินงานโดย บริษัท พี พี แอนด์ พี ทรานสปอร์ต จำกัด ด้วยตระหนัก “รักษ์” และเห็น “คุณค่า” คือที่มา...ของ “บ้านควาย-สุพรรณบุรี”

“ควาย” กับ “คน” ผูกพันกันมาตั้งแต่โบราณกาล โดยเฉพาะวิถีชีวิตคนไทยในอดีต เราใช้แรงงานควายในการเกษตรมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา และรัตนโกสินทร์ จนสามารถพูดได้ว่า “ควายเป็นชีวิตของคนไทย” ซึ่งคนไทยในอดีตยกย่องควายเป็นสัตว์ที่มีบุญคุณโดยชาวนาจะทำพิธีทำขวัญควาย หลังจากฤดูไถหว่านแล้ว เพื่อแสดงถึงความกตัญญูต่อควาย นอกจากนี้สมัยก่อนเราไม่ฆ่าควายเพื่อกินเนื้อเป็นอาหารแต่จะเลี้ยงดูจนแก่เฒ่าและปล่อยให้ตายตามอายุขัย แต่ด้วยความเจริญทางเทคโนโลยี รถไถจึงเข้ามาแทนที่ควายในสังคมเกษตรไทย ทำให้ควายที่เคยทำประโยชน์มาไม่น้อยกว่า 2,000 ปี ถูกแปรเปลี่ยนจากสัตว์ที่ใช้แรงงานในทุ่งนาและอยู่คู่เกียรติชาวนา มาเป็นสัตว์ที่ให้อาหารเพียงอย่างเดียว ทำให้คุณค่าของควายที่สำคัญและยิ่งใหญ่มาตั้งแต่อดีตกาลนั้น ได้สูญ

หายลงไปอย่างน่าเสียดาย และถูกปล่อยทิ้งไว้ในห้องท่งอย่างไร้ความหมาย และนี่จึงเป็นที่มาของบ้านควายที่ได้สังเกตเห็นคุณค่าของสัตว์ซึ่งมีคุณค่าต่อมนุษย์มากกว่าพันธุ์ ตั้งแต่สมัยอาณาจักรทวารวดีและมุ่งให้ดำรงชีวิตสืบทอดต่อเนื่องไป และเพื่อปลูกจิตสำนึกให้กับพี่น้องชาวไทยและเยาวชนรุ่นหลังให้ร่วมกันระลึกถึงควาย สัตว์ผู้มีบุญคุณต่อคนไทย และหวังให้บ้านควายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมและการเกษตรที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของเมืองไทย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย. เอกสารประชาสัมพันธ์)

ควาย “ยามสงบเจ้าช่วยกลบ ช่วยไถ ยามรบ คีกรไหนด เจ้ามิหวั่น” จากหลักฐานในดินแดนสุพรรณบุรี สมัยอาณาจักรทวารวดี ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองอู่ทอง เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 12 – 18 หรือประมาณ 1,300 ปีมาแล้ว ได้พบหลักฐานทางด้านโบราณคดีว่า มีการนำควายมาใช้ไถนา ที่เรียกว่าวัฒนธรรมใช้ควายไถนา และเป็นสัตว์ที่สำคัญในการบุกเบิกทางพงเบิกพื้นที่นา ควายกับคนไทยผูกพันกันมากกว่าหนึ่งพันปี และเชื่อว่า ควายมีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตคนไทยใช้ควายเป็นแรงงานเพื่อการเกษตร การขนส่ง และการคมนาคม แม้แต่ในการสงคราม เรายังใช้ควายเป็นพาหนะในการต่อสู้ข้าศึก เช่น สงครามของพี่น้องชาวบางระจัน

เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยือนถิ่นท้องนาของ “บ้านควายสุพรรณบุรี” สิ่งแรกที่สัมผัสได้ คือ อดิน กลิ่นนา และบรรยากาศวิถีชีวิตความผูกพันของควายกับชาวนาในอดีต ความสวยงามของท้องนาที่เห็นเขียวขจีสองข้างทางสู้ไม่ได้กับการได้สัมผัสท้องนาในบรรยากาศจริงแห่งนี้ ด้วยพื้นที่ขนาดใหญ่ของบ้านควายกว่า 115 ไร่ เราได้จัดแบ่งพื้นที่เป็นส่วนต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้าชมได้เต็มอิ่มกับวิถีชีวิตไทยดังนี้

หมู่บ้านชนบทไทย จัดขึ้นเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพชีวิตชาวนาไทยดั้งเดิมขึ้นอีกครั้ง คือ ภาพของการทำนาที่ไม่ใช้เครื่องจักรทันสมัยใดๆ พร้อมสัมผัสงานฝีมือและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่สะท้อนให้เห็นจากเครื่องใช้ไม้สอยในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้นำมาจัดแสดงไว้

- เรือนปลายนา เป็นเรือนที่อยู่อาศัยของคนที่มีฐานะค่อนข้างยากจนหรือคนที่เพิ่งจะเริ่มต้นชีวิตใหม่ การก่อสร้างแบบเรียบง่าย โดยใช้วัสดุหาง่ายมาทำ ตั้วบ้านสร้างจากไม้ไผ่ หลังคามุงจาก

- เรือนศรีประจันต์ เป็นบ้านสร้างจากไม้ไผ่ หลังคามุงจากเช่นเดียวกับบ้านหลังแรกแต่ขนาดใหญ่กว่าเล็กน้อย เป็นลักษณะบ้านของครอบครัวที่เริ่มขยายขึ้น การสร้างบ้านยกสูงมีได้ถุนั้นเพื่อเก็บอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำนาของชาวนาที่มีฐานะพอควร บนบ้านกันเป็นห้อง ได้ถุนบ้านจะมีที่ทอผ้า เพราะเมื่อว่างเว้นจากการทำนา ก็มักจะทอผ้าไว้นุ่งห่ม

- เรือนเครื่องสับหลังใหญ่ หลังสุดท้ายเป็นบ้านเรือนไทยค่อนข้างใหญ่มีสองเรือนคู่เชื่อมด้วยชาน มีครัวไฟแยกต่างหาก ฝาประกน หลังคามุงจากและกระเบื้อง เป็นบ้านที่มีสมาชิกหลายคน ครอบครัวยุวธนาดี ข้างบ้านจะมียุ้งข้าวไว้เก็บข้าวเปลือก ด้านหลังมีคอกสัตว์ เลี้ยงหมู ไก่ ไตถุนบ้านมีครกกระเดื่อง สีบอ ก สุ่มไก่

เรือนไทยหมู่ภาคกลาง ประกอบด้วย เรือนคหบดี เรือนแพทย์แผนไทยและเรือนโหราจารย์ โดยทางโครงการมุงหวังที่จะนำเสนอรูปแบบในการดำเนินชีวิต โดยจำลองความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีต

ลานแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย มีการจัดแสดงพิธีแต่งงานและเพลงอีแซวพื้นบ้าน นอกจากนี้ยังมีส่วนภัตตาคารและร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและสินค้าจากโรงงานโดยตรงที่ผลิตในจังหวัดสุพรรณบุรี

ลานแสดงควาย ลานสำหรับแสดงความสามารถของสัตว์ที่ใครหลายคนบอกไว้ว่าควายเป็นสัตว์ที่มีสมองน้อยที่สุด เมื่อได้รับการฝึกฝนแล้วสามารถเข้าใจคำสั่งและสามารถปฏิบัติตามได้ พบความสนุกสนานเพลิดเพลินของการแสดงควาย ชมความน่ารัก แสนรู้ จากควายรุ่นใหญ่และควายรุ่นเล็ก

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้ชม โรงหีบอ้อย ที่หาดูยากในปัจจุบัน พร้อมชื่นชมความงามของสวนสมุนไพร สวนหินน้ำตก เพื่อให้ผู้เข้าชมใช้เวลาเที่ยวชมได้คุ้มค่าและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ครบวงจร ทางหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยควายได้จัดสร้างรีสอร์ท ชื่อ “บ้านไทยรีสอร์ท” โดยมีบริการเรือนพักนักท่องเที่ยว ห้องสัมมนา เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักแรมหรือจัดอบรมสัมมนา ด้วยห้องพัก และห้องสัมมนาที่สะดวกสบาย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

อัตราบัตรเข้าชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มี 2 แบบ คือ

1. บัตรแยก

คนไทย	บัตรเข้าชมสถานที่	ผู้ใหญ่	20 บาท	เด็ก	10 บาท
	บัตรเข้าชมการแสดง	ผู้ใหญ่	20 บาท	เด็ก	10 บาท
	บัตรขึ้นเกวียน	ผู้ใหญ่	20 บาท	เด็ก	10 บาท

นักท่องเที่ยวต่างชาติ

บัตรเข้าชมสถานที่	ผู้ใหญ่	150 บาท	เด็ก	70 บาท
บัตรเข้าชมการแสดง	ผู้ใหญ่	150 บาท	เด็ก	70 บาท
บัตรขึ้นเกวียน	ผู้ใหญ่	150 บาท	เด็ก	70 บาท

2. บัตรรวม (บัตรรวมชมสถานที่ + ชมการแสดง + ขึ้นเกวียน)

คนไทย	ผู้ใหญ่	50 บาท	เด็ก	30 บาท
นักท่องเที่ยวต่างชาติ	ผู้ใหญ่	300 บาท	เด็ก	210 บาท

เวลาแสดง

วันจันทร์ – วันศุกร์

การแสดงความสามารถของควาย 11.00 – 11.30 น.

การแสดงความสามารถของควาย 15.00 – 15.30 น.

วันเสาร์ – วันอาทิตย์ – นักชัตตฤกษ์

การแสดงอีแซวพื้นบ้าน + แสดงควาย 11.00 – 12.00 น.

การแสดงอีแซวพื้นบ้าน + แสดงควาย 14.30 – 15.30 น.

การแสดงอีแซวพื้นบ้าน + แสดงควาย 16.00 – 17.00 น.

กิจกรรมพิเศษเพิ่มเติม

1. รับประทานอาหาร, งานเลี้ยงต่างๆ
2. ฟาร์มทริป (กิจกรรมเรียนรู้ เช่น การทำนา, การนวดข้าว, เรียนรู้เรื่องควาย)

อัตราค่าที่พัก “บ้านไทยรีสอร์ท” (พร้อมอาหารเช้า 2 ท่าน)

วันอาทิตย์ – วันพฤหัสบดี บ้านไทย 950 บาท บ้านบาหลี่ 1,450 บาท

วันศุกร์ วันเสาร์ และวันนักชัตตฤกษ์ บ้านไทย 1,150 บาท บ้านบาหลี่ 1,750 บาท

สวนพืชไร้ดิน Soiless Culture Center ที่ตั้งเลขที่ 8 หมู่ 6 ตำบลวังน้ำซับ อ.ศรีประจันต์

จ.สุพรรณบุรี 72140 ดำเนินงานโดย บริษัท ซอยเลส เวจ จำกัด เป็นสวนพืชไร้ดินที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บนพื้นที่ 200 ไร่

การปลูกพืชไร้ดิน เป็นความคิดริเริ่มเป็นนวัตกรรมใหม่ บริษัท ซอยเลส เวจ จำกัด ผู้ซึ่งมีใจรักทางด้านเกษตรและมุ่งหวังที่จะให้พัฒนาภาคเกษตรกรรมของไทย โดยใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสมซึ่งเป็นเทคโนโลยีของคนไทย เป็นการปลูกพืชที่ปราศจากศัตรูพืช วัชพืช และสารป้องกันโรคพืช ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยมุ่งหวังให้คนไทยได้รับประทานผักและผลไม้ที่ไร้สิ่งปนเปื้อน รวมถึงมุ่งหวังที่จะให้ประเทศไทยสามารถก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำทางด้านเกษตรอุตสาหกรรมของโลกได้ในอนาคตอันใกล้ ก่อให้เกิดความมั่งคั่งทางด้านเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน (สวนพืชไร้ดิน. เอกสารประชาสัมพันธ์)

การปลูกพืชในสภาพควบคุมสิ่งแวดล้อม CEA. (Controlled environment agriculture) การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน (Soiless culture) เป็นแขนงหนึ่งของการปลูกพืชในสภาพควบคุมสิ่งแวดล้อม CEA. ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะเช่น

1. แบบซับสเตรท (Substrate culture) เป็นการปลูกพืชบนวัสดุที่ไม่ใช้ดิน เช่น แผ่นฟองน้ำ ทราย กรวด ขี้เลื่อย โดยพืชเจริญได้ด้วยสารละลายธาตุอาหารที่เราค่อยๆ ให้แก่พืช โดยสามารถควบคุมให้ตรงกับความต้องการของต้นพืชเหมาะสำหรับผักผล เช่น แคนตาลูป มะเขือเทศ และแตงเทศต่างๆ

2. แบบไฮโดรโพนิกส์ (Hydroponics) เป็นการปลูกพืชในสารละลาย ให้อาหารพืชสัมผัสกับสารละลายธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชโดยตรงเหมาะสำหรับผักใบ เช่น คะน้า ผักกาด คื่นช่าย และผักต่างๆ

ข้อดีของการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน การปลูกพืชโดยวิธีนี้มีการจัดปัจจัยต่างๆ เช่น น้ำ แร่ธาตุ แสงและอุณหภูมิให้แก่พืชอย่างเหมาะสม พืชจึงเจริญเติบโตเร็ว และให้ผลผลิตมากสม่ำเสมอ สะอาด มีคุณภาพ ปลูกได้ต่อเนื่องตลอดปี สามารถปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่มีดินหรือมีดินที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช การใช้น้ำใช้ปุ๋ยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้แรงงานน้อย การควบคุมโรคและศัตรูพืชทำได้ง่ายกว่า

ปลูกอะไรในสวนพืชไร้ดิน บนพื้นที่ 200 ไร่ ผักที่ปลูกมีหลากหลายชนิด ส่วนใหญ่เป็นผักที่ซื้อขายในครัวเรือนทั่วไป และผักที่ปลูกตามฤดูกาล รวมถึงผักเมืองหนาว ซึ่งเป็นการปลูกแบบไฮโดรโพนิกส์ในระบบ DRFT (Dynamic Roots Floating Technique) อีกส่วนหนึ่งเป็นการปลูกพืชโดยใช้วัสดุปลูกในกลุ่มผักผลจำพวกแคนตาลูป แตงเทศ พริกหวาน หลังจากเก็บผลผลิตแล้วยังนำวัสดุปลูกที่ใช้แล้วมาทำการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เช่น ดาวเรือง กุหลาบ เพื่อจำหน่ายแก่ผู้ที่สนใจในราคาย่อมเยา ภายในสวนพืชไร้ดิน ส่วนหนึ่งได้ขุดเป็นบ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ อดมไปด้วยปลาเศรษฐกิจหลากหลายพันธุ์

บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่ที่ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ดำเนินงานโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

บึงฉวากหรือชื่อเต็มๆ ว่า บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ แต่ก่อนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำท่าจีน แต่เกิดการทับถมของตะกอนดินโคลน เป็นเวลานาน ทำให้ส่วนหนึ่งของแม่น้ำ แยกตัวออกมาเป็นบึงรูปโค้งขนาดใหญ่ ที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งหากินของนกและสัตว์ป่านานับชนิด ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดสุพรรณบุรีและชัยนาท ด้วยความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ บนพื้นที่ร่วม

2,000 ไร่ ในวันที่ 29 มีนาคม 2526 บึงฉวากจึงได้รับการประกาศให้เป็น เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และถูกจัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ที่มีความสำคัญระดับชาติตามอนุสัญญาแรมซาร์ ..เชื่อว่าแหล่งน้ำแห่งนี้แต่เดิมมีขนาดกว้างใหญ่ไพศาลกว่าปัจจุบันนี้หลายเท่าเหมือนทะเลกว้าง คนสมัยก่อนคงเรียกว่า “ชะวาก” ตามลักษณะภูมิประเทศ ต่อมาออกเสียงเป็น “ฉวาก” น่าจะเนื่องมาจากสำเนียงท้องถิ่นทำให้เปลี่ยนจาก “ช” เป็น “ฉ” รวมทั้งสระ “ะ” และ “ทะเล” ก็หายไป จึงให้เป็นที่สงสัยว่าที่แตกต่างไปนี้เพราะสำเนียงท้องถิ่นหรือเหตุเพราะสภาพภูมิประเทศเปลี่ยน จากทะเลมาเป็นบึง จึงต้องเปลี่ยนชื่อเรียกตามไปด้วย ในปี พ.ศ. 2537 จังหวัดสุพรรณบุรี โดย ฯพณฯ บรรหาร ศิลปะอาชา ได้ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ จัดทำโครงการพัฒนาบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงครองราชย์ครบ 50 ปี โดยเริ่มขุดลอกบึงจนสามารถกักเก็บน้ำได้มากถึง 10 ล้านลูกบาศก์เมตร หล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรได้ 6,500 ไร่ และพัฒนาพื้นที่โดยรอบให้เป็นที่ตั้งของหน่วยงานและแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ มากมาย (บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ. เอกสารประชาสัมพันธ์)

อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพ เฉลิมพระเกียรติฯ บึงฉวาก กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทั่วไปเห็นคุณค่าและอนุรักษ์ผักพื้นบ้านไทย โดยรวบรวมผักพื้นบ้านจากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษา การปลูก การขยายพันธุ์ การบริโภค ตลอดจนคุณประโยชน์ต่างๆ ของผักพื้นบ้าน ทั้งประเภท ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เถาเลื้อย ไม้หญ้า ไม้ล้มลุก ไม้ขึ้นแฉะและไม้หัวเหง้า ภายในอุทยานมีการจัดภูมิทัศน์อย่างสวยงาม ชมนิทรรศการศึกษาค้นคว้าผักพื้นบ้านจากคอมพิวเตอร์และห้องสมุด ชมการสาธิตการปลูกพืชในลักษณะไม่ใช้ดินและผักพื้นบ้านที่น่าสนใจกว่า 500 ชนิด รวมทั้งสวนผีเสื้อ พร้อมทั้งจำหน่ายพันธุ์ผักพื้นบ้านแก่ผู้สนใจ ที่โดดเด่นคือการบังคับผลน้ำเต้าให้เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมห้อยระยงทั่วบริเวณ การเข้าชมอุทยานผักพื้นบ้านฯ สามารถใช้รถพ่วง จักรยานหรือเที่ยวชมตามอรรถาศัยได้ทุกวัน โดยไม่เสียค่าผ่านประตู ตั้งแต่เวลา 08.30 – 18.00 น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ

นอกจากนี้ยังมีศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าฯ เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานสัตว์ป่าและพรรณพืช จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2543 ดำเนินการเพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อการศึกษาค้นคว้า และวิจัยของนักเรียนและนักศึกษา โดยมีส่วนต่างๆ ดังนี้

- อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ภายในอาคารมีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชนิดต่างๆ วิธีการดูแล รวมทั้งความหลากหลายของชนิดนกที่อยู่ในกรงขนาดใหญ่ สามารถยืมชมและศึกษาได้จากภายในอาคาร มีห้องฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับสัตว์ป่าและความเป็นมาของศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าบึงฉวาก

- กรงนกใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ สูง 25 เมตร ภายในกรงได้รับการตกแต่งให้ดูคล้ายสภาพธรรมชาติและมีนกอยู่ภายในกว่า 45 ชนิด เช่น นกยูง นกแว่นสีเทา ไก่ป่า ไก่ฟ้าหลังขาว ไก่ฟ้าสีทอง ไก่ฟ้าพญาลอ ไก่ฟ้าหน้าเขียว นกแก้วโม่ง นกกระต๊ว เป็ดเทา เป็ดกำ เป็ดแดง นกกระเรียน นกกาบบัว นกปากห่าง ฯลฯ

- กรงเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าหายาก ได้แก่

1. กรงเสือและสิงโต มีทั้งกรงเลี้ยงเสืออยู่ติดกับกรงสิงโต มีขนาดใหญ่ ภายในกรงตกแต่งเป็นถ้ำและเนินหินให้ดูสภาพคล้ายธรรมชาติ กรงตั้งคือกรงที่เรียงติดกันเป็นแถว ซึ่งเป็นกรงเลี้ยงสัตว์ป่าตระกูลแมว ได้แก่ เสือโคร่ง เสือดำ เสือลายเมฆ เสือปลา แมวดาว รวมทั้ง เสือขาว ซึ่งมีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศอินเดีย มาจากเมืองกวางเจา สาธารณรัฐประชาชนจีน

2. กรงนกหน้า นอกจากเราจะได้พบกับนกน้ำบางชนิด ซึ่งพบเห็นได้ยากในธรรมชาติ เช่น นกกระเรียน นกกระทุง นกอีโก้ง นกเป็ดเทา แล้วยังจะได้เรียนรู้พฤติกรรมการอยู่อาศัยของนก

3. กรงไก่ฟ้าและกรงสัตว์ปีก เป็นกรงเลี้ยงนกตระกูลไก่ฟ้าและนกที่ใกล้สูญพันธุ์ เช่น นกยูง ไก่ฟ้าหลังขาว ไก่ฟ้าพญาลอ นกเงือกหัวแรด

4. กรงสัตว์ป่าหายาก เช่น กรงนกกะจอกเทศ กรงอูฐ กรงม้าลาย

- เกาะกระต่าย พื้นที่คล้ายเกาะ สร้างเป็นที่พักของกระต่าย 2 สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์เจอร์ซี วูลลี (Jersey Woolly) และสายพันธุ์แองโกรา (Angora) ที่มีความน่ารักและสวยงาม รวมทั้งยังมีกวางดาว เนื้อทราย และจากสาเหตุที่เป็นเกาะมีพื้นที่น้ำล้อมรอบ จึงเลี้ยงปลาไว้ในกระชังอีกจำนวนมาก เพื่อให้ผู้คนที่ได้พักผ่อนอีกประเภทหนึ่ง โดยการให้อาหาร เช่น ปลาทอง ปลาคาร์ฟ ปลาสวายเผือก ฯลฯ

- โรงสีชุมชน สถานที่รองรับผลผลิตของเกษตรกรชาวนาที่ปลูกข้าวปลอดสารพิษ นำผลผลิตที่ได้มาส่งให้โรงสีขนาด 500 กิโลกรัมต่อชั่วโมง เพื่อแปรรูปเป็นข้าวสารปลอดสารพิษบึงฉวาก ออกจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมของเกษตรกร และเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้บริโภค

- ศูนย์จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อาคารสองชั้นติดกรงนกใหญ่ รวบรวมสินค้าทั้งของกินและของใช้จากจังหวัดสุพรรณบุรีมาไว้ที่นี่ นอกจากจะแสดงสินค้าภายในจังหวัดแล้ว ยังรวบรวมสินค้าจากจังหวัดใกล้เคียงมาไว้ในอาคารนี้อีกด้วย

- บึงฉวากรีสอร์ท บรรยากาศยอดเยี่ยมริมบึง อากาศสดชื่นจากลำน้ำ ที่พักสะอาด สะดวกสบาย ในแบบที่แปลกตา เป็นบ้านพักบนต้นไม้ จะทำให้ท่านได้พบกับความสุข ความ

ผลิตเพลินในการพักผ่อน สำหรับครอบครัวหรือคนคุ้นเคย มีทั้งแบบบ้านเดี่ยวสำหรับสองคนและบ้านแฝดสำหรับหมู่คณะ รวมทั้งยังสามารถตกปลาริมบึงได้อีกด้วย

อัตราค่าบริการที่พักบึงฉวากรีสอร์ท (พร้อมอาหารเช้า 2 ท่าน/ห้อง) ดังนี้คือ

วันธรรมดา (วันอาทิตย์-วันพฤหัสบดี) บ้านต้นไม้เรือนเดี่ยว ราคา 1,300 บาท

บ้านต้นไม้เรือนคู่ ราคา 2,600 บาท

เรือนแถว ราคา 800 บาท

วันศุกร์, วันเสาร์และวันนักขัตฤกษ์ บ้านต้นไม้เรือนเดี่ยว ราคา 1,600 บาท

บ้านต้นไม้เรือนคู่ ราคา 3,200 บาท

เรือนแถว ราคา 1,000 บาท

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ ก่อสร้างขึ้นภายใต้โครงการพัฒนาบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ 50 ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2539 และสามารถเปิดให้ประชาชนได้เข้าชมเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2541 โดยประกอบด้วย

- อาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำหลังที่ 1 เป็นอาคารที่จัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำที่น่าสนใจ ทั้งพันธุ์สัตว์น้ำจืดและพันธุ์สัตว์น้ำเค็ม ในส่วนของพันธุ์สัตว์น้ำจืดมีทั้งพันธุ์ปลาไทย พันธุ์ปลาต่างประเทศและพันธุ์ปลาสวยงามชนิดต่างๆ รวมแล้วมากกว่า 50 ชนิด

- อาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำหลังที่ 2 ภายในตัวอาคารประกอบด้วย ตู้ปลาขนาดใหญ่บรรจุน้ำได้ 400 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 1 ตู้ สามารถเดินดูปลาได้รอบตู้ มีอุโมงค์ความยาว 8.5 เมตร ซึ่งถือได้ว่าเป็นอุโมงค์ปลาน้ำจืดแห่งแรกของประเทศไทย และมีนักประดาน้ำหญิงคอยให้อาหารปลานอกจากนี้ยังมีตู้ปลาน้ำจืดอีก 30 ตู้ และตู้ปลาทะเลสวยงามอีก 7 ตู้

- อาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำหลังที่ 3 จัดแสดงพันธุ์ปลาทะเลมากมายหลายชนิดให้เข้าชมกัน มีตู้ปลาขนาดใหญ่และตู้ปลารูปทรงแปลกตา เพื่อคอยบริการนักท่องเที่ยวให้ได้ชื่นชมกับความสวยงามและบรรยากาศของโลกใต้ท้องทะเล รวมทั้งตื่นตาตื่นใจกับอุโมงค์ปลาและบันไดเลื่อน ขนาดความยาว 75 เมตร เพื่อให้ได้ศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของสัตว์ทะเลอย่างใกล้ชิด รวมทั้งบ้านของเจ้าแห่งท้องทะเลหรือปลาฉลามอีกจำนวนมาก

- บ่อจระเข้ เป็นบ่อจระเข้ที่ได้จำลองให้มีสภาพใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุด พื้นที่บ่อประมาณ 3 ไร่ ประกอบด้วย พื้นดิน บ่อน้ำ และต้นไม้ ชนิดต่างๆ มีจระเข้น้ำจืดพันธุ์ไทยขนาด 1.5 – 4 เมตร จำนวน 100 ตัว

- เวทีริมบึง จะได้พบกับการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี นำการแสดงศิลปะพื้นบ้านที่หาดูได้ยากมาให้ชมในช่วงวันหยุดเทศกาล

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เปิดให้ชมทุกวัน ค่าผ่านประตู ผู้ใหญ่ 30 บาท เด็ก 10 บาท ตามเวลาเปิด - ปิดดังนี้ วันจันทร์ - วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 10.00 - 17.00 น. วันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 18.00 น.

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 700 เมตร มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี และอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่รวมทั้งหมด 109,182 ไร่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี 158 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวอำเภอด่านช้าง 70 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ เหมาะสมกับการทำการเกษตร ส่วนใหญ่จะเป็นพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล ซึ่งจากสภาพพื้นที่ที่สวยงามและอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี และสำนักงานเกษตรอำเภอด่านช้างจึงได้เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจุดท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว อาหารการกิน ตลอดจนที่พักนักท่องเที่ยวสามารถชมผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร่วมทำกิจกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร อาทิเช่น กล้วยฉาบฟิลิปปินส์ ทองม้วนสดมะขามเชื่อมสูตรดั้งเดิม การทำน้ำยาล้างจาน แชมพูสมุนไพร ฯลฯ

- ผลิตภัณฑ์ผักอินทรีย์ ชมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษการใช้สมุนไพรในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้วิธีการปลูกผักและเก็บผักเพื่อนำไปปรุงอาหาร ซึ่งจะได้รสชาติที่สดแสนอร่อยของผักสดๆ ปลอดภัยจากสารพิษจริงๆ นอกจากนี้ยังได้ชิมมะละกอพันธุ์ปรักไม้ลาย ที่มีรสชาติหวานกรอบเนื้อแน่น อร่อยมาก

- ชิมนม ชมแพะ เยี่ยมชมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะปลอดโรคที่ได้รับการรับรองฟาร์มจากกรมปศุสัตว์ ฟังบรรยายสรุปวิธีการเลี้ยงแพะ พร้อมกับชิมนมแพะที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหารรสชาติดี กลิ่นหอมอร่อย

- ชุมชนบ้านห้วยหินดำ เป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงโปว์ ที่มีการตั้งถิ่นฐานมานานกว่า 200 ปี ศึกษาวิธีการดำรงชีวิตของชุมชนกับป่า การใช้ประโยชน์จากป่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการจัดการป่า

- จิบชา ชี มือ หนอง ฟังผู้เฒ่าเล่าความหลังเรื่องราวของชุมชนกะเหรี่ยง วัฒนธรรม ประเพณีของสาว รับฟังบทเพลงที่เล่าเรื่องราววิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง เช่น เพลงโพล้อ, ป่าเขียวน้ำใส การแสดง รำตง เดินชมธรรมชาติของชุมชนเขา ดูแปลงไร่สีเหลืองทองทั่วทั้งภูเขาและอื่นๆ อีกมากมาย
- ต้นไม้อายุ 500 ปี บริเวณป่าชุมชนบ้านห้วยหินดำ จะมีต้นไม้อายุกว่า 500 ปี จากความอุดมสมบูรณ์ของป่า ปัจจุบันจะมีสัตว์ป่า เช่น เสือโคร่ง สมเสร็จ วัวแดง ชะนี นกกก หมีควาย เก้ง กวาง เลียงผา ฯลฯ สามารถเดินป่าส่องสัตว์ในเชิงอนุรักษ์ได้
- ชื่อของฝากและของที่ระลึก ก่อนกลับบ้านนักท่องเที่ยวสามารถซื้อของฝากที่ผลิตจากฝีมือชาวบ้าน เช่น ของกินของใช้หรือผ้าทอมือที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะและผลิตภัณฑ์อื่นๆ อีกมากมาย
- ที่พัก นักท่องเที่ยวสามารถพักค้าง โดยเลือกที่พักรจะเป็นอาคารฝึกอบรมของสถานีวิจัยและทดลองพันธุ์สัตว์ สุพรรณบุรี ในอัตรา 100 บาท/คน/คืน หรือพักค้างแบบโฮมสเตย์ที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงห้วยหินดำก็ได้ ในอัตรา 100 บาท/คน/คืน เช่นเดียวกัน สนใจสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลวังยาว ติดต่อคุณยุทธศิลป์ ทวีสุข โทร. 089 919 1792 หรือที่สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี โทร. 0 3555 5455

แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรีได้ปรับปรุงสถานที่สองแห่งให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาการเกษตรที่ทันสมัย ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ซึ่งมีโรงเรียนอนุบาลและผลิตพืชเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 7 โรงเรียน ที่ควบคุมการทำงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ อีกแห่งคือที่ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีโรงเรียนเพาะเลี้ยงแมลง เชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช โรงฝึกเลี้ยงสวยงาม สวนสมุนไพร สวนตุ๊กตากระถาง แปลงพืชสาธิต ฯลฯ ทั้งสองแห่งยังมีภูมิทัศน์สวยงาม เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้เป็นอย่างดี

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ตั้งอยู่ที่บ้านดอนห้วยราบ หมู่ที่ 12 ตำบลพลับพลาไชย อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ดำเนินการ 380 ไร่ เป็นหน่วยงานของภาครัฐ จัดตั้งเพื่อพัฒนางานด้านพันธุ์พืชและฝึกอบรมอาชีพการเกษตร ทั้งในด้านการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในห้องปฏิบัติการ การอนุบาล การขยายเพิ่มปริมาณ การกระจายพันธุ์ การปลูก การส่งเสริมและฝึกอบรมวิทยากรต่างๆ สนับสนุนแก่เกษตรกรให้สามารถนำไปปฏิบัติจนได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปริมาณเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ ทั้งได้มาตรฐานสำหรับการแข่งขันในตลาดต่างประเทศและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เริ่มดำเนินงานเมื่อ 1 เมษายน 2545 เป็นต้นมา ภายในศูนย์แห่งนี้ประกอบด้วยอาคาร

อำนาจการ อาการปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่ทันสมัยทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องชั่งไฟฟ้า เครื่องคนสารและให้ความร้อน หม้อหนึ่ง ความดันไอและตู้ตัดเนื้อเยื่อทั้งแบบแนวตั้งและแนวนอน สามารถผลิตพืชปลอดโรค โดยการตัดไต่กล่องจุลทรรศน์ ห้องที่ใช้เลี้ยงมีการควบคุมอุณหภูมิ แสงและความเข้มแสง ที่ทันสมัย และภายในศูนย์ฯ ได้จัดให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี. เอกสารประชาสัมพันธ์)

มีแหล่งที่น่าสนใจเหมาะสมที่จะบริการในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้เป็นอย่างดี เช่น

- เรือนพรรณไม้งาม ชมความงามของไม้ดอก ไม้ประดับ ในโรงเรือนที่ทันสมัย สวยงาม อากาศเย็นสบายในพื้นที่ 3 ไร่ อาทิ สับปะรดสี เยอบีร่า แคทรียา ฟาแลนนีออฟซิส บอนสี หน้าวัว หลากสีหลายหลากพันธุ์

- สวนไม้ดอกตรงตา ไม้ประดับจริงใจ ชมแปลงเรียนรู้การปลูกไม้ดอกไม้ประดับในเชิงพาณิชย์ ภายในโรงเรือนที่ทันสมัย ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์พื้นที่ 10 ไร่ โดยนักท่องเที่ยวนสามารถสอบถามการปลูก การดูแลรักษาและเทคนิคต่างๆ ในการปลูกไม้ดอกไม้ประดับให้ได้คุณภาพจากเจ้าหน้าที่ได้ทุกขั้นตอน ทั้งยังมีสวนรวบรวมพันธุ์กุหลาบที่สวยงาม ชมความงามของกุหลาบหลากสีทุกสายพันธุ์ทั้งในและต่างประเทศ ปลูกภายในสวนสไตล์ยุโรป พื้นที่ 4 ไร่ ได้อย่างสวยงาม นอกจากนี้ชมบัววิกตอเรียขนาดใหญ่ ภายในสระพื้นที่ 1 ไร่และเป็นที่ยรวบรวมพันธุ์บัวสวยงามจากทั่วประเทศและนักท่องเที่ยวยังสามารถถ่ายรูปเป็นที่ระลึกกับฝูงบัวไม้ตัดขนาดใหญ่ที่สวยงาม ในช่วงฤดูหนาวของทุกปีพบกับทุ่งทานตะวันบานที่สวยงามในพื้นที่ 200 ไร่ โดยจะบานสวยงามในช่วงวันที่ 1 – 10 ธันวาคมของทุกปี

- โรงเรือนอนุบาลแม่พันธุ์และผลิตพันธุ์พืชเพาะเลี้ยงเป็นโรงเรือนที่ควบคุมสภาวะต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของต้นพืช เช่น อุณหภูมิ แสง ความเข้มแสง ความชื้น การให้ปุ๋ยและน้ำ เป็นต้น มี 7 โรงเรือน ดังนี้

โรงที่ 1 โรงเรือนอนุบาล (Greenhouse stage 1) ใช้อนุบาลพืชขนาดเล็กที่นำออกจากขวดเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อใหม่ๆ ซึ่งต้องการดูแลเป็นพิเศษ

โรงที่ 2 โรงเรือนอนุบาล (Greenhouse stage 2) ใช้อนุบาลพืชที่ผ่านการอนุบาลจากโรงที่ 1 มาแล้ว

โรงที่ 3 โรงเรือนอนุบาล (Shade house) ใช้อนุบาลพืชที่ผ่านการอนุบาลจากโรงที่ 2 จนกว่าจะออกปลูก

โรงที่ 4 โรงเรือนขยาย (Foundation house) รับพันธุ์พืชจากโรงเรือนแม่พันธุ์ปลอดโรคหรือปลูกพืชพันธุ์หลัก เพื่อขยายเพิ่มปริมาณให้มากขึ้น

โรงที่ 5 โรงเรือนสาธิต (Demonstration house) ใช้สำหรับสาธิตและทดสอบการใช้หรือการปลูกพืชเพาะเลี้ยง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้ใช้พันธุ์

โรงที่ 6 โรงเรือนแม่พันธุ์ปลอดโรค (Nuclear house) มีระบบควบคุมโรคและแมลงที่เข้มงวด ใช้เก็บหรือเตรียมแม่พันธุ์ เพื่อนำไปเพาะเลี้ยงหรือขยาย

โรงที่ 7 โรงเรือนผลิตต้นกล้า (Seedling green house) ใช้สำหรับอนุบาลพืชที่ขยายพันธุ์โดยวิธีการเพาะเมล็ดหรือการปักชำ

ระบบต่างๆ ของโรงเรือนอนุบาลพืช ได้แก่ ระบบทำความเย็น ระบบพ่นหมอก ระบบควบคุมอุณหภูมิ ระบบควบคุมความชื้นแสง ระบบการให้แสง ระบบควบคุมศัตรูพืช ระบบการวางพืช ระบบการให้น้ำ ระบบการให้ปุ๋ย ระบบฆ่าเชื้ออุปกรณ์และวัสดุอนุบาล ระบบเคลื่อนย้ายวัสดุอุปกรณ์ ระบบควบคุมการทำงานโดยระบบคอมพิวเตอร์

เนื่องจากโรงเรือนอนุบาลประกอบด้วยระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพจึงทำให้ผลงานของศูนย์ประสบความสำเร็จ ดังต่อไปนี้

- ผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีที่มีคุณภาพ
- กระจายพันธุ์ตรงเวลาในปริมาณที่กำหนด
- พัฒนาการจัดการพันธุ์พืชที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาการปลูกพืชครบวงจร
- รวบรวมพันธุ์ดีทั้งในและต่างประเทศ

พันธุ์พืชที่ผลิตและกระจายสู่เกษตรกร คือ

1. เพื่อส่งเสริมการใช้พันธุ์พืชในเชิงธุรกิจ เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ชิง กล้วย เบญจมาศ หน้าวัว คัตเตอร์
2. เพื่อช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วนหรือเกิดภัยธรรมชาติ เช่น พริก กล้วย มะเขือ มะละกอ ทุเรียน
3. เพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม เช่น กล้วย กันเกรา แก้วเจ้าจอม ตะไคร้หอม ขมิ้นชัน ทุเรียน กล้วยไม้ป่า
4. เร่งรัดการผลิตพืชพันธุ์ใหม่ เช่น สะเดาทะวาย ปทุมมา กระเจียว

นอกจากนี้ยังมีจุดบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งบริการอาหารและเครื่องดื่ม สามารถนั่งชมวิวดูสะพานวิวกดอเรียและสวนกุหลาบในจุดที่สวยงาม อีกทั้งยังมีบริการจักรยานให้เช่าขี่ชม ในอัตรา

ค่าบริการคันละ 10 บาท และนักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อ เลือกชมไม้ดอกไม้ประดับแปลกๆ สวยๆ นานาชนิดจากสวนของเกษตรกรมาบริการขายให้นักท่องเที่ยวในราคาถูก

ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ ตั้งอยู่ที่ ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสถานที่เผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ได้แก่ การผลิตแมลงศัตรูธรรมชาติ (ตัวห้ำ ตัวเบียน) พืชสมุนไพร เชื้อโรคและเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ สำหรับป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมี นอกจากนี้ยังถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกร ภายในศูนย์มีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่ โรงเรือนเพาะเลี้ยงและขยายแมลงศัตรูธรรมชาติ โรงเรือนปลูกพืชไร้ดิน แปลงสาธิตการปลูกพืชปลอดสารเคมี โรงฝึเสื้อสวยงาม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โฉมยง โต๊ะทอง และคณะ (2545) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีในแต่ละอำเภออยู่ในระดับค่อนข้างสูงและแตกต่างกันในแต่ละอำเภอ ในด้านชุมชน พบว่า อำเภอบ้านลาดมีความโดดเด่นในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ มีศักยภาพการท่องเที่ยวที่เหมาะสม มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ส่วนอำเภอบ้านแหลมมีวัฒนธรรมที่สะท้อนวิถีชีวิตคนในเขตที่ราบชายฝั่งทะเล ในพื้นที่นำร่องตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด เป็นการผสมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการอนุรักษ์ กิจกรรมการท่องเที่ยวจะเป็นการศึกษาวิถีชีวิตตามสภาพความเป็นจริงของชุมชน โดยมีรายละเอียดตามข้อมูลปฏิทินและเทศกาลของชุมชน รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวจะเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมกันกำหนด โดยคำนึงถึงวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนและให้คงสภาพความเป็นอยู่อย่างพอมีพอกินและเลี้ยงตนเองได้ โดยการท่องเที่ยวเป็นเพียงรายได้เสริมที่จะเพิ่มความมั่นคงให้กับตนเองและชุมชน ให้ชุมชนตระหนักในคุณค่าและหวงแหน และภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง จึงถือเป็นการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ฐนผกาจรจ ดงอินทร์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน กรณีศึกษาบ้านนาดี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองจังหวัดกระบี่ พบว่า บทบาทผู้นำของชุมชนในด้านการให้คำปรึกษาด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความสัมพันธ์กับศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนปัจจัยของชุมชน

ด้านอื่นๆ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การฝึกอบรม การมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ บทบาทผู้นำของชุมชนในด้านการให้อิสระในการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว และความสามารถของชุมชนในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนสภาพปัญหาของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ การขาดแคลนน้ำเนื่องจากระบบประปาในชุมชนไม่ดี รองลงมาคือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สำหรับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สรุปได้คือ รมรณรงค์ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ดวงดาว คงบุญ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาวิจัยสรุปผลได้ดังนี้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มี 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ, รัฐวิสาหกิจ นักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มยังเป็นกลุ่มที่ไม่นิยมพักค้างคืนและกลุ่มที่นิยมพักค้างคืน ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในระดับมาก (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านอายุ อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่น กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 45,001 บาท มีความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวต่ำกว่ากลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 - 10,000 บาท ในส่วนของข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างได้นำแนวทางการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยแบ่งเป็น 6 เรื่อง (1) เรื่องของการพัฒนาปรับในด้านป้ายบอกทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการใช้กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายให้นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว (2) การพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทางเกษตร การแปรรูปรวมถึงการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้เป็นที่ดึงดูด (3) การกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย (4) การเน้นการให้บริการที่ครบวงจรนำสมัย เพื่อมุ่งสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้ากลุ่มที่มีฐานะดี (5) มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้และทักษะการให้บริการลูกค้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรรวมถึงการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกระบวนการให้บริการ (6) การจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวที่หลากหลายตามวัยและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

อานวยพร ประทุมโพธิ์ (2548) ได้ทำการศึกษารื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสถานีวิจัยลพบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาแสดงว่ามีความ

เป็นไปได้ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสถานีลพบุรี ในระดับค่อนข้างสูง เนื่องจากศักยภาพตามองค์ประกอบในระบบการท่องเที่ยว ทั้งในด้านการบริหารและจัดการองค์กรด้านวัฒนธรรมประเพณี ด้านสิ่งแวดล้อมนอกระบบ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และด้านการบริการการท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลการศึกษาคุ่มทุนของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสถานีวิจัยลพบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า การจัดรายการท่องเที่ยว 1 วันและ 2 วัน 1 คืน จะต้องมีการท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว ณ จุดคุ่มทุน เฉลี่ยวันละ 23 คน ทั้งนี้มีระยะเวลาคืนทุนภายใน 2 ปี และสถานีวิจัยลพบุรีจะได้ประโยชน์จากการจำหน่ายผลผลิต การให้บริการทางวิชาการ การสร้างสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์อันมีเกียรติของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิตยา เชาวลิต (2548) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมและความคิดเห็นในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากถึงร้อยละ 93.1 ส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลจากกลุ่มเพื่อน /ญาติ /คนรู้จัก และมีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหลังได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปท่องเที่ยวเชิงเกษตรร้อยละ 55.8 ข้อมูลระหว่างความคิดเห็นกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการไปท่องเที่ยวยังแหล่งการทำสวน มีลักษณะการดำเนินธุรกิจเกษตรเป็นรายบุคคล แต่พฤติกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นนั้นกลุ่มตัวอย่างได้ไปเที่ยวยังแหล่งเกษตรแบบผสมผสาน ที่มีลักษณะการดำเนินธุรกิจเป็นโครงการพระราชดำริ ในส่วนอื่นข้อมูลมีความสอดคล้องกันระหว่างความคิดเห็นและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือด้านกิจกรรมต้องการให้มีบริการการท่องเที่ยวมีมัคคุเทศก์ /ผู้นำในการนำชม เช่นเดียวกับพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีการพบเห็นและใช้บริการมัคคุเทศก์ /ผู้นำในการนำชมมากที่สุด ด้านช่องทางการติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวจะทำการติดต่อล่วงหน้า รูปแบบการท่องเที่ยวนิยมไปแบบส่วนตัว เดินทางโดยทางรถ ระยะเวลาที่เหมาะสม 2 – 3 วัน ด้านค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท ซึ่งผู้ที่เคยใช้บริการส่วนใหญ่เห็นว่าคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายและจะกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีก ในด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับการตัดสินใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เคยไปและไม่เคยไปท่องเที่ยวเชิงเกษตร สรุปได้ว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากกับปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยทางด้านราคา ด้านช่องทางการติดต่อ /การจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาด จะให้ความสำคัญในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมและความคิดเห็นในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น วิเคราะห์ได้ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับประเภทขอแหล่งท่องเที่ยวและการติดต่อใช้บริการ อายุมีความสัมพันธ์กับการติดต่อ

ใช้บริการและโอกาสกลับมาท่องเที่ยวอีก ภูมิสำเนามีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการท่องเที่ยว ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวและการติดต่อใช้บริการ ทางด้านเขตภูมิสำเนา มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการท่องเที่ยว ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยว อาชีพในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับความคุ้มค่าด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยด้านรายได้มีความสัมพันธ์กับโอกาสกลับมาท่องเที่ยวอีก

นิตยาพร เสนปาน (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจรูปแบบกิจกรรมและแนวโน้ม พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เคยไปท่องเที่ยวเชิงเกษตรคิดเป็นร้อยละ 60 วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยว ส่วนมากตัดสินใจเดินทางด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการวางแผนการเดินทางล่วงหน้า โดยหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ภูมิภาคที่ชอบเดินทางไปท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดคือ ภาคเหนือ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุด คือ ความไม่สะดวกในการเดินทาง ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 74.2 มีลักษณะบุคลิกภาพด้านชอบท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ ให้ความสนใจในรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการทำสวนผลไม้และพืชไร่ เศรษฐกิจอยู่ในระดับสนใจมากและมีระดับแนวโน้มที่จะไปท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประชาชนที่มีเพศอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในด้านการเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อาชีพ รายได้แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านการเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่น ด้านการไปท่องเที่ยวและด้านการแนะนำคนอื่นในอนาคตไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านการเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่น ด้านการไปท่องเที่ยวและด้านการแนะนำคนอื่นในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ลักษณะบุคลิกภาพด้านชอบความหรูหรา ชอบลองของใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านการเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่น ด้านการไปท่องเที่ยวและด้านการแนะนำคนอื่นในอนาคต แต่พบว่าลักษณะบุคลิกภาพด้านชอบเข้าสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านการเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่น ด้านการไปท่องเที่ยวและด้านการแนะนำคนอื่นในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรในด้านการทำสวนไม้ตัดดอก การทำสวนผลไม้ การทำนา การทำพืชผักสวนครัว การทำสวนสมุนไพร การทำฟาร์มปศุ

สัตว์และการชมงานเทศกาลผลิตภัณฑ์เกษตรต่างๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับ แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านการเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่น ด้าน การไปท่องเที่ยวและด้านการแนะนำคนอื่นในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กอบชัย ล้อเพ็ญภพ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารบริษัทท่องเที่ยว เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเกษตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารบริษัทท่องเที่ยวที่ทำการศึกษาคือ ชายร้อยละ 68.1 มีอายุเฉลี่ย 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 58.8 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านท่องเที่ยวน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 34.5 ดำเนินตำแหน่งผู้จัดการ ร้อยละ 42.0 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 91.6 สำหรับสภาพบริษัทท่องเที่ยวที่ทำการศึกษา พบว่าเป็นบริษัทท่องเที่ยวที่จัดตั้งน้อยกว่า 4 ปี ร้อยละ 43.7 มีจำนวนพนักงานและมัคคุเทศก์เฉลี่ย บริษัทละ 14 และ 11 คนตามลำดับ ส่วนการดำเนินงานการท่องเที่ยวของบริษัทท่องเที่ยวปรากฏว่ามีการวางแผนเพื่อการจัดการท่องเที่ยว การกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินผลของปีที่ผ่านมาเป็นแนวทาง รวมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทท่องเที่ยว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารบริษัทท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่ามีผู้เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่อง แหล่งท่องเที่ยวเกษตรที่มีความพร้อม จำเป็นต้องมีวิทยากรเพื่ออธิบายความรู้ให้นักท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน ส่วนปัญหาที่พบคือความไม่พร้อมของสถานที่และการขาดการประชาสัมพันธ์ สำหรับข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเกษตรให้มากขึ้นและควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกษตรให้มีความพร้อมในทุกด้าน

ประดิษฐ์ วงศ์สุวรรณและคณะ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพอเพียงในเขตอีสานใต้ จากการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพอเพียงในเขตอีสานใต้จากที่ได้ทำการสำรวจพบว่ามี 52 แห่ง และประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพอเพียงจะมี 6 ประเภท โดยในแต่ละแห่ง หลังจากที่ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ทำให้ธุรกิจแหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาขึ้นในทางที่ดีขึ้นและแนวทางที่ทำให้การประกอบธุรกิจดีขึ้นและพบมากคือ พยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุด เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์ บุคคล ฯลฯ มีการสร้างเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกันแล้วร่วมกัน จัดทัวร์ สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจและเสนอแนวคิด ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์ทุกสื่อ มีการนำแหล่งท่องเที่ยวของตนจัดเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ที่มีความสนใจอยากศึกษาดูงาน มีการบริการเพิ่มเติม เช่น ที่พัก ฯลฯ

ปองพล ฐวัลหทัยกุลและคณะ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนา ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 40 แห่ง มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง จำนวน 15 แห่ง ศักยภาพปานกลาง จำนวน 14 แห่งและศักยภาพต่ำ จำนวน 11 แห่ง สำหรับผลการวิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 416 คน พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม เพราะความน่าสนใจด้านเกษตรกรรมวิถีชีวิตเกษตรกรรม สำหรับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุดคือกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมจังหวัดในกลุ่มอีสานใต้ ไว้ 4 ด้านดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว เน้นการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ (2) ด้านการพัฒนาบริการการท่องเที่ยว (3) กลยุทธ์พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ (4) กลยุทธ์พัฒนาด้านอื่นๆ สำหรับการกำหนดกลยุทธ์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งเบื้องต้นโดยเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาระบบงานสนับสนุนการท่องเที่ยว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

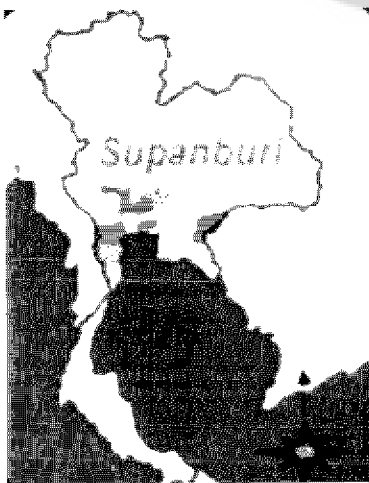
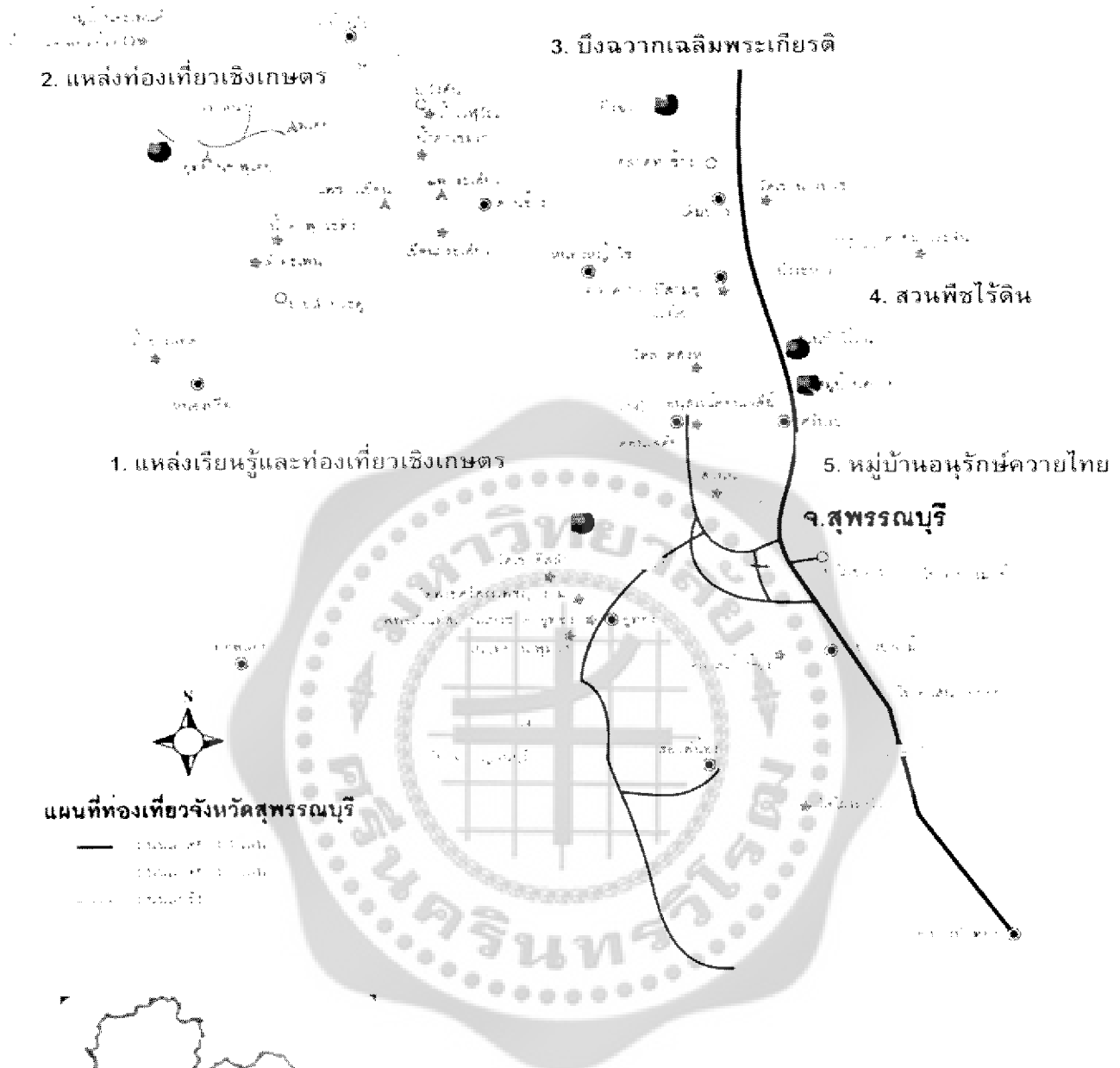
การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร นอกจากนี้ยังวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นพื้นที่วิจัย
2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นพื้นที่วิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยมีเจตนาในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นตัวแทนของแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะแตกต่างกัน โดยเลือกจากแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางได้สะดวกและมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงได้แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 5 แห่ง ดังนี้คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านงานเทศกาลท่องเที่ยวทางการเกษตร ได้แก่ แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภออู่ทอง
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีการบริหารจัดการโดยชุมชน ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอด่านช้าง
3. แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม ได้แก่ อุทยานผักพื้นบ้านเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก
4. แหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านไฮโดรโปนิกส์ ได้แก่ สวนพืชไร่ดิน
5. แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมมากมายและมีที่พักในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

- 1 แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภออุทุมพร
- 2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอด่านช้าง
- 3 บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเดิมบางนางบวช
- 4 สวนพืชไร่ดิน อำเภอศรีประจันต์
- 5 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อำเภอศรีประจันต์

(สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี. ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี. ออนไลน์)

2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มที่ 1 ผู้ที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภออุ้มทอง อำเภอดงหลวง อำเภอด่านช้าง และเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกหน่วยของการวิจัยที่มีขนาดที่สามารถเก็บข้อมูลได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยเลือกบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยมีเจตนาในการเก็บข้อมูลแห่งละ 1 – 2 คน โดยใช้แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและการสัมภาษณ์

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยเลือกนักท่องเที่ยว โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ด้วยการแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแต่ละแห่งๆ ละ 50 คน ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสำรวจทรัพยากร การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการสร้างตามจุดมุ่งหมาย ขอบเขตการศึกษาและปัญหาในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือในการศึกษาทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยดัดแปลงมาจากตารางการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบสัมภาษณ์บุคคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ประเด็นที่ถามได้แก่ บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในระดับใด ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ระบบการให้ความรู้และการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน มีการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในด้านการท่องเที่ยว มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างไร

3. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร การสร้างเครื่องมือขึ้นนี้จัดทำขึ้นตามหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบมีหลายคำตอบให้เลือก (Check list) ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ การศึกษารายได้ต่อเดือนและภูมิลำเนา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบมีหลายคำตอบให้เลือก (Check list) ประกอบด้วย ความถี่ในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง ที่พัก รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรม ด้านการบริการ ด้านการรับรู้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ด้านแหล่งท่องเที่ยวและด้านระยะเวลาในการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ตอบประเมินข้อความที่ถามออกมาเป็นระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติและด้านสาธารณสุข

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended questionnaire)

วิธีหาคคุณภาพ

แบบสอบถามที่ใช้แบ่งคำถามออกเป็น 2 ประเภท คือ คำถามปลายปิด (Close ended questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open ended questionnaire) เพื่อให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และประเด็น/ตัวแปรที่ต้องการศึกษา เมื่อได้สร้างแบบสอบถามแล้วได้นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอบริการที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา เนื้อหาและการจัดหมวดหมู่ข้อความให้กะทัดรัดเข้าใจง่าย พร้อมทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของเนื้อหาเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ แล้วนำความคิดของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ฟาร์มโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน นำผลที่ได้ไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) โดยใช้สูตรของ Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 125 – 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.932

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อแนะนำตัว ชี้แจงเกี่ยวกับงานวิจัยนี้และขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือไปติดต่อบริการ พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขั้นตอนการสำรวจทรัพยากรและข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้ประสานงานขอความอนุเคราะห์จากเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในการทำการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและขออนุญาตสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ส่วนการดำเนินการเก็บข้อมูลของแบบสอบถามผู้วิจัยจะขอเวลานักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างเพื่อกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม ถ้าข้อใดยังไม่ตอบให้สอบถามเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน
5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและแบบสอบถาม มาจัดระบบข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและแบบสอบถามที่ได้ มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผล (ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. 2545) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลด้านการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ได้มาจัดเป็นหมวดหมู่
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิดมาลงรหัส (Code) แล้วนำข้อมูลไปลงในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป
4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิดมาตรวจสอบและจัดทำกลุ่มคำให้เป็นหมวดหมู่
5. ประมวลผลและแปลความหมายข้อมูล เพื่อรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวเมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์โดยการจัดหมวดหมู่ เทียบกับเอกสารอ้างอิงและดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการบรรยายและใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistic) ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์พฤติกรรมกรท่องเที่ยวเชิงเกษตรและความต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยวิธีการบรรยายและใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistic) ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยวิธีการพรรณนา โดยอาศัยสถิติแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการประเมินข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แสดงระดับค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของชั้นดังนี้ (มัลลิกา บุนนาค. 2544: 39)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยที่วัดได้ของระดับความสำคัญจากคะแนนคำตอบ

4.21 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กระทำโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี” การนำเสนอข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่ละแห่ง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีในพื้นที่วิจัยที่คัดเลือก จากการลงพื้นที่ภาคสนามผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยการดัดแปลงแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ทางสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยนำมารวบรวม พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2552 แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลเพื่อค้นหาคำาสถิติต่างๆ ซึ่งได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้ คือ

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 2.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรีและเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี 5 แห่ง โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ 1) แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภออู่ทอง 2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอด่านช้าง 3) บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเดิมบางนางบวช 4) สวนพีชไร้ดิน อำเภอศรีประจันต์ 5) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อำเภอศรีประจันต์

1. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภออู่ทอง

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อเต็ม ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

ที่ตั้ง เลขที่ 1 หมู่ 12 ต.พลับพลาไชย อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี

การเข้าถึง อำเภออู่ทองอยู่ห่างจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีประมาณ 32 กิโลเมตร และแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้อยู่ห่างจากอำเภออู่ทองไปทางอำเภอด่านช้าง ประมาณ 17 กิโลเมตร บนทางหลวงหมายเลข 333 สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ส่วนตัว

บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐบาล ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทการท่องเที่ยวอยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางและภาคตะวันตก เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการเพาะพันธุ์พืช

ลักษณะของทรัพยากร เป็นศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ในด้านการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในห้องปฏิบัติการรวมถึงส่งเสริมและฝึกอบรมเกษตรกร และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี พันธุ์พืชที่ผลิตและกระจายสู่เกษตรกร คือ หน่อไม้ฝรั่ง กล้วยน้ำว่า กล้วยหอม ใผ่ มะละกอ กล้วยไม้ พริกชี้หนู ผักหวาน ตะไคร้หอม ชะอม มะตูมแขก สะเดาทะวาย ใผ่ตง พืชผักลูกผสม ไม้ดอกไม้ประดับลูกผสมใหม่ๆ ได้แก่ สับปะรดสี เยอบีร่า แครทริยา ฟาแลนนิออฟซิส บอนสี หน้าวัว กุหลาบ ทานตะวัน บัววิกตอเรียและบัวสายพันธุ์ต่างๆ รวมไปถึงกลุ่มพืชพลังงานทดแทน เช่น สนุ่นดำ ปาล์ม ภายในศูนย์ฯ ได้มีการจัดให้มี

ภูมิทัศน์ที่สวยงามเหมาะที่จะให้บริการในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น เรือนพรรณไม้งาม ไม้ดอกไม้ประดับ ทุ่งทานตะวัน สวนกุหลาบ สระบัว ไม้ตัด

กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นนักท่องเที่ยวทั่วไป ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับพันธุ์พืชต่างๆ ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ นักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพ สุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียงในพื้นที่ภาคตะวันตกและภาคกลาง

มรดกทางวัฒนธรรม ไม่มี

ศิลปะชาติพันธุ์ ไม่มี

การดำรงชีวิต มีการใช้ทรัพยากรแหล่งน้ำในท้องถิ่น เช่น น้ำคลอง ชลประทาน น้ำบาดาล ด้านรายได้ของศูนย์มาจากการจำหน่ายต้นไม้และพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งยังได้รับเงินสนับสนุนจากจังหวัดสุพรรณบุรีในด้านเมล็ดพันธุ์เพื่อแจกจ่ายแก่เกษตรกรส่วนในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน คือ การส่งเสริมอาชีพ จัดอบรมให้กับเกษตรกรเพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชนในอำเภออุทองและจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ได้รับประโยชน์ เกษตรกรในพื้นที่ 13 จังหวัด (ภาคกลางและภาคตะวันตก) ได้แก่ สุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี พระนครศรีอยุธยา ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี อุทัยธานี

ด้านกิจกรรม มีเส้นทางจักรยานให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชม มีสวนสาธารณะให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อน เช่น สวนกุหลาบ ทุ่งทานตะวัน การแจกจ่ายพันธุ์พืชคุณภาพดีแก่เกษตรกร กิจกรรมการเลือกซื้อพันธุ์ไม้และผลิตภัณฑ์ของศูนย์ การบริการห้องอบรมสัมมนาและที่พักสำหรับผู้เข้าอบรม กิจกรรมการศึกษาดูงานการใช้เทคโนโลยีการอนุบาลพืช กิจกรรมการศึกษาดูงานการปลูกพืชแบบผสมผสาน กิจกรรมการศึกษาดูงานการปลูกพืชเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านไม้ดอกไม้ประดับ เวลาเปิดดำเนินการ เปิดบริการทุกวันไม่เว้นวันหยุด ตั้งแต่เวลา 8.30 – 16.30 น.

ฤดูกาลท่องเที่ยว สามารถท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล ช่วงที่แนะนำคือ งานเทศกาลดอกปทุมมาและบอนสีในเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคมและงานทุ่งทานตะวันสุพรรณบุรี วันที่ 1 – 15 ธันวาคมของทุกปี

ค่าใช้จ่าย/ ค่าการเข้าชม ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าชม

การบริการนักท่องเที่ยว มีบริการจักรยานให้นักท่องเที่ยวเช่าทั้งหมด 30 คัน ในอัตรา 10 บาท/ คัน

ด้านปริมาณการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากกว่า 20,000 คน แต่สำหรับห้องอบรมสามารถจุคนได้เพียง 200 คน

ด้านการขนส่ง สามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวและรถประจำทางจากอำเภอเมืองไป อำเภออุ้มทอง ขึ้นรถสายสุพรรณบุรี – กาญจนบุรีลงที่ อ.อุ้มทอง และจากอำเภออุ้มทองขึ้นรถสายอุ้มทอง – ด่านช้าง – บ้านไร่ ที่ตลาดอุ้มทอง

ด้านที่พักแรม มีอาคารหอพักสำหรับผู้ฝึกอบรม ซึ่งสามารถรองรับผู้เข้าอบรมได้ 100 คน แต่ไม่มีที่พักรับนันทองเที่ยวทั่วไป โดยนันทองเที่ยวสามารถติดต่อที่พักรับได้ในบริเวณใกล้เคียง

การต้อนรับ มีป้ายบอกทางภายในแหล่งท่องเที่ยว มีแผ่นพับประชาสัมพันธ์ มีบริการห้องน้ำ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก ที่จอดรถ รวมถึงเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวก โดยนันทองเที่ยวสามารถเดินทางเที่ยวชมได้ตามอัธยาศัย

บริการอื่น ๆ บริการอาคารฝึกอบรมให้บุคคลภายนอกใช้ในการประชุมอบรม มี 2 แห่ง สามารถจุคนได้แต่ละ 100 คน ให้บริการฝึกอบรมเกษตรกร ศึกษาดูงานการใช้เทคโนโลยีการอนุบาลพืช ศึกษาดูงานการปลูกพืชแบบผสมผสาน ศึกษาดูงานการปลูกพืชเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านไม้ดอกไม้ประดับ

ด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน รวมถึงการปลูกเพื่อบริโภคเองภายในศูนย์และเพื่อจำหน่าย/ แจกจ่ายแก่เกษตรกรในพื้นที่

ด้านจุดแข็ง

1. ความสะดวกสบายในการเข้าถึง เข้าถึงได้ง่าย
2. ให้บริการฟรี
3. มีพื้นที่กว้างขวางสามารถรองรับนันทองเที่ยวได้จำนวนมาก

ด้านจุดอ่อน

1. มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการรองรับนันทองเที่ยว
2. ขาดเจ้าหน้าที่เฉพาะด้านในการท่องเที่ยว
3. สิ่งอำนวยความสะดวกยังมีไม่เพียงพอ
4. ไม่มีที่พักรับนันทองเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านโอกาส

1. เป็นแหล่งเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เป็นแหล่งผลิตที่ครบวงจร ตั้งแต่การเพาะพันธุ์พืชไปจนถึงการจัดจำหน่าย

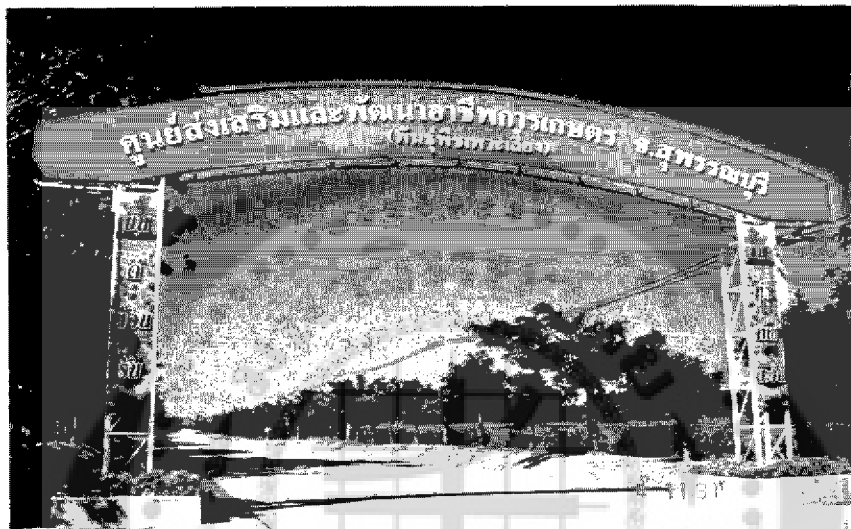
ด้านอุปสรรค

1. ขาดการประชาสัมพันธ์ ยังไม่เป็นที่รู้จักของนันทองเที่ยว
2. ป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยวและแผ่นพับ ยังมีไม่เพียงพอ
3. ด้านงบประมาณในการสนับสนุนจากหน่วยงาน

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ยังมีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวน้อยเนื่องจากจุดประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมทางการเกษตรและยังไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีโครงการเพิ่มการจัดงานเทศกาลเพิ่มขึ้นจากปีละครั้ง เป็น 2 ครั้ง/ปี คือ งานเทศกาลดอกปทุมมาและบอนสี ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคมและงานเทศกาลดอกทานตะวันบาน ในช่วงวันที่ 1 – 15 ธันวาคมของทุกปี และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว

ป้ายแสดงทางเข้าสู่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนต้อนรับนักท่องเที่ยวในเรือนพรรณไม้งาม

ภาพประกอบ 3 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

โรงเรียนควบคุมอุณหภูมิ

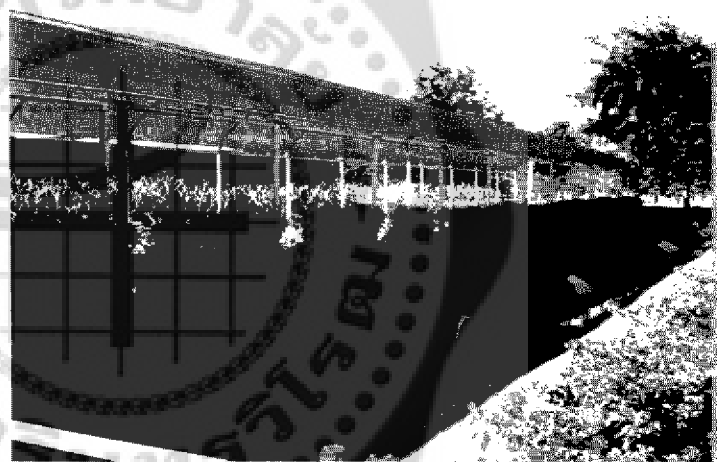
ตัวอย่างไม้ประดับที่มีจำหน่ายในศูนย์ฯ

ตัวอย่างไม้ตัดดอกที่จำหน่ายในศูนย์ฯ

บริเวณทางเดินและทางจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยว

ทุ่งดอกทานตะวันบาน

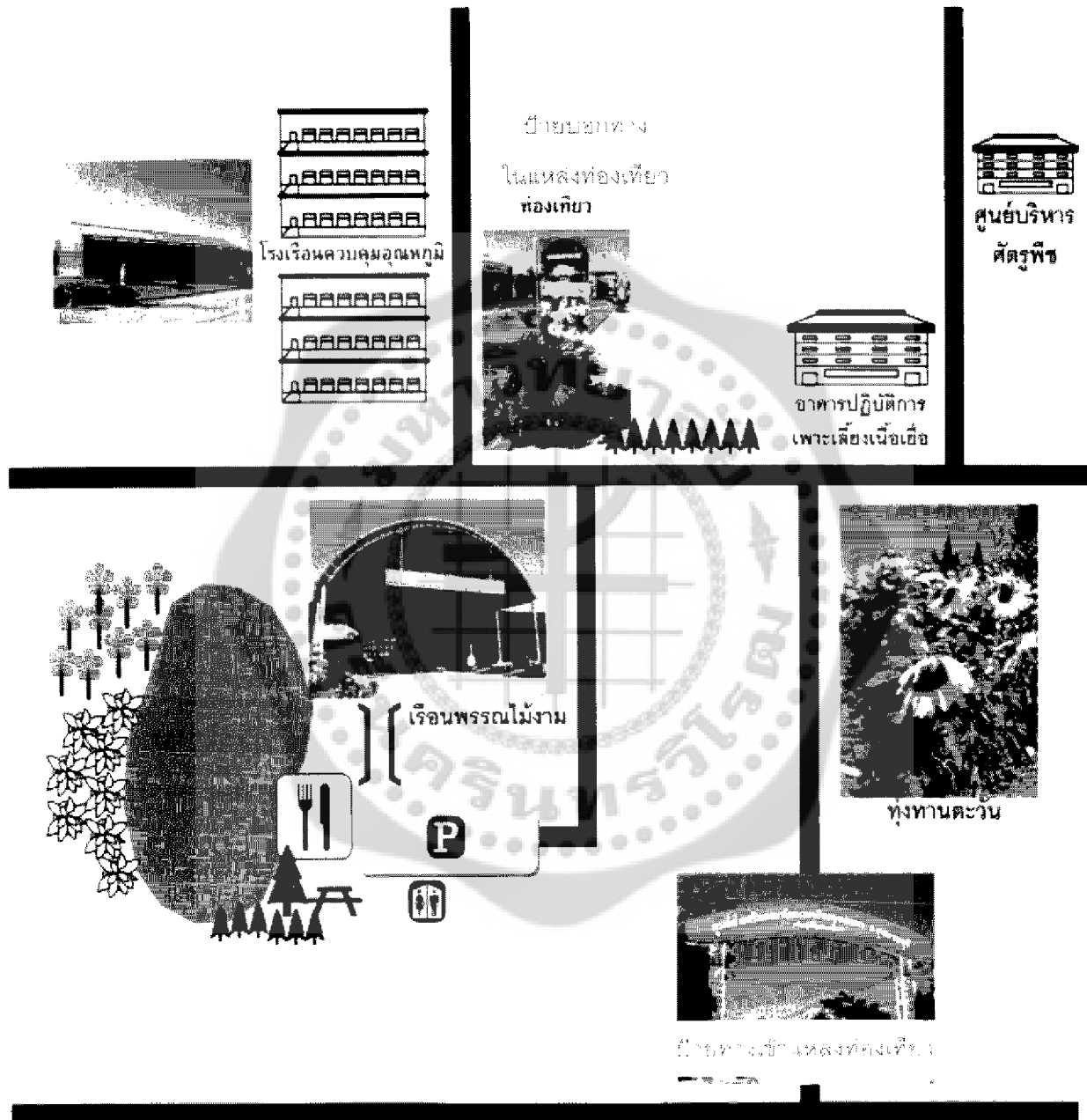

ดอกทานตะวันหลังจากงานเทศกาลดอกทานตะวันบาน

ภาพประกอบ 3 (ต่อ) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

แผนผังศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

ทางหลวงหมายเลข 333

ภาพประกอบ 4 แผนผังศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) จำนวน 50 คน ผลการศึกษาปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษารายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	24	48.0
หญิง	26	52.0
รวม	50	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	4	8.0
15 – 25 ปี	9	18.0
26 – 35 ปี	17	34.0
36 – 45 ปี	16	32.0
46 – 60 ปี	4	8.0
รวม	50	100.0
สถานภาพ		
โสด	26	52.0
สมรส	22	44.0
หย่าร้าง	2	4.0
รวม	50	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	11	22.0
นักเรียน/ นักศึกษา	9	18.0
ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ	10	20.0
ค้าขาย	2	4.0
เกษตรกร	1	2.0
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	15	30.0
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	1	2.0
อื่นๆ	1	2.0
รวม	50	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	4	8.0
มัธยมศึกษา	10	20.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	6.0
ปริญญาตรี	27	54.0
สูงกว่าปริญญาตรี	6	12.0
รวม	50	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	9	18.0
10,000 – 19,999 บาท	13	26.0
20,000 – 29,999 บาท	10	20.0
30,000 – 39,999 บาท	5	10.0
40,000 – 49,999 บาท	1	2.0
50,000 บาทขึ้นไป	5	10.0
ไม่มีรายได้ของตนเอง	7	14.0
รวม	50	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัด/ ที่อยู่อาศัย (ปัจจุบัน)		
กรุงเทพ	15	30.0
กาญจนบุรี	2	4.0
ชลบุรี	1	2.0
นครปฐม	7	14.0
นครราชสีมา	1	2.0
นนทบุรี	5	10.0
สมุทรสาคร	1	2.0
สุพรรณบุรี	17	34.0
อยุธยา	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 26 คน มีร้อยละ 52.0 เป็นเพศชาย มีร้อยละ 48.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีร้อยละ 34.0 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีร้อยละ 32.0 สถานภาพของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นโสด มีร้อยละ 52.0 รองลงมา คือ สมรส มีร้อยละ 44.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท มีร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และ ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ มีร้อยละ 22.0 และ 20.0 ตามลำดับ ด้านการศึกษาที่นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาปริญญาตรี มีร้อยละ 54.0 รองลงมา คือ มัธยมศึกษา มีร้อยละ 20.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 – 19,999 บาท มีร้อยละ 26.0 รองลงมา คือ มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,000 – 29,999 บาท มีร้อยละ 20.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดสุพรรณบุรี มีร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ กรุงเทพ มีร้อยละ 30.0

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ผลปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเลือกช่วงวันใดในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา (วันจันทร์ – วันศุกร์)	2	4.0
วันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์)	17	34.0
ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์	9	18.0
ไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส)	22	44.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส) มีร้อยละ 44.0 รองลงมา คือ เดินทางในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์) และช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีร้อยละ 34.0 และ 18.0 ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งแรก	22	44.0
2 ครั้ง	7	14.0
มากกว่า 2 ครั้ง	21	42.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี ครั้งแรก มีร้อยละ 44.0

ตาราง 6 นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากับใคร

ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	1	2.0
เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน	7	14.0
เดินทางพร้อมครอบครัว	42	84.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับครอบครัว มีร้อยละ 84.0 รองลงมาคือ เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน มีร้อยละ 14.0

ตาราง 7 การมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่

การมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้พักค้างคืนหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พัก	48	96.0
พักค้างคืน	2	4.0
รวม	50	100.0

ตาราง 8 สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร

ระยะเวลาที่พักค้างคืน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 วัน	1	50.0
3 วัน	1	50.0
รวม	2	100.0

ตาราง 9 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ลักษณะที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท	2	100.0
รวม	2	100.0

จากตาราง 7 – 9 พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน มีร้อยละ 96.0

สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน เลือกพักค้างคืน 1 คืน และ 3 คืน โดยลักษณะที่พักเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท

ตาราง 10 ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	24	48.0
ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท	19	38.0
มากกว่า 2,000 บาท	7	14.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท มีร้อยละ 48.0 รองลงมาอยู่ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท มีร้อยละ 38.0

ตาราง 11 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่

ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว	49	98.0
ไม่คุ้มค่ากับรายจ่ายที่เสียไป	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว มีร้อยละ 98.0

ตาราง 12 การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า	46	92.0
ติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว/ ผ่านทางบริษัทท่องเที่ยว/ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	4	8.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า มีร้อยละ 92.0

ตาราง 13 กิจกรรมการบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ

กิจกรรมการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	15	15.6
การร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน	1	1.0
มัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม	13	13.5
ข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร	30	31.3
ร้านอาหาร – เครื่องดื่มบริการ/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก	34	35.4
กิจกรรมอื่นๆ	3	3.1

จากตาราง พบว่า กิจกรรมการบริการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวใช้บริการส่วนใหญ่เป็นร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก/ มีร้อยละ 35.4 รองลงมา คือ การใช้บริการข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร และมีที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มีร้อยละ 31.3 และ 15.6 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ กิจกรรมการขี่จักรยาน, นักรถ

ตารางที่ 14 สิ่งที่นักท่องเที่ยวยุโรปประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งที่นักท่องเที่ยวยุโรปประทับใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ	44	36.4
ผลผลิตทางการเกษตร	31	25.6
การบริการที่ประทับใจ	10	8.3
เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่	20	16.5
วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	16	13.2

จากตาราง พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวยุโรปประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ ร้อยละ 36.4 รองลงมาคือ วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร และ ผลผลิตทางการเกษตร มีร้อยละ 25.6 และ 16.5 ตามลำดับ

ตาราง 15 เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อนหย่อนใจ	40	29.0
หาประสบการณ์	3	2.2
ทำกิจกรรมกับครอบครัว	25	18.1
ศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่	9	6.5
เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ	34	24.6
ความน่าสนใจด้านเกษตรกรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	10	7.2
มีผลผลิตและสินค้าทางการเกษตรแปรรูปจำหน่าย	6	4.3
ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	6	4.3
สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวพร้อม	2	1.4
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายนอกเหนือจากการเกษตร	3	2.2

จากตาราง พบว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวยุโรปเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพและเพื่อทำกิจกรรมกับครอบครัว มีร้อยละ 24.6 และ 18.1

ตาราง 16 หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่

โอกาสในการกลับมาท่องเที่ยวอีก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่แน่ใจ	12	24.0
กลับมาอีกแน่นอน	38	76.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน มีร้อยละ 76.0 ส่วนไม่แน่ใจ มีร้อยละ 24.0

ตาราง 17 นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	47	94.0
ไม่ต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3	6.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีร้อยละ 94.0

ตาราง 18 นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด

ต้องการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	11	9.6
หนังสือนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์	25	21.9
โทรทัศน์/ วิทยุ	16	14.0
นิตยสารด้านการท่องเที่ยว	10	8.8
ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ	17	14.9
อินเทอร์เน็ต	25	20.9
ญาติ/ เพื่อน/ คนรู้จัก	10	8.8

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากหนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต มีร้อยละ 20.9 เท่ากัน

ตาราง 19 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทำสวนผลไม้	9	18.0
การทำสวนดอกไม้	26	52.0
การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง	3	6.0
การทำเกษตรแบบผสมผสาน	12	24.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ การทำสวนดอกไม้ มีร้อยละ 52.0 รองลงมาคือ การทำเกษตรแบบผสมผสาน มีร้อยละ 24.0

ตาราง 20 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ต้องการไปเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรายบุคคล	1	2.0
หมู่บ้านเกษตร	8	16.0
โครงการพระราชดำริ	22	44.0
เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร	19	38.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ มีร้อยละ 44.0 รองลงมาคือ เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตรและหมู่บ้านเกษตร มีร้อยละ 38.0 และ 16.0 ตามลำดับ

ตาราง 21 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว	27	22.7
การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง	17	14.3
การพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์)	14	11.8
การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน	29	24.4
การแสดงหรือการสาธิตทางการเกษตร	16	13.4
มีร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก	16	13.4

จากตาราง พบว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน มีร้อยละ 24.4 รองลงมาคือ การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว และการทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง มีร้อยละ 22.7 และ 14.3 ตามลำดับ

ตาราง 22 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม

ระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไป – กลับ ภายใน 1 วัน	36	72.0
2 – 3 วัน	14	28.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป – กลับ ภายใน 1 วัน มีร้อยละ 72.0 รองลงมาคือ 2 – 3 วัน มีร้อยละ 28.0

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

เป็นระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติและด้านสาธารณูปโภค ปรากฏผลดังตาราง ตาราง 23 จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสถานที่			
ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่	3.90	0.763	มาก
มีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด	3.66	0.772	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่	3.94	0.682	มาก
บริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง	3.88	0.799	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ	3.70	0.814	มาก
มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน เช่น ป้ายบอกทาง, เอกสารต่างๆ	3.56	0.907	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง	2.92	0.853	ปานกลาง
รวม	3.65	0.576	มาก
ด้านเจ้าหน้าที่			
อภัยภัยไม่ตรีในการตอบรับ	3.32	1.077	ปานกลาง
มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.58	0.731	มาก
การแต่งกายเป็นระเบียบสวยงาม	3.46	0.503	มาก
การตอบคำถาม ข้อสงสัย ด้วยความยินดีและเต็มใจ	3.16	0.976	ปานกลาง
มีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง	3.10	0.909	ปานกลาง
รวม	3.32	0.580	ปานกลาง
ด้านระเบียบปฏิบัติ			
มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน	3.38	0.753	ปานกลาง
เป็นระเบียบที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ	3.94	0.843	มาก
มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.34	0.848	ปานกลาง

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{\chi}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านระเบียบปฏิบัติ (ต่อ)			
มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจน	3.18	0.919	ปานกลาง
เมื่อมีการฝ่าฝืนก็มีการลงโทษอย่างจริงจัง	3.02	0.845	ปานกลาง
รวม	3.37	0.586	ปานกลาง
ด้านสาธารณูปโภค			
มีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม	3.84	0.738	มาก
มีร้านอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการอย่างเพียงพอ	3.26	0.922	ปานกลาง
มีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	3.20	0.670	ปานกลาง
ราคาของสินค้ามีความเหมาะสมและยุติธรรม	4.20	0.606	มาก
มีโต๊ะ – เก้าอี้ ที่สะอาดและเพียงพอ	3.12	0.746	ปานกลาง
มีจำนวนถังขยะที่มีฝาปิดและมากเพียงพอ	3.18	0.720	ปานกลาง
รวม	3.47	0.494	มาก

จากตาราง พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ มีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ด้านเจ้าหน้าที่ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ส่วนในด้านระเบียบปฏิบัติ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และด้านสาธารณูปโภค ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47

ตอนที่ 2.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เกี่ยวกับการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบคำถามเห็นว่าควรจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก

1. ได้รับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ

2. จะได้เป็นแหล่งพักผ่อน
3. นักท่องเที่ยวยังไม่มีข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมากนัก
4. การเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาโลก
5. เป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่มาเที่ยวชม
6. อนุรักษ์พันธุ์ไม้ต่าง ๆ
7. เป็นการเผยแพร่ด้านการเกษตรให้กว้างขวาง
8. การเกษตรเป็นความรู้พื้นฐานของคนไทย
9. เป็นการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
10. กระจายรายได้สู่ชุมชน

ส่วนด้านความคิดเห็นอื่นๆ ของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย มีดังนี้

1. ควรจัดอบรมให้แก่เยาวชน/ ประชาชน ทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการเพาะพันธุ์ที่เป็นพืชเศรษฐกิจ
2. อยากให้มีทุกจังหวัดเพราะความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่ทั้งภูมิทัศน์และพันธุ์ย่อมมีความไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับแต่ละจังหวัด
3. ควรเปิดกว้างและมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

จากการวิเคราะห์ SWOT ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีและผลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน ดังนี้

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี มีจุดแข็งในด้านการเดินทางเข้าถึงมีความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวมีพื้นที่กว้างสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก แต่มีจุดอ่อนในด้านขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ขาดการบริหารจัดการด้านงบประมาณ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่ยังมีน้อยและการบริการที่ยังมีไม่เพียงพอ เช่น ร้านอาหารอีกทั้งยังไม่มีที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว ส่วนด้านโอกาสทางการท่องเที่ยวเป็นแหล่งผลิตที่ครบวงจร ตั้งแต่การเพาะพันธุ์พืชไปจนถึงการจัด

จำหน่าย มีการจัดงานเทศกาลเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากขึ้น ส่วนภัยคุกคามจากการท่องเที่ยวก็คือ ได้รับงบประมาณล่าช้าและมีจำกัดทำให้การพัฒนาต้องค่อยเป็นค่อยไป ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเป็นนักท่องเที่ยวยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนี้คือ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นโดยใช้สื่อหลายรูปแบบ จัดอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพิ่มกิจกรรมในการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย

2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอด่านช้าง

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อเต็ม ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลวังยาว

ที่ตั้ง เลขที่ 290 หมู่ที่ 3 ต.วังยาว อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี

การเข้าถึง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี 158 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวอำเภอด่านช้าง 72 กิโลเมตร สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์ส่วนตัวไปตามทางหลวงหมายเลข 333 (อุทอง – บ้านไร่) ก่อนถึงอำเภอด่านช้างประมาณ 3 กิโลเมตร ให้เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 3086 แล้วเดินทางต่อไปอีก 34 กิโลเมตรจะถึงสี่แยกบ้านปลักประคู้ ให้เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 3480 แล้วเดินทางต่อไปอีกประมาณ 33 กิโลเมตร โดยศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะอยู่ทางซ้ายมือ

บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ ขึ้นอยู่กับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้เงินสนับสนุนในบางส่วน มีบทบาทในการท่องเที่ยวอยู่ในระดับจังหวัด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนในจังหวัดสุพรรณบุรีและคนในพื้นที่ภาคกลาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านวิถีชีวิตเกษตร

ลักษณะของทรัพยากร เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร ประกอบด้วยกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรกรเลี้ยงแพะ กลุ่มผักอินทรีย์ปลอดสารพิษและหมู่บ้านป่าชุมชนห้วยหินดำ โดยมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว อาหารการกินตลอดจนถึงที่พัก ซึ่งสามารถชมและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้าน เช่น กล้วยฉาบฟิลิปินส์ (กล้วยฉาบวังยาว) ทองม้วนสด มะขามเชื่อมสูตรดั้งเดิม ทั้งยังมีนมแพะจากกลุ่มเกษตรกรกรเลี้ยงแพะ และมะละกอพันธุ์ปรักไม้ลาย หน่อไม้ฝรั่ง กะหล่ำปลี บล็อกโคลี สลัดแก้ว คะน้า กวางตุ้งจากกลุ่มเกษตรกรกรผักอินทรีย์

กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียง นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการและนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติพุเตย (สำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจ

หากต้องการวิทยากรหรือทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน เพื่อความสะดวกควรติดต่อล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์)

มรดกทางวัฒนธรรม มีมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านคือ ประเพณีรำวงซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านของชนเผ่ากะเหรี่ยง ประเพณีตำดั้นไทรเป็นความเชื่อของชาวกะเหรี่ยง ประเพณีกินข้าวใหม่ก็คือเมื่อได้ข้าวใหม่จะมีการทำบุญและเชื่อเชิญผู้คนมารับประทานอาหารร่วมกัน

ศิลปชาติพันธุ์ คนพื้นเมืองเป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงโปว์ ส่วนอาหารพื้นเมือง เช่น แกงไก่กะลา เต้าเจี้ยวหลน ยำผักกูด ด้านหัตถกรรม/งานฝีมือ คือ ผ้าทอมือที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นผ้าทอมือสี่ธรรมชาติ

การดำรงชีวิต ส่วนใหญ่เป็นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการดำรงชีวิต ด้านรายได้ส่วนหนึ่งมาจากการจำหน่ายผลผลิตต่าง ๆ ของชุมชนและอีกส่วนหนึ่งมาจากงบประมาณของกรมส่งเสริมการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยทางศูนย์มุ่งเน้นให้ชาวบ้านมีอาชีพและสามารถพึ่งตนเองได้ ส่วนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร มีการใช้ประโยชน์จากป่าและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการจัดการป่า

ผู้ได้รับประโยชน์ เกษตรกรในพื้นที่ตำบลวังยาว ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยวทั่วไป

ด้านกิจกรรม มีเส้นทางศึกษาศึกษาธรรมชาติบริเวณป่าชุมชนบ้านห้วยหินดำ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินป่า ส่องสัตว์ได้ มีการสาธิตการทำกล้วยฉาบซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถทดลองทำด้วยตนเอง ชมการเลี้ยงแพะนม ดูการปลูกผักอินทรีย์ ศึกษาวัฒนธรรมประเพณีกะเหรี่ยง เช่น การแสดงรำวง

เวลาเปิดดำเนินการ เปิดบริการทุกวัน

ฤดูกาลท่องเที่ยว ท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล (ช่วงที่แนะนำ คือ ช่วงปลายฝนต้นหนาวตั้งแต่เดือนตุลาคมจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เพราะเป็นช่วงที่มีอากาศเย็น)

ค่าใช้จ่าย/ ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม แต่หากนักท่องเที่ยวต้องการทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านต้องติดต่อล่วงหน้า โดยมีค่าใช้จ่ายเริ่มต้นที่ 1,200 บาท/ คน ในโปรแกรม 2 วัน (กลุ่มในการทำกิจกรรมอย่างน้อย 10 คน)

การบริการนักท่องเที่ยว มีบริการร้านอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว

ด้านปริมาณการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 100 คน

ด้านการขนส่ง สามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ไม่มีรถประจำทาง

ด้านที่พักแรม ที่พักแรมเป็นอาคารฝึกอบรมของสถานีวิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์ สุพรรณบุรี (ในอนาคตจะมีที่พักแบบโฮมสเตย์ที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงห้วยหินดำ)

การต้อนรับ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเป็นศูนย์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถแวะสอบถามข้อมูลได้ ซึ่งดำเนินการโดยกลุ่มแม่บ้าน

บริการอื่น ๆ นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมได้ตามอัธยาศัย หากต้องการวิทยากรหรือกิจกรรมต่างๆ ต้องติดต่อล่วงหน้า

ด้านการใช้ทรัพยากรเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้เศรษฐกิจพอเพียงในทุกจุด โดยการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุนและเน้นในเรื่องแนวทางการพึ่งพาตนเองของกลุ่ม เช่น กลุ่มแม่บ้านจะเน้นการประหยัด ใช้การแปรรูปอาหาร ถนอมอาหารเพื่อเก็บไว้ได้นานและเพิ่มมูลค่าให้สินค้า กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแพะ มีการพัฒนาสายพันธุ์แพะที่เพาะเลี้ยงให้เหมาะกับท้องถิ่น

ด้านจุดแข็ง 1. การดำเนินการโดยชุมชน

2. พัฒนาร่วมกับการประกอบอาชีพ

ด้านจุดอ่อน

1. มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว

2. แหล่งท่องเที่ยวอยู่ไกล ใช้เวลานานในการเดินทาง

3. สิ่งอำนวยความสะดวกยังมีไม่เพียงพอ

4. ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไป

5. มีค่าใช้จ่ายต่อหัวในการท่องเที่ยวสูง

ด้านโอกาส

1. อาศัยนักท่องเที่ยวจากอุทยานแห่งชาติพุเตยและการบอกปากต่อปาก

2. เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่ครบวงจร

3. ด้านการพัฒนาโฮมสเตย์

ด้านอุปสรรค

1. การยังไม่เข้าใจของชาวบ้าน ขาดความรู้ในด้านการจัดการและการบริการ

2. ขาดการประชาสัมพันธ์ ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

3. ป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยวและแผ่นพับ ยังมีไม่เพียงพอ

4. ขาดงบประมาณในการพัฒนาจากหน่วยงานหลัก

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว พยายามเชิญชวนชาวบ้านมาร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น พัฒนา กลุ่มแม่บ้านโดยการขยายสมาชิก พัฒนาผลิตภัณฑ์และรูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ทำป้ายแสดงข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพิ่มแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ทำ CD แนะนำการท่องเที่ยวผ่านทางจังหวัดและ อินเทอร์เน็ต

ป้ายแสดงแหล่งท่องเที่ยว

อาหารพื้นบ้านโดยกลุ่มแม่บ้าน

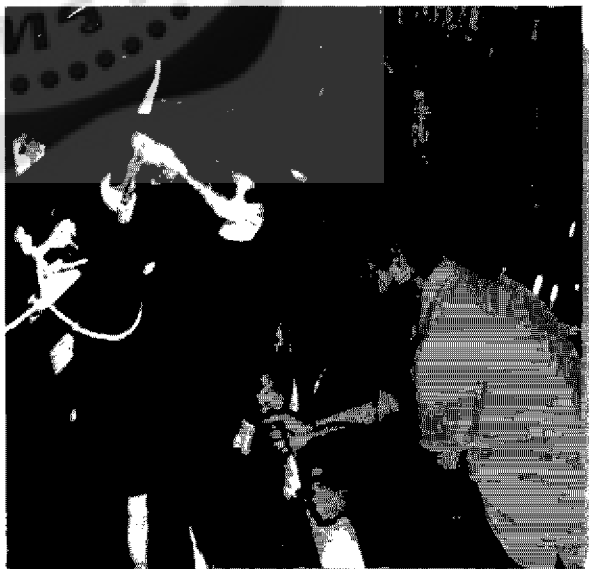
ผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษ

รถรับ - ส่งนักท่องเที่ยว

สาธิตการรีดนมโดยกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแพะ

สินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน ผ้าทอมือสีธรรมชาติ

ภาพประกอบ 5 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต.วังยาว

หมู่บ้านชุมชนบ้านห้วยหินดำ

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแพะ

ที่ฝึกนักท่องเที่ยวย
สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ สพรรณบุรี

อุทยานแห่งชาติพุเตย

2 กิโลเมตร

กลุ่มฝึกอินทรี

600 เมตร

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

แผนผังการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
เพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ทางหลวงหมายเลข 3480

ภาพประกอบ 6 แผนผังการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 40 คน เนื่องจากผู้วิจัยมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามและช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนน้อยจึงเก็บแบบสอบถามนักท่องเที่ยวได้เพียง 40 ชุด ผลการศึกษาปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษารายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	37.5
หญิง	25	62.5
รวม	40	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	1	2.5
15 – 25 ปี	20	50.0
26 – 35 ปี	5	12.5
36 – 45 ปี	8	20.0
46 – 60 ปี	6	15.0
รวม	40	100.0
สถานภาพ		
โสด	23	57.5
สมรส	16	40.0
หม้าย	1	2.5
รวม	40	100.0

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	5.0
นักเรียน/ นักศึกษา	21	52.5
ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ	3	7.5
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	14	35.0
รวม	40	100.0
การศึกษา		
มัธยมศึกษา	4	10.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	7	17.5
ปริญญาตรี	28	70.0
สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.5
รวม	40	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	15	37.5
10,000 – 19,999 บาท	10	25.0
20,000 – 29,999 บาท	2	5.0
30,000 – 39,999 บาท	2	5.0
40,000 – 49,999 บาท	2	5.0
50,000 บาทขึ้นไป	4	10.0
ไม่มีรายได้ของตนเอง	5	12.5
รวม	40	100.0

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัด/ ที่อยู่อาศัย (ปัจจุบัน)		
กรุงเทพ	30	75.0
นครปฐม	1	2.5
ปทุมธานี	8	20.0
เพชรบูรณ์	1	2.5
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 25 คน มีร้อยละ 62.5 เป็นเพศชาย มีร้อยละ 37.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี มีร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีร้อยละ 20.0 สถานภาพของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นโสด มีร้อยละ 57.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/ นักศึกษา มีร้อยละ 52.5 รองลงมา คือ พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท มีร้อยละ 35.0 ด้านการศึกษานักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่การศึกษา ระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 70.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 19,999 บาท มีร้อยละ 25.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีร้อยละ 75.0

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวต่อศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเลือกช่วงวันใดในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์)	5	12.5
ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์	13	32.5
ไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส)	22	55.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส) มีร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีร้อยละ 32.5

ตาราง 26 จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งแรก	9	22.5
2 ครั้ง	7	17.5
มากกว่า 2 ครั้ง	24	60.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากกว่า 2 ครั้ง มีร้อยละ 60.0

ตาราง 27 นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากับใคร

ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน	20	50.0
เดินทางพร้อมครอบครัว	7	17.5
เดินทางมากับองค์กร/ สถาบันการศึกษา	13	32.5
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกลุ่มเพื่อน มีร้อยละ 50.0

ตาราง 28 การมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่

การมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้พักค้างคืนหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พัก	6	15.0
พักค้างคืน	34	85.0
รวม	40	100.0

ตาราง 29 สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร

ระยะเวลาที่พักค้างคืน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 วัน	19	55.9
2 วัน	12	35.3
3 วัน	3	8.8
รวม	34	100.0

ตาราง 30 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ลักษณะที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท	21	61.8
พักร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ฟาร์มสเตย์ โฮมสเตย์	13	38.2
รวม	34	100.0

จากตาราง 28 – 30 พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักค้างคืน มีร้อยละ 85.0

สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน ส่วนใหญ่เลือกพักค้างคืน 1 คืน มีร้อยละ 55.9 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน โดยลักษณะที่พักเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท มีร้อยละ 61.8 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ตาราง 31 ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	15	37.5
ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท	13	32.5
มากกว่า 2,000 บาท	12	30.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท มีร้อยละ 37.5 รองลงมาอยู่ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท มีร้อยละ 32.5

ตาราง 32 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คัดค้านหรือไม่

ความคัดค้านของค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คัดค้านกับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว	38	95.0
ไม่คัดค้านกับรายจ่ายที่เสียไป	2	5.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว มีร้อยละ 95.0

ตาราง 33 การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า	14	35.0
ติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว/ ผ่านทางบริษัทท่องเที่ยว/ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	26	65.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว มีร้อยละ 65.0

ตาราง 34 กิจกรรมการบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ

กิจกรรมการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	31	33.7
การร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน	10	10.9
มัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม	6	6.5
ข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร	13	14.1
ร้านอาหาร – เครื่องดื่มบริการ/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก	30	32.6
กิจกรรมอื่นๆ	2	2.2

จากตาราง พบว่า กิจกรรมการบริการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวใช้บริการส่วนใหญ่เป็นที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มีร้อยละ 33.7 รองลงมาคือ ร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก/ มีร้อยละ 32.6 ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ กิจกรรมการนั่งรถอีแต่น

ตาราง 35 สิ่งที่นักท่องเที่ยวยุโรปประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งที่นักท่องเที่ยวยุโรปประทับใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ	40	37.7
ผลผลิตทางการเกษตร	13	12.3
การบริการที่ประทับใจ	19	17.9
เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่	3	2.8
วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	31	29.2

จากตาราง พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวยุโรปประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ ร้อยละ 37.7 รองลงมาคือ วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร และ การบริการที่ประทับใจ มีร้อยละ 29.2 และ 17.9 ตามลำดับ

ตาราง 36 เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อนหย่อนใจ	26	25.7
หาประสบการณ์	16	15.8
ทำกิจกรรมกับครอบครัว	10	9.9
ศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่	9	8.9
เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ	16	15.8
ความน่าสนใจด้านเกษตรกรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	10	9.9
ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	8	7.9
สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวพร้อม	2	2.0
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายนอกเหนือจากการเกษตร	4	4.0

จากตาราง พบว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวยุโรปเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีร้อยละ 25.7 รองลงมาคือ เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพและเพื่อหาประสบการณ์ มีร้อยละ 15.8 เท่ากัน

ตาราง 37 หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่

โอกาสในการกลับมาท่องเที่ยวอีก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่แน่ใจ	14	35.0
กลับมาอีกแน่นอน	26	65.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน มีร้อยละ 65.0 ส่วนไม่แน่ใจ มีร้อยละ 35.0

ตาราง 38 นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	37	92.5
ไม่ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3	7.5
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีร้อยละ 92.5

ตาราง 39 นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด

ต้องการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	19	20.2
หนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์	18	19.1
โทรทัศน์/ วิทยุ	12	12.8
นิทรรศการด้านการท่องเที่ยว	8	8.5
ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ	4	4.3
อินเทอร์เน็ต	23	24.5
บริษัทนำเที่ยว	3	3.2
ญาติ/ เพื่อน/ คนรู้จัก	6	6.4
อื่นๆ	1	1.1

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากอินเทอร์เน็ต มีร้อยละ 24.5 รองลงมาคือ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ มีร้อยละ 20.2 และ 19.1 ตามลำดับ

ตาราง 40 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทำสวนผลไม้	7	17.5
การทำไร่/ ทำนา	1	2.5
การทำสวนดอกไม้	10	25.0
การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง	5	12.5
การทำเกษตรแบบผสมผสาน	17	42.5
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ การทำเกษตรแบบผสมผสาน มีร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ การทำสวนดอกไม้ มีร้อยละ 25.0

ตาราง 41 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ต้องการไปเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรายบุคคล	2	5.0
หมู่บ้านเกษตร	11	27.5
โครงการพระราชดำริ	20	50.0
เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร	7	17.5
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ มีร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ หมู่บ้านเกษตร มีร้อยละ 27.5

ตาราง 42 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว	20	18.9
การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง	16	15.1
การพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์)	22	20.8
การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว ที่สำหรับพักผ่อน	21	19.8
การแสดงหรือการสาธิตทางด้านเกษตร	14	13.2
มีร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก	13	12.3

จากตาราง พบว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์) มีร้อยละ 20.8 รองลงมาคือการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว ที่สำหรับพักผ่อน มีร้อยละ 19.8 รองลงมาคือ การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว มีร้อยละ 18.9

ตาราง 43 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม

ระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไป – กลับ ภายใน 1 วัน	9	22.5
2 – 3 วัน	29	72.5
มากกว่า 3 วัน	2	5.0
รวม	40	100.0

จากตาราง พบว่า ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ระยะเวลา 2 – 3 วัน มีร้อยละ 72.5

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

เป็นระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติและด้านสาธารณูปโภค ปรากฏผลดังตาราง ตาราง 44 จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสถานที่			
ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่	3.60	0.672	มาก
มีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด	3.68	0.694	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่	3.80	0.791	มาก
บริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง	3.78	0.768	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ	3.73	0.784	มาก
มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน			
เช่น ป้ายบอกทาง, เอกสารต่างๆ	3.58	0.747	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง	3.50	0.716	มาก
รวม	3.66	0.575	มาก

ตาราง 44 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านเจ้าหน้าที่			
อธยาศัยไมตรีในการตอบรับ	3.38	0.774	ปานกลาง
มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.55	0.904	มาก
การแต่งกายเป็นระเบียบสวยงาม	3.10	0.632	ปานกลาง
การตอบคำถาม ข้อสงสัย ด้วยความยินดีและเต็มใจ	3.53	0.716	มาก
มีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง	3.68	0.656	มาก
รวม	3.44	0.596	มาก
ด้านระเบียบปฏิบัติ			
มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน	3.60	0.778	มาก
เป็นระเบียบที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ	3.48	0.905	มาก
มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.58	0.813	มาก
มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจน	3.58	0.636	มาก
เมื่อมีการฝ่าฝืนก็มีการลงโทษอย่างจริงจัง	3.40	0.778	ปานกลาง
รวม	3.52	0.593	มาก
ด้านสาธารณูปโภค			
มีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม	3.75	0.707	มาก
มีร้านขายอาหารและเครื่องดื่มให้บริการอย่างเพียงพอ	3.58	0.874	มาก
มีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	3.38	0.897	ปานกลาง
ราคาของสินค้ามีความเหมาะสมและยุติธรรม	4.15	0.949	มาก
มีโต๊ะ – เก้าอี้ ที่สะอาดและเพียงพอ	3.38	0.897	ปานกลาง
มีจำนวนถังขยะที่มีฝาปิดและมากเพียงพอ	3.45	0.783	มาก
รวม	3.61	0.619	มาก

จากตาราง พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ มีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ด้านเจ้าหน้าที่ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ส่วนในด้านระเบียบปฏิบัติ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิง

เกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และด้านสาธารณูปโภค ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

ตอนที่ 2.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เกี่ยวกับการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบคำถามเห็นว่าควรจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก

1. สนับสนุนเกษตรกรไทยและการท่องเที่ยวของไทย
2. จะทำให้คนสนใจเกษตรมากขึ้น
3. ดึงดูดคนให้มาท่องเที่ยว
4. ยังไม่แพร่หลาย
5. ดี มีประโยชน์ ได้ความรู้ เป็นการท่องเที่ยวแบบใหม่
6. ทำให้คนรับรู้ข่าวสารมากขึ้น ได้รับความรู้ทางการเกษตรมากขึ้น
7. จะได้มีการพัฒนาการเพาะปลูกและให้ความรู้แก่ผู้บริโภค
8. ได้ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ส่วนด้านความคิดเห็นอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย มีดังนี้

1. อยากให้คนไทยมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรกันเยอะ ๆ
2. ควรรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตนให้มากที่สุด
3. ไม่ควรให้ระบบทุนนิยมมาทำลายแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ
4. ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทุกฤดู

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิเคราะห์ SWOT ของศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและผลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน ดังนี้

ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง มีจุดแข็งในด้านการดำเนินงานเป็นการดำเนินการโดยชุมชนซึ่งชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่การออกแบบการท่องเที่ยวและการพัฒนาาร่วมกับการประกอบอาชีพ แต่มีจุดอ่อนในด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพราะเพิ่งเปิดดำเนินการได้ไม่นาน แหล่งท่องเที่ยวยังเป็นที่รู้จักกันในกลุ่มเล็กๆ และขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกยังขาดห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยวและบริการที่ยังมีไม่เพียงพออีกทั้งมีค่าใช้จ่ายต่อหัวราคาสูงเนื่องจากค่าวิทยากร ส่วนด้านโอกาสทางการท่องเที่ยวเป็นศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงที่ครบวงจร มีการพัฒนาด้านโฮมสเตย์ให้เป็นรูปแบบมากขึ้นในการรองรับนักท่องเที่ยว ส่วนภัยคุกคามจากการท่องเที่ยวก็คือ ชุมชนบางส่วนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ชาวบ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการและบริการทางการท่องเที่ยว ได้รับงบประมาณมีไม่เพียงพอทำให้การพัฒนาล่าช้า ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนี้คือ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นโดยใช้สื่อหลายรูปแบบ จัดอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเพิ่มกิจกรรมในการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย

3. บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อเต็ม อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

ที่ตั้ง เลขที่ 102 หมู่ที่ 9 ต.เดิมบาง อ.เดิมบางนางบวช จ.สุพรรณบุรี

การเข้าถึง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดสุพรรณบุรีประมาณ 54 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ไปทางชัยนาท ผ่านวัดเดิมบาง บ้านท่าเตียนไปประมาณ 1 กิโลเมตร (กิโลเมตรที่ 151) จะพบทางเข้าซ้ายมือให้เลี้ยวเข้าไปตามถนน ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำสุพรรณแล้วตรงไปเรื่อยๆ เมื่อถึงสามแยกตัดกับถนนเลียบคลองชลประทานให้เลี้ยวขวาไปตามถนนประมาณ 100 เมตร พบทางแยกซ้ายมือให้เลี้ยวเข้าไป แล้วข้ามคลองชลประทานตรงไปอีกประมาณ 1.5 กิโลเมตร อยู่ทางซ้ายมือ

บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐบาล ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์ ด้านเมล็ดพันธุ์และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีบทบาททางด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับประเทศ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เป็นพิเศษในด้านการเป็นศูนย์ผักพื้นบ้านของประเทศและมีผักรูปร่างแปลกๆ ที่เป็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

ลักษณะของทรัพยากร เป็นที่รวบรวมพันธุ์ผักจากทั่วประเทศกว่า 500 ชนิด มีทั้งไม้พุ่ม ไม้เลื้อย และไม้ยืนต้น มีทางเดินให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมโดยรอบ ที่โดดเด่นคือการบังคับผลน้ำเต้าให้เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม หัวใจ และบวบผอม โดยมัดเป็นข้อๆ อีกทั้งยังมีผักชื่อแปลกๆ เช่น ผักลิมชู ผักลิมผัว พ่อคำดีเมีย ภายในอุทยานยังมีสวนผีเสื้อ โรงปลูกพืชระบบระเหยน้ำและสาธิตการปลูกพืชแบบไร้ดิน นิทรรศการการศึกษาข้อมูลผักพื้นบ้านจากคอมพิวเตอร์และห้องสมุด รวมถึงมีการจัดภูมิทัศน์อย่างสวยงาม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาการปลูก การขยายพันธุ์ การบริโภค ตลอดจนคุณค่าประโยชน์ต่างๆ ของผักพื้นบ้าน

กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นนักท่องเที่ยวทั่วไปจากทั่วประเทศ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกสาขาอาชีพ จากทั่วทุกภาคของประเทศ ได้แก่ ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ (สำหรับนักท่องเที่ยว กลุ่มนักเรียน นักศึกษาและผู้สนใจ หากต้องการวิทยากรเฉพาะกลุ่มเพื่อความสะดวกควรติดต่อล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน)

มรดกทางวัฒนธรรม ไม่มี

ศิลปะชาติพันธุ์ ไม่มี

การดำรงชีวิต มีการใช้ทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการดำรงชีวิต ส่วนรายได้ของอุทยานผักพื้นบ้านได้มาจากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ผัก ผักที่มีในแหล่งท่องเที่ยว ค่าเช่าจักรยาน ค่านั่งรถ ขบวนชมสวน ค่าเช่าอุโมงค์เทคโนโลยีและยังได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร โดยให้งบประมาณในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว การปรับปรุงภูมิทัศน์และสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ ส่วนในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนมีโครงการส่งเสริมชาวบ้านในบริเวณโดยรอบในด้านการปลูกผักและสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ โดยเน้นเพื่อการยังชีพและเหลือกินเผื่อขาย ทั้งยังให้ชาวบ้านเข้ามาขายผลผลิตในแหล่งท่องเที่ยว

ผู้ได้รับประโยชน์ เจ้าหน้าที่ พนักงานในอุทยานผักพื้นบ้าน ประชาชนโดยรอบบริเวณบึงฉวาก นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการและนักท่องเที่ยวทั่วไป

ด้านกิจกรรม มีกิจกรรมชื่นชมทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมซึ่งทำได้โดยการเดินชม บันจากรยานหรือนั่งรถขบวน กิจกรรมศึกษาข้อมูลผักพื้นบ้านจากเครื่องคอมพิวเตอร์และห้องสมุด

กิจกรรมพักผ่อนในสวนสาธารณะและชมสวนพฤกษชาติ กิจกรรมซื้อเมล็ดพันธุ์ผักและผักพื้นบ้านในราคาถูก

เวลาเปิดดำเนินการ เปิดบริการทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา 8.30 – 18.00 น. ส่วนอุโมงค์เทคโนโลยีเกษตร เปิดบริการเวลา 9.00 – 17.00 น. (หยุดวันจันทร์) และมีการนำเข้าชมอุทยานผักพื้นบ้านฯ วันละ 4 รอบ คือ รอบเช้า เวลา 10.30 และ 11.30 น. รอบบ่าย เวลา 14.30 และ 15.30 น.

ฤดูกาลท่องเที่ยว ท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

ค่าใช้จ่าย/ ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าชม ยกเว้นในส่วนของอุโมงค์เทคโนโลยีซึ่งมีอัตราค่าเข้าชม คือ ผู้ใหญ่ 10 บาท เด็ก 5 บาท

การบริการนักท่องเที่ยว มีบริการจักรยานให้นักท่องเที่ยวได้เช่าในอัตราดังนี้ จักรยาน 1 ที่นั่ง อัตรา 20 บาท/ ชั่วโมง ส่วนจักรยาน 2 ที่นั่ง อัตรา 30 บาท/ ชั่วโมง และรถเข็นในอัตราคนละ 10 บาท (โดย 1 ขบวนรองรับได้ประมาณ 60 คน)

ด้านปริมาณการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่จำกัดจำนวน แต่สำหรับห้องบรรยายสามารถรองรับได้ 300 คน

ด้านการขนส่ง ไม่มีรถประจำทาง สามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว มอเตอร์ไซด์รับจ้าง

ด้านที่พักแรม มีที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว ชื่อว่า “บึงฉวากรีสอร์ท” โดยมีลักษณะที่พัก 2 แบบ คือ บ้านต้นไม้และบ้านเรือนแถว โดยบ้านต้นไม้มีทั้งแบบเดี่ยวและแบบคู่ เป็นลักษณะบ้านที่สร้างบนต้นไม้ โดยภายในบริเวณรีสอร์ทยังมีห้องประชุม สัมมนาที่จุคนได้ 20 – 50 คนและห้องจัดเลี้ยงความจุ 80 – 100 คน

การต้อนรับ มีศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายแสดงชื่อต้นไม้ แผ่นพับ มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมและครบครัน เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถ พร้อมเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย และนักท่องเที่ยวสามารถเดินเที่ยวเองได้ตามอัธยาศัย

บริการอื่น ๆ บริการอบรม/ สัมมนาแก่เกษตรกรและผู้สนใจ บริการห้องสัมมนา ห้องดูวีดีโอ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผักพื้นบ้านและผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยเกษตรกรบริเวณใกล้เคียง บริการจักรยานน้ำ และเรือต้นล่องรอบบึงฉวาก

ด้านการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการปลูกเพื่อไว้รับประทานแล้วเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

ด้านจุดแข็ง

1. การคมนาคมและการเดินทางสะดวก อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ
2. อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวหลักอื่นๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ในสถานที่เดียวกัน มีความหลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชมทั้งพืช

และสัตว์

4. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุพรรณบุรี
5. มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมและครบครัน
6. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ครบวงจร มีบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านจุดอ่อน

1. นักท่องเที่ยวมีเวลาจำกัดในการท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวต้องเลือกชม

ด้านโอกาส

1. เป็นศูนย์กลางในด้านที่พักผ่อนของประชาชน
2. เป็นหน่วยงานราชการหลักที่กพ.รับรอง
3. ทางกรมส่งเสริมให้ความสำคัญโดยใช้งบประมาณสนับสนุนในด้านการส่งเสริมท่องเที่ยว

ด้านอุปสรรค

1. นักท่องเที่ยวขาดความรู้ ขาดความรับผิดชอบในการท่องเที่ยว
2. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ด้านภาษา ขาดการอบรมและศึกษาดูงานรวมถึงมีประสบการณ์น้อย

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว มีการพัฒนาด้านเจ้าหน้าที่และจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้บริการมากขึ้น รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวจุดแรกและจุดเดียวในประเทศไทยด้านที่พักผ่อน

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงามขึ้นและจัดหากิจกรรมที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยว รวมถึงเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเพิ่มการชมวีดิทัศน์สำหรับหมู่คณะ

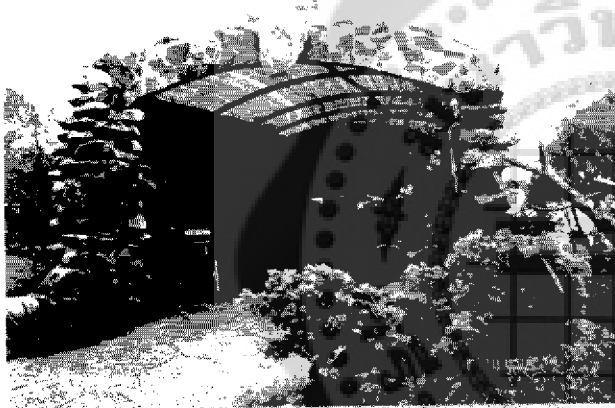
บริเวณโดยทั่วไปของอุทยานผักพื้นบ้านฯ

ทางเดิน ทางจักรยาน และฝักรูปทรงแปลกๆ

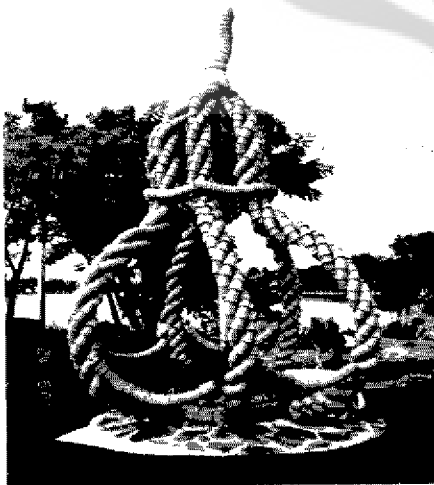
อุโมงค์เทคโนโลยีเกษตร

ลานอเนกประสงค์

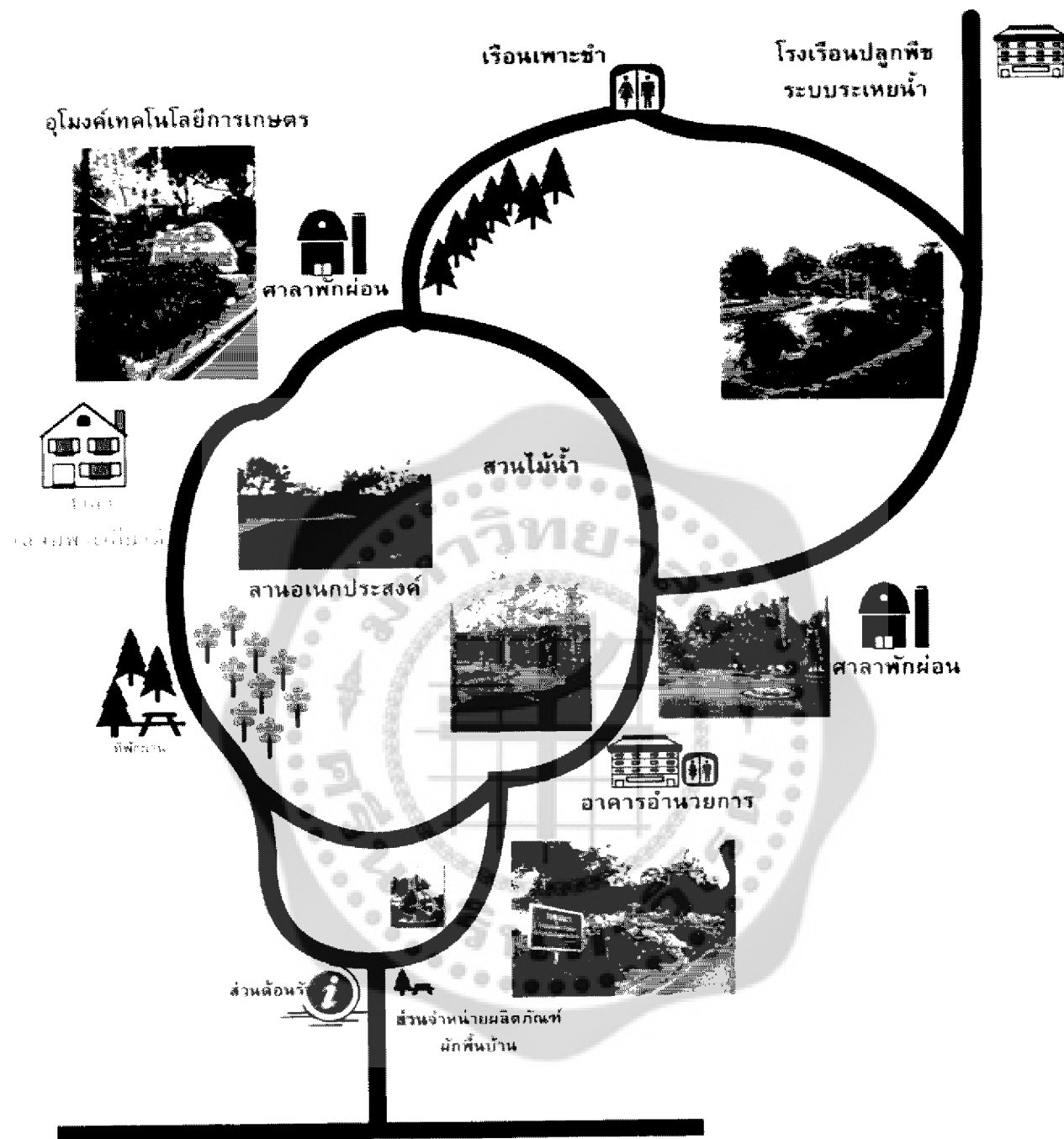
บริเวณถ่ายภาพที่ระลึก (ยอดนิยม)

บ้านต้นไม้ ที่พักในบึงฉวากรีสอร์ท

ภาพประกอบ 7 อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

บริเวณทางเข้า

แผนผังอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

ภาพประกอบ 8 แผนผังอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพ เฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก จำนวน 50 คน ผลการศึกษาปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 45 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษารายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	19	38.0
หญิง	31	62.0
รวม	50	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	1	2.0
15 – 25 ปี	23	46.0
26 – 35 ปี	12	24.0
36 – 45 ปี	11	22.0
46 – 60 ปี	3	6.0
รวม	50	100.0
สถานภาพ		
โสด	29	58.0
สมรส	21	42.0
รวม	50	100.0

ตาราง 45 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	16.0
นักเรียน/ นักศึกษา	13	26.0
ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ	10	20.0
เกษตรกร	1	2.0
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	16	32.0
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	2	4.0
รวม	50	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	1	2.0
มัธยมศึกษา	13	26.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10	20.0
ปริญญาตรี	23	46.0
สูงกว่าปริญญาตรี	3	6.0
รวม	50	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	12	24.0
10,000 – 19,999 บาท	18	36.0
20,000 – 29,999 บาท	10	20.0
30,000 – 39,999 บาท	2	4.0
40,000 – 49,999 บาท	2	4.0
50,000 บาทขึ้นไป	1	2.0
ไม่มีรายได้ของตนเอง	5	10.0
รวม	50	100.0

ตาราง 45 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัด/ ที่อยู่อาศัย (ปัจจุบัน)		
กรุงเทพ	10	20.0
กาญจนบุรี	3	6.0
ขอนแก่น	1	2.0
ชลบุรี	2	4.0
ชัยนาท	4	8.0
เชียงใหม่	1	2.0
ตาก	1	2.0
นครราชสีมา	1	2.0
นครสวรรค์	1	2.0
ปทุมธานี	1	2.0
ระยอง	1	2.0
ลพบุรี	1	2.0
สมุทรปราการ	1	2.0
สมุทรสาคร	1	2.0
สิงห์บุรี	3	6.0
สุพรรณบุรี	7	14.0
สุราษฎร์ธานี	1	2.0
อยุธยา	8	16.0
อ่างทอง	1	2.0
อุทัยธานี	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 31 คน มีร้อยละ 62.0 เป็นเพศชาย มีร้อยละ 38.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี มีร้อยละ 46.0 สถานภาพของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นโสด มีร้อยละ 58.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท มีร้อยละ 32.0 รองลงมา คือ นักเรียน/ นักศึกษา มีร้อยละ 26.0 ด้านการศึกษา

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี มีร้อยละ 46.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 – 19,999 บาท มีร้อยละ 36.0 รองลงมา คือ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีร้อยละ 24.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีร้อยละ 20.0 รองลงมาคือ อโยธยา มีร้อยละ 16.0

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวต่ออุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก ผลปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 46 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเลือกช่วงวันใดในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา (วันจันทร์ – วันศุกร์)	3	6.0
วันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์)	15	30.0
ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์	13	26.0
ไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส)	19	38.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส) มีร้อยละ 38.0 รองลงมา คือ เดินทางในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์) และช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีร้อยละ 30.0 และ 26.0 ตามลำดับ

ตาราง 47 จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งแรก	17	34.0
2 ครั้ง	10	20.0
มากกว่า 2 ครั้ง	23	46.0
รวม	240	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากกว่า 2 ครั้ง มีร้อยละ 46.0 รองลงมาคือมาเป็นครั้งแรก มีร้อยละ 34.0

ตาราง 48 นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากับใคร

ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	1	2.0
เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน	13	26.0
เดินทางพร้อมครอบครัว	35	70.0
เดินทางมากับองค์กร/ สถาบันการศึกษา	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวพร้อมครอบครัว มีร้อยละ 70.0 รองลงมาคือ เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน มีร้อยละ 26.0

ตาราง 49 การมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่

การมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้พักค้างคืนหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พัก	46	92.0
พักค้างคืน	4	8.0
รวม	50	100.0

ตาราง 50 สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร

ระยะเวลาที่พักค้างคืน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 วัน	2	50.0
2 วัน	1	25.0
4 วัน	1	25.0
รวม	4	100.0

ตาราง 51 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ลักษณะที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท	3	75.0
พักร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ฟาร์มสเตย์ โฮมสเตย์	1	25.0
รวม	4	100.0

จากตาราง 49 – 51 พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน มีร้อยละ 92.0

สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน ส่วนใหญ่เลือกพักค้างคืน 1 คืน มีร้อยละ 50.0 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน โดยลักษณะที่พักเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท มีร้อยละ 75.0 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ตาราง 52 ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	24	48.0
ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท	18	36.0
มากกว่า 2,000 บาท	8	16.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท มีร้อยละ 48.0 รองลงมาอยู่ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท มีร้อยละ 36.0

ตาราง 53 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่

ความคุ่มค่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุ่มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว	49	98.0
ไม่คุ่มค่ากับรายจ่ายที่เสียไป	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ่มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว มีร้อยละ 98.0

ตาราง 54 การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า	46	92.0
ติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว/ ผ่านทางบริษัทท่องเที่ยว/ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	4	8.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า มีร้อยละ 92.0

ตาราง 55 กิจกรรมการบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ

กิจกรรมการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	15	16.3
การร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน	7	7.6
มัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม	15	16.3
ข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร	22	23.9
ร้านอาหาร – เครื่องดื่มบริการ/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก	31	33.7
กิจกรรมอื่นๆ	2	2.2

จากตาราง พบว่า กิจกรรมการบริการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวใช้บริการส่วนใหญ่เป็นร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก/ มีร้อยละ 33.7 รองลงมา คือ การใช้บริการข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร 23.9 ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ กิจกรรมการขี่จักรยาน

ตาราง 56 สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ	39	32.2
ผลผลิตทางการเกษตร	31	25.6
การบริการที่ประทับใจ	15	12.4
เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่	17	14.0
วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	19	15.7

จากตาราง พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ ร้อยละ 32.2 รองลงมาคือ ผลผลิตทางการเกษตร มีร้อยละ 25.6

ตาราง 57 เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อนหย่อนใจ	40	31.7
หาประสบการณ์	7	5.6
ทำกิจกรรมกับครอบครัว	21	16.7
ศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่	10	7.9
เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ	26	20.6
ความน่าสนใจด้านเกษตรกรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	11	8.7
มีผลผลิตและสินค้าทางการเกษตรแปรรูปจำหน่าย	3	2.4
ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4	3.2
สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวพร้อม	2	1.6
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายนอกเหนือจากการเกษตร	2	1.6

จากตาราง พบว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพและเพื่อทำกิจกรรมกับครอบครัว มีร้อยละ 20.6 และ 16.7 ตามลำดับ

ตาราง 58 หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่

โอกาสในการกลับมาท่องเที่ยวอีก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่แน่ใจ	6	12.0
กลับมาอีกแน่นอน	44	88.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน มีร้อยละ 88.0 ส่วนไม่แน่ใจ มีร้อยละ 12.0

ตาราง 59 นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	48	96.0
ไม่ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	2	4.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 96.0

ตาราง 60 นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด

ต้องการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	17	14.5
หนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์	26	22.2
โทรทัศน์/ วิทยุ	23	19.7
นิทรรศการด้านการท่องเที่ยว	10	8.5
ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ	13	11.1
อินเตอร์เน็ต	18	15.4
ญาติ/ เพื่อน/ คนรู้จัก	10	8.5

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากหนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ มีร้อยละ 22.2 รองลงมาคือ โทรทัศน์/ วิทยุ มีร้อยละ 19.7

ตาราง 61 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทำสวนผลไม้	10	20.0
การทำไร่/ ทำนา	3	6.0
การทำสวนดอกไม้	15	30.0
การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง	7	14.0
การทำเกษตรแบบผสมผสาน	14	28.0
อื่นๆ	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ การทำการทำสวนดอกไม้ มีร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ การเกษตรแบบผสมผสาน มีร้อยละ 28.0

ตาราง 62 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ต้องการไปเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรายบุคคล	7	14.0
หมู่บ้านเกษตร	5	10.0
โครงการพระราชดำริ	23	46.0
เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร	15	30.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ มีร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 30.0

ตาราง 63 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว	28	25.7
การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง	24	22.0
การพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์)	14	12.8
การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน	26	23.9
การแสดงหรือการสาธิตทางการเกษตร	10	9.2
มีร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก	7	6.4

จากตาราง พบว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือ การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว มีร้อยละ 25.7 รองลงมาคือ การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว ที่สำหรับพักผ่อน มีร้อยละ 23.9 รองลงมาคือ การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง มีร้อยละ 22.0

ตาราง 64 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม

ระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไป – กลับ ภายใน 1 วัน	30	60.0
2 – 3 วัน	19	38.0
มากกว่า 3 วัน	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป – กลับ ภายใน 1 วัน มีร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ 2 – 3 วัน มีร้อยละ 38.0

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่ออุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

เป็นระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติและด้านสาธารณูปโภค ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 65 จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็น
ของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสถานที่			
ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่	3.62	0.780	มาก
มีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด	3.76	0.657	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่	4.04	0.727	มาก
บริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับ			
การท่องเที่ยวอย่างแท้จริง	4.26	0.664	มากที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ	3.56	0.733	มาก
มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน			
เช่น ป้ายบอกทาง, เอกสารต่างๆ	3.48	0.707	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง	3.60	0.728	มาก
รวม	3.76	0.455	มาก
ด้านเจ้าหน้าที่			
อัยาศัยไมตรีในการตอบรับ	3.90	0.735	มาก
มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.72	0.671	มาก
การแต่งกายเป็นระเบียบสวยงาม	3.54	0.542	มาก
การตอบคำถาม ข้อสงสัย ด้วยความยินดีและเต็มใจ	3.50	0.931	มาก
มีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง	3.76	0.744	มาก
รวม	3.68	0.511	มาก
ด้านระเบียบปฏิบัติ			
มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน	3.70	0.707	มาก
เป็นระเบียบที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ	3.76	0.687	มาก
มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.52	0.677	มาก
มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจน	3.72	0.701	มาก
เมื่อมีการฝ่าฝืนก็มีการลงโทษอย่างจริงจัง	3.54	0.676	มาก
รวม	3.64	0.474	มาก

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสาธารณสุขโลก			
มีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม	3.64	0.749	มาก
มีร้านอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการอย่างเพียงพอ	3.64	0.663	มาก
มีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	3.44	0.705	มาก
ราคาของสินค้ามีความเหมาะสมและยุติธรรม	3.56	0.733	มาก
มีโต๊ะ – เก้าอี้ ที่สะอาดและเพียงพอ	4.04	0.727	มาก
มีจำนวนถังขยะที่มีฝาปิดและมากเพียงพอ	3.44	0.675	มาก
รวม	3.62	0.490	มาก

จากตาราง พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ มีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ด้านเจ้าหน้าที่ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ส่วนในด้านระเบียบปฏิบัติ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และด้านสาธารณสุขโลก ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

ตอนที่ 2.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เกี่ยวกับการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบคำถามเห็นว่าควรจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก

1. เป็นการให้ความรู้กับคนรุ่นหลัง
2. เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและชีวิต
3. เป็นการส่งเสริมความรู้ใหม่ๆ ให้กับประชาชน

4. เป็นกิจกรรมนันทนาการในครอบครัว
5. เป็นการเผยแพร่ความรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ
6. สนับสนุนเกษตรกรไทย
7. เป็นข้อมูลในการศึกษาหาความรู้ได้ดี
8. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
9. กระจายรายได้ให้กับชุมชน
10. ชาวชนไทยจะได้มีความรู้เกี่ยวกับเกษตร
11. ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตร

ส่วนด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย มีดังนี้

1. คนไทยรู้อะไรไม่ลึกซึ้งหรือรู้แต่ไม่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงสมควรมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทยให้ครบทุกจังหวัดจะดีมาก แต่ละจังหวัดควรนำเสนอการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง
2. ในประเทศไทยเกษตรกรส่วนใหญ่ยังยึดติดการทำเกษตรแบบเก่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปมีบทบาทให้มากกว่าที่เป็นอยู่
3. อยากให้มีการพัฒนาต่อไปเรื่อยๆ

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

จากการวิเคราะห์ SWOT ของอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวากและผลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน ดังนี้

อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก มีจุดแข็งในด้านการเดินทาง มีความสะดวกซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่กว้างขวางและมีความหลากหลายทางด้านทรัพยากรทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจร มีสิ่งอำนวยความสะดวกและที่พักในการรองรับนักท่องเที่ยว แต่มีจุดอ่อนในด้านเวลาในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีจำกัดเพราะแหล่งท่องเที่ยวมีขนาดใหญ่ ทำให้นักท่องเที่ยวบางคนต้องเลือกชมเพียงบางส่วน ส่วนด้านโอกาสทางการท่องเที่ยวเป็นศูนย์กลางผักพื้นบ้านของประเทศ ได้รับงบประมาณในการสนับสนุนที่มากพอในทุกด้านจากหน่วยงานตั้งสังกัด ทำให้มีการพัฒนาได้รวดเร็ว ส่วนภัยคุกคามจากการท่องเที่ยวก็คือ

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวขาดความรู้ ขาดความรับผิดชอบในการท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในด้านภาษาที่เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับชาวต่างชาติรวมถึงมีประสบการณ์น้อย ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ควรจะสร้างจุดเด่นของสถานที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวเป็นที่แรก จัดอบรมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในทุกด้าน และประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อเตือนสติและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้นักท่องเที่ยว

4. สวนพืชไร่ดิน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อเต็ม สวนพืชไร่ดิน

ที่ตั้ง เลขที่ 8 หมู่ที่ 6 ถนนสุพรรณบุรี – ชัยนาท ต.วังน้ำซับ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี

การเข้าถึง อยู่ห่างจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีประมาณ 28 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ไปทางอำเภอสามชูก เมื่อผ่านอำเภอศรีประจันต์ตรงไปเรื่อยๆ ประมาณ 8 กิโลเมตร อยู่ทางขวามือ
บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้เป็นหน่วยงานของเอกชน ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท ซอยเลส เวจ จำกัด มีบทบาทในการท่องเที่ยวอยู่ในระดับประเทศ โดยเป็นศูนย์ไฮโดรโปนิกส์ที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อส่งขาย

ลักษณะของทรัพยากร เป็นสวนผักที่ปลูกโดยไม่ใช้ดิน ชมแปลงผักในมุ้งกว่าสิบชนิด ผักที่ปลูกเป็นผักที่ใช้ในครัวเรือนและผักที่ตลาดต้องการ โดยมีผักไทย 10 ชนิด คือ คะน้าฮ่องกง คะน้าไอริน คะน้าเห็ดหอม ผักกาดขาวไตโตเกียวกว้าง ผักกวางตุ้งไชว้จีน ผักกวางตุ้งฮ่องเต้ ผักกวางตุ้งทาหลี ผักโขมขาว ผักโขมแดง ผักบุ้งจีน และผักสลัด 9 ชนิด คือ ผักสลัดกรีนโอ๊ค ผักสลัดเรดโอ๊ค ผักสลัดกรีนคอรอล ผักสลัดเรดคอรอล ผักสลัดฟิลย์เลย์ไอย์เบิร์ก ผักสลัดกรีนคอส ผักสลัดบัตเตอร์เฮด ผักสลัดบัตตาเวีย ผักสลัดมิซึน่า ภายในศูนย์ยังมีบ่อปลาขนาดใหญ่และแปลงปลูกไม้ดอกไม้ผลด้วยวัสดุปลูก ซึ่งสามารถเลือกซื้อกลับบ้านได้ ทั้งต้นทั้งผล

กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นนักท่องเที่ยวจากทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับพืชไร่ดิน ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ เกษตรกร พ่อค้าแม่ค้าหรือแม้แต่ผู้ที่สนใจจะนำไปประกอบอาชีพ (สำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจหากต้องการวิทยากร เพื่อความสะดวกควรติดต่อล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน)

มรดกทางวัฒนธรรม ไม่มี

ศิลปะชาติพันธุ์ ไม่มี

การดำรงชีวิต รายได้ของสวนพืชไร่ดินมาจากการจำหน่ายผักไฮโดรโปนิกส์และผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนเป็นแหล่งความรู้และสร้างอาชีพให้กับชุมชนและผู้สนใจซึ่งให้บริการอบรมฟรี โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย สำหรับผลผลิตที่ไม่ได้ขนาด ไม่สามารถขายได้ก็จะนำไปบริจาคให้ชุมชนเป็นอาหารสัตว์

ผู้ได้รับประโยชน์ เจ้าหน้าที่ พนักงานภายในสวนพืชไร่ดิน ชุมชนโดยรอบ นักท่องเที่ยวและผู้ที่สนใจการปลูกพืชไร่ดิน

ด้านกิจกรรม กิจกรรมการฟังบรรยายและศึกษากระบวนการผลิตจนถึงการจัดจำหน่าย กิจกรรมการเรียนรู้การปลูกพืชไร่ดิน กิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์และผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ

เวลาเปิดดำเนินการ เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 8.00 – 19.00 น.

ฤดูกาลท่องเที่ยว ท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

ค่าใช้จ่าย/ ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชม

การบริการนักท่องเที่ยว มีร้านจำหน่ายผักไฮโดรโปนิกส์และผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ในการเยี่ยมชม นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมได้ด้วยตนเองแต่หากต้องการไกด์หรือวิทยากรต้องติดต่อล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ด้านปริมาณการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 800 คน

ด้านการขนส่ง สามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทางจากอำเภอเมืองไปอำเภอสามชุกหรืออำเภอเดิมบางนางบวชหรืออำเภอด่านช้าง ขึ้นรถได้ที่สถานีขนส่ง

ด้านที่พักแรม ไม่มีที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวสามารถพักแรมได้ในบริเวณใกล้เคียง

การต้อนรับ การบริการข้อมูลนักท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวสามารถขอแผ่นพับและสอบถามรายละเอียดได้ที่ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสวนพืชไร่ดิน นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมจุดต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

บริการอื่นๆ การจำหน่ายผักไฮโดรโปนิกส์และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในราคาย่อมเยา บริการอบรมและให้ความรู้แก่ผู้สนใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

ด้านการใช้ทรัพยากรเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีการใช้ทรัพยากรเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อการส่งเสริมอาชีพและเป็นแหล่งให้ความรู้แก่ผู้สนใจ

ด้านจุดแข็ง 1. เป็นศูนย์ไฮโดรโปนิกส์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

2. แหล่งท่องเที่ยวอยู่ไม่ไกล เดินทางสะดวกและอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ให้บริการฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ
4. การให้บริการที่รวดเร็วสามารถติดต่อล่วงหน้าเพียงวันเดียว

ด้านจุดอ่อน

1. ป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยวและแผ่นพับ ยังมีไม่เพียงพอ
2. สิ่งอำนวยความสะดวกยังมีไม่เพียงพอ

ด้านโอกาส

1. อาศัยนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวหลักในจังหวัด
2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบครบรูปแบบ

ด้านอุปสรรค

1. ด้านโรคพืชและแมลง
2. ผู้บริหารสูงสุดติดภารกิจหลักในด้านอื่นๆ

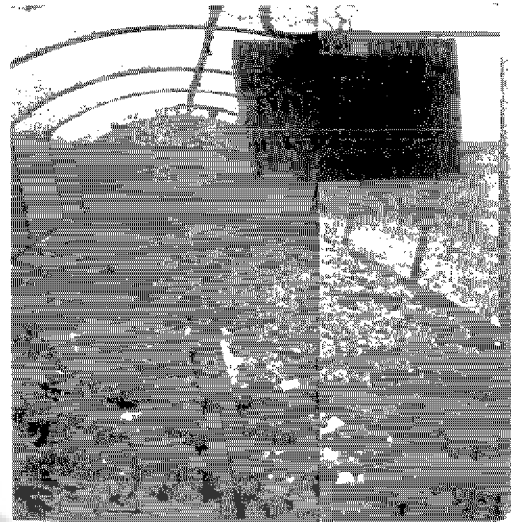
การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เริ่มจากการเป็นแหล่งให้ความรู้และผลิตผลผลิตส่งตามรายการสั่งซื้อ และมีโครงการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอนาคตแต่เนื่องจากผู้บริหารสูงสุดติดภารกิจในการหาเสียงจึงยังไม่ได้ดำเนินการ

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการลงประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือท่องเที่ยวและอินเทอร์เน็ต

ป้ายแสดงทางเข้าสวนพืชไร่นา

โรงเรียนปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ (พืชไร้ดิน)

บริเวณส่วนปลูกพืชแบบใช้ดิน

ถนนภายในสวนพืชไร้ดิน

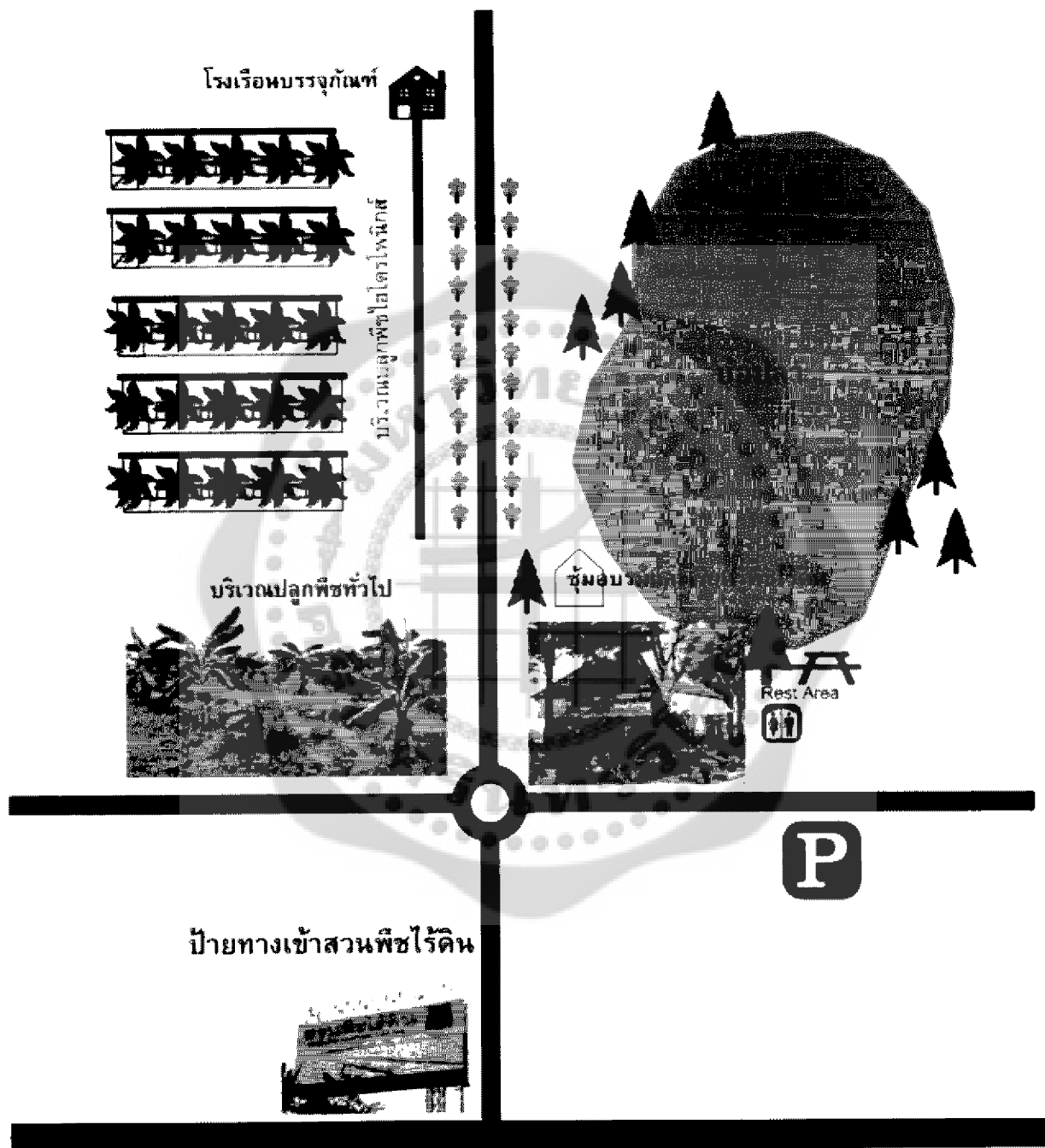
ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสวนพืชไร้ดิน

รถที่ใช้ในการขนส่งผักไฮโดรโปนิกส์

ภาพประกอบ 9 สวนพืชไร้ดิน

แผนผังสวนพืชไร่ดิน

ทางหลวงหมายเลข 340

ภาพประกอบ 10 แผนผังสวนพืชไร่ดิน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนพีชไร้ดิน

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนพีชไร้ดิน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในสวนพีชไร้ดิน จำนวน 50 คน ผลการศึกษาปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 66 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษารายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	29	58.0
หญิง	21	42.0
รวม	50	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	2	4.0
15 – 25 ปี	9	18.0
26 – 35 ปี	11	22.0
36 – 45 ปี	18	36.0
46 – 60 ปี	8	16.0
61 ปีขึ้นไป	2	4.0
รวม	50	100.0
สถานภาพ		
โสด	18	56.0
สมรส	25	50.0
หม้าย	1	2.0
หย่าร้าง	6	12.0
รวม	50	100.0

ตาราง 66 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	30.0
นักเรียน/ นักศึกษา	5	10.0
ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ	7	14.0
ค้าขาย	4	8.0
เกษตรกร	2	4.0
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	12	24.0
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	2	4.0
อื่นๆ	3	6.0
รวม	50	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	5	10.0
มัธยมศึกษา	6	12.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	6	12.0
ปริญญาตรี	22	44.0
สูงกว่าปริญญาตรี	11	22.0
รวม	50	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	13	26.0
10,000 – 19,999 บาท	11	22.0
20,000 – 29,999 บาท	7	14.0
30,000 – 39,999 บาท	5	10.0
40,000 – 49,999 บาท	2	4.0

ตาราง 66 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน (ต่อ)		
50,000 บาทขึ้นไป	6	12.0
ไม่มีรายได้ของตนเอง	6	12.0
รวม	50	100.0
จังหวัด/ ที่อยู่อาศัย (ปัจจุบัน)		
กรุงเทพ	6	12.0
ชลบุรี	3	6.0
ชัยนาท	1	2.0
นครปฐม	4	8.0
นครสวรรค์	1	2.0
น่าน	1	2.0
แพร่	1	2.0
เลย	1	2.0
สมุทรสงคราม	1	2.0
สมุทรสาคร	16	32.0
สิงห์บุรี	1	2.0
สุพรรณบุรี	11	22.0
สุราษฎร์ธานี	1	2.0
อยุธยา	1	2.0
อ่างทอง	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 29 คน มีร้อยละ 58.0 เป็นเพศหญิง มีร้อยละ 42.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีร้อยละ 36.0 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีร้อยละ 22.0 สถานภาพของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สมรส มีร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ โสด มีร้อยละ 36.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/ พนักงาน

รัฐวิสาหกิจ มีร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท มีร้อยละ 24.0 ด้านการศึกษา นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 44.0 รองลงมา คือ สูงกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 22.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีร้อยละ 26.0 รองลงมา คือ มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 19,999 บาท มีร้อยละ 22.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดสมุทรสาคร มีร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ สุพรรณบุรี มีร้อยละ 22.0

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวต่อสวนพีชไร่ดิน

เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสวนพีชไร่ดิน ผลปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 67 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเลือกช่วงวันใดในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา (วันจันทร์ – วันศุกร์)	4	8.0
วันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์)	18	36.0
ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์	7	14.0
ไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส)	21	42.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส) มีร้อยละ 42.0 รองลงมา คือ เดินทางในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์) และช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีร้อยละ 36.0 และ 14.0 ตามลำดับ

ตาราง 68 จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งแรก	27	54.0
2 ครั้ง	10	20.0
มากกว่า 2 ครั้ง	13	26.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางครั้งแรก มีร้อยละ 54.0

ตาราง 69 นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากับใคร

ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	3	6.0
เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน	18	36.0
เดินทางพร้อมครอบครัว	13	26.0
เดินทางมากับองค์กร/ สถาบันการศึกษา	14	28.0
เดินทางมากับทัวร์/ บริษัทนำเที่ยว	2	4.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกลุ่มเพื่อน มีร้อยละ 36.0

ตาราง 70 การมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่

การมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้พักค้างคืนหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พัก	35	70.0
พักค้างคืน	15	30.0
รวม	50	100.0

ตาราง 71 สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร

ระยะเวลาที่พักค้างคืน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 วัน	12	80.2
2 วัน	1	6.6
3 วัน	1	6.6
4 วัน	1	6.6
รวม	15	100.0

ตาราง 72 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ลักษณะที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท	9	60.0
พักร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ฟาร์มสเตย์ โฮมสเตย์	6	40.0
รวม	15	100.0

จากตาราง 70 – 72 พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน มีร้อยละ 70.0

สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน ส่วนใหญ่เลือกพักค้างคืน 1 คืน มีร้อยละ 80.2 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน โดยลักษณะที่พักเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท มีร้อยละ 60.0 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ตาราง 73 ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	26	52.0
ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท	11	22.0
มากกว่า 2,000 บาท	13	26.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท มีร้อยละ 52.0 รองลงมามากกว่า 2,000 บาท มีร้อยละ 26.0

ตาราง 74 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่

ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว	47	94.0
ไม่คุ้มค่ากับรายจ่ายที่เสียไป	3	6.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว มีร้อยละ 94.0

ตาราง 75 การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า	34	68.0
ติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว/ ผ่านทางบริษัทท่องเที่ยว/ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	16	32.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า มีร้อยละ 68.0

ตาราง 76 กิจกรรมการบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ

กิจกรรมการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	16	16.3
การร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน	10	10.2
มัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม	28	28.6
ข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร	22	22.4
ร้านอาหาร – เครื่องดื่มบริการ/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก	20	20.4
กิจกรรมอื่นๆ	2	2.0

จากตาราง พบว่า กิจกรรมการบริการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวใช้บริการส่วนใหญ่เป็นมีมัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม มีร้อยละ 28.6 รองลงมา คือ การใช้บริการข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร มีร้อยละ 22.4 ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

ตาราง 77 สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ	27	25.5
ผลผลิตทางการเกษตร	33	31.1
การบริการที่ประทับใจ	15	14.2
เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่	19	17.9
วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	12	11.3

จากตาราง พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 31.1 รองลงมาคือ มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ มีร้อยละ 25.5

ตาราง 78 เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อนหย่อนใจ	12	10.7
หาประสบการณ์	21	18.8
ทำกิจกรรมกับครอบครัว	5	4.5
ศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่	25	22.3
เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ	11	9.8
ความน่าสนใจด้านเกษตรกรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	13	11.6
มีผลผลิตและสินค้าทางการเกษตรแปรรูปจำหน่าย	11	9.8
ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	12	10.7
สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวพร้อม	2	1.8

จากตาราง พบว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่ มีร้อยละ 22.3 รองลงมาคือ เพื่อหาประสบการณ์ มีร้อยละ 18.8

ตาราง 79 หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่

โอกาสในการกลับมาท่องเที่ยวอีก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่แน่ใจ	16	25.4
กลับมาอีกแน่นอน	34	74.6
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน มีร้อยละ 74.6 ส่วนไม่แน่ใจ มีร้อยละ 25.4

ตาราง 80 นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	49	95.0
ไม่ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1	5.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 95.0

ตาราง 81 นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด

ต้องการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	12	12.1
หนังสือแนะนำ/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์	20	20.2
โทรทัศน์/ วิทยุ	12	12.1
นิทรรศการด้านการท่องเที่ยว	6	6.1
ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ	7	7.1
อินเทอร์เน็ต	22	22.2
บริษัทนำเที่ยว	5	5.1
ญาติ/ เพื่อน/ คนรู้จัก	15	15.2

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากอินเทอร์เน็ต มีร้อยละ 22.2 รองลงมาคือ หนังสือแนะนำ/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ มีร้อยละ 20.2

ตาราง 82 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทำสวนผลไม้	7	14.0
การทำไร่/ ทำนา	3	6.0
การทำสวนดอกไม้	7	14.0
การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง	5	10.0
การทำเกษตรแบบผสมผสาน	28	56.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ การทำเกษตรแบบผสมผสาน มีร้อยละ 56.0

ตาราง 83 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ต้องการไปเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรายบุคคล	5	10.0
หมู่บ้านเกษตร	12	24.0
โครงการพระราชดำริ	16	32.0
เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร	17	34.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ โครงการพระราชดำริ และหมู่บ้านเกษตร มีร้อยละ 32.0 และ 24.0 ตามลำดับ

ตาราง 84 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว	13	13.1
การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง	15	15.2
การพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์)	20	20.2
การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน	15	15.2
การแสดงหรือการสาธิตทางด้านการเกษตร	18	18.2
มีร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก	17	17.2
มีกิจกรรมอื่นๆ	1	1.0

จากตาราง พบว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์) มีร้อยละ 20.2 รองลงมาคือ การแสดงหรือการสาธิตทางด้านการเกษตร มีร้อยละ 18.2

ตาราง 85 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม

ระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไป – กลับ ภายใน 1 วัน	26	52.0
2 – 3 วัน	21	42.0
มากกว่า 3 วัน	3	6.0
รวม	240	100.0

จากตาราง พบว่า ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป – กลับ ภายใน 1 วัน มีร้อยละ 52.0 รองลงมาคือ 2 – 3 วัน มีร้อยละ 42.0

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อสวนพีชไร้ดิน

เป็นระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติและด้านสาธารณูปโภค ปรากฏผลดังตาราง ตาราง 86 จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสถานที่			
ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่	4.16	0.650	มาก
มีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด	3.96	0.727	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่	3.78	0.840	มาก
บริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับ			
การท่องเที่ยวอย่างแท้จริง	3.64	0.693	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ	3.76	0.716	มาก
มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน			
เช่น ป้ายบอกทาง, เอกสารต่างๆ	3.62	0.855	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง	3.22	0.910	ปานกลาง
รวม	3.73	0.518	มาก
ด้านเจ้าหน้าที่			
อัตรากำลังไม่ตรีในการตอบรับ	3.66	0.772	มาก
มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.68	0.844	มาก
การแต่งกายเป็นระเบียบสวยงาม	3.28	0.573	ปานกลาง
การตอบคำถาม ข้อสงสัย ด้วยความยินดีและเต็มใจ	3.78	0.954	มาก
มีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง	3.52	0.863	มาก
รวม	3.58	0.695	มาก
ด้านระเบียบปฏิบัติ			
มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน	3.34	0.961	ปานกลาง
เป็นระเบียบที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ	3.10	1.282	ปานกลาง
มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง	2.96	1.029	ปานกลาง
มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจน	3.52	0.789	มาก
เมื่อมีการฝ่าฝืนก็มีการลงโทษอย่างจริงจัง	3.16	0.955	ปานกลาง
รวม	3.21	0.710	ปานกลาง

ตาราง 86 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสาธารณูปโภค			
มีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม	4.30	0.614	มากที่สุด
มีร้านขายอาหารและเครื่องดื่มให้บริการอย่างเพียงพอ	3.54	0.973	มาก
มีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	3.98	0.714	มาก
ราคาของสินค้ามีความเหมาะสมและยุติธรรม	3.14	1.125	ปานกลาง
มีโต๊ะ – เก้าอี้ ที่สะอาดและเพียงพอ	3.20	0.904	ปานกลาง
มีจำนวนถังขยะที่มีฝาปิดและมากเพียงพอ	2.96	1.124	ปานกลาง
รวม	3.52	0.576	มาก

จากตาราง พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ มีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ด้านเจ้าหน้าที่ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ส่วนในด้านระเบียบปฏิบัติ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และด้านสาธารณูปโภค ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

ตอนที่ 2.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนพืชไร่นา

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เกี่ยวกับการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบคำถามเห็นว่าควรจัด/ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก

1. เป็นการรับรู้วิถีชีวิตของเกษตรกร
2. เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่
3. เป็นการส่งเสริมอาชีพ
4. จะได้รับรู้ข่าวสารใหม่ๆ

5. นักท่องเที่ยวยังไม่มียข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
6. นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
7. เป็นภูมิปัญญาของคนในพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาสินค้าไปสู่สากลและปลอดภัย

ส่วนด้านความคิดเห็นอื่นๆ ต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย มีดังนี้

1. ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนมากนัก การส่งเสริมและการสนับสนุนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
2. แนะนำหน่วยงานต่างๆ อำนวยความสะดวกครบวงจร
3. การประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าปัจจุบันและรัฐต้องทำอย่างจริงจัง มีวิสัยทัศน์
4. ควรจัดแหล่งท่องเที่ยวตามจังหวัดอย่างน้อยจังหวัดละหนึ่งแห่ง เพื่อให้สะดวกแก่การเดินทางไปเยี่ยมชมและควรมีเทคโนโลยีทันสมัย เข้ามามีบทบาทในการเกษตร
5. ส่วนใหญ่การเก็บค่าเข้าชมของแต่ละที่ไม่มีค่าน้ำมัน เช่น บางที่ถูก บางที่แพง แต่ส่วนใหญ่จะเน้นไปทางแพงมากกว่า ควรจะให้มีการกำหนดค่าเข้าชมในราคาต่ำมากกว่า เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้เข้าชมทั่วถึง

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนพีชไร้ดิน

จากการวิเคราะห์ SWOT ของสวนพีชไร้ดินและผลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน ดังนี้

สวนพีชไร้ดิน มีจุดแข็งในด้านการเดินทางมีความสะดวกซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่กว้างขวางและเป็นศูนย์ไฮโดรโปนิกส์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีการให้บริการที่รวดเร็วในการติดต่อล่วงหน้า แต่มีจุดอ่อนในด้านป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย ทำให้นักท่องเที่ยวทั่วไปที่เดินทางท่องเที่ยวเองเกิดความลำบาก มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวน้อยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอโดยเฉพาะห้องน้ำอีกทั้งยังไม่มีที่พักในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนด้านโอกาสทางการท่องเที่ยวจะมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้ครบวงจร เพิ่มกิจกรรมนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ส่วนภัยคุกคามจากการท่องเที่ยวก็คือ ผู้บริหารสูงสุดมีภารกิจมาก มีเวลาในการบริหารจัดการน้อยและภัยด้านโรคและแมลงที่ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ เพิ่มปริมาณป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีกิจกรรมทางการเกษตรหรือกิจกรรมอื่นๆ แก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น รวมถึงเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อการท่องเที่ยว

5. หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อำเภอศรีประจันต์

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อเต็ม หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ที่ตั้ง เลขที่ 222/1 ถนนสุพรรณบุรี - ชัยนาท ต.วังน้ำซับ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี

การเข้าถึง อยู่ห่างจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีประมาณ 23 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ไปทางอำเภอสามชูก จากอำเภอศรีประจันต์ตรงไปประมาณ 2.5 กิโลเมตรพบโรงพยาบาลศรีประจันต์ทางขวา ให้ตรงไปเล็กน้อยมีทางแยกขวาไป อ.แสวงหา จ.อ่างทอง ให้เลี้ยวขวาเข้าไปเล็กน้อย โดยหมู่บ้านอยู่ทางซ้ายมือ

บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวนี้เป็นของหน่วยงานเอกชน ซึ่งดำเนินการโดย บริษัท พีพีแอนด์พี ทรานสปอร์ต จำกัด มีบทบาทการท่องเที่ยวอยู่ในระดับจังหวัดและระดับภาค เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านกายภาพและวิถีชีวิตเกษตรกรรม

ลักษณะของทรัพยากร เป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวนี้ต้องการสื่อทางด้านวัฒนธรรมและใช้การเกษตรเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการท่องเที่ยว โดยมีการแสดงความสามารถของควายซึ่งจัดแสดงบนลานมีที่นั่งรูปครึ่งวงกลมแสดงรอบละ 30 นาที คือ การออกคำสั่งให้ควายหมอบ คลาน นอน การส่งสัญญาณให้ควายเลียขี้ควาย เลี้ยวขวา การจูงควายขึ้น – ลงบันไดและให้ควายลอดห่วง การสาธิตการขี่ควายในลักษณะต่างๆ ทั้งแบบธรรมดาและแบบโลดโผน รวมถึงการบรรยายความรู้เกี่ยวกับควาย อีกทั้งยังมีแปลงสาธิตการทำนา การนวดข้าว การเกี่ยวข้าว การจักสาน การตกปลา ทำอาหาร ทำขนม ร้อยมาลัยและกิจกรรมนั่งเกวียน ภายในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยยังมีการจัดภูมิทัศน์ที่สวยงามเหมาะสำหรับการท่องเที่ยว มีหมู่บ้านไทยซึ่งประกอบด้วยเรือนไทยหมู่ภาคกลางและเรือนไทยในชนบท มีพิพิธภัณฑ์ประมงจัดแสดงพวกเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆในอดีต ทั้งยังมีสวนสมุนไพร สวนนกและสวนหินน้ำตก

กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นนักท่องเที่ยวจากทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ผู้สนใจด้านการเกษตรหรือกลุ่มเกษตรกร

มรดกทางวัฒนธรรม ไม่มีมรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมโดยตรง แต่มีการจัดแสดงหมู่บ้านชนบทไทยเพื่อสะท้อนภาพชีวิตชาวนาไทยดั้งเดิมของการทำนาที่ไม่ใช้เครื่องจักรทันสมัยใดๆ และภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่เห็นได้จากเครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่น ที่ทอผ้า ครกกระเดื่อง และการสืบสานวัฒนธรรมที่ใช้ควายเป็นสัตว์ในการเบิกพื้นที่ทำนาและไถนา แสดงวิถีชีวิตคนไทยในอดีตที่ใช้ควายเป็นแรงงานในการเกษตรและการขนส่ง

ศิลปะชาติพันธุ์ มีการนำเอาศิลปะพื้นบ้านมาจัดแสดง เช่น เพลงอีแซวพื้นบ้าน การละเล่นต่าง ๆ เช่น ชักกะเย่อ วิ่งเปรี๊ยะ

การดำรงชีวิต รายได้หลักมาจากการเก็บค่าเข้าชมสถานที่ ค่าเข้าชมการแสดงและการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงรายได้จากการเข้าพักในรีสอร์ท ในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน คือ การจัดให้นักเรียนมาแสดงเพลงอีแซวและการละเล่นต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังและสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมไทยให้เยาวชนรุ่นหลังได้อนุรักษ์ไว้ รวมถึงให้เกษตรกรมาเป็นวิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้ปราชญ์ชาวบ้าน เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ ส่วนด้านการสื่อสารข่าวสารในชุมชน ใช้วิทยุชุมชน FM 104.0 ซึ่งทางหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นเจ้าของคลื่นวิทยุนี้เอง

ผู้ได้รับประโยชน์ นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยวทั่วไป ชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียง

ด้านกิจกรรม กิจกรรมการแสดงความสามารถของควายและชมการแสดงเพลงอีแซว การเรียนรู้ลักษณะของควายและบทบาทของควายไทยในอดีต กิจกรรมการนั่งเกวียน กิจกรรมการตกปลา กิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ การเดินชมธรรมชาติ สวนพืชสมุนไพร กรงนกพื้นบ้าน สวนหินน้ำตก พิพิธภัณฑ์ประมง ชมเครื่องมือเครื่องใช้ในอดีตและเรียนรู้ลักษณะบ้านชนบทไทยและเรือนไทยภาคกลางในอดีต

เวลาเปิดดำเนินการ เปิดบริการทุกวันไม่เว้นวันหยุด ตั้งแต่เวลา 9.30 – 18.00 น. โดยมีรอบในการแสดงดังนี้ วันจันทร์ – วันศุกร์ มีการแสดงความสามารถของควาย รอบเช้า 11.00 – 11.30 น. และรอบบ่าย 15.00 – 15.30 น. ส่วนวันเสาร์ วันอาทิตย์และวันนักขัตฤกษ์ มีแสดงอีแซวพื้นบ้านและแสดงควาย รอบเช้า 11.00 – 12.00 น. รอบบ่าย 14.30 – 15.30 น. และ 16.00 – 17.00 น.

ฤดูกาลท่องเที่ยว ท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

ค่าใช้จ่าย/ค่าเข้าชม อัตราบัตรเข้าชม มี 2 แบบ คือ บัตรแยก ชมสถานที่ อัตราผู้ใหญ่ 30 บาท เด็ก 10 บาท ชมการแสดง อัตราผู้ใหญ่ 30 บาท เด็ก 10 บาท ขึ้นเกวียน อัตราผู้ใหญ่ 30 บาท เด็ก 10 บาท ส่วนบัตรรวม (ชมสถานที่ + การแสดง + ขึ้นเกวียน) อัตราผู้ใหญ่ 60 บาท เด็ก 30 บาท

การบริการนักท่องเที่ยว บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ชุมจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

ด้านปริมาณการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่จำกัดจำนวน

ด้านการขนส่ง สามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ไม่มีรถประจำทาง

ด้านที่พักแรม บริการที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยว ชื่อว่า “บ้านไทยรีสอร์ท” มีบ้านพักหลายแบบ จำนวน 40 ห้อง ดังนี้คือ บ้านไทยเดี่ยว 16 ห้อง บ้านไทยแฝด 16 ห้อง บ้านบาหลี่ 4 ห้อง เรือนพักรับรอง 2 ห้อง เรือนโหราจารย์ 1 ห้อง เรือนแพทย์แผนไทย 1 ห้อง

การต้อนรับ มีป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยว มีบริการข้อมูล แผนที่ แผนที่ ป้ายบอกชื่อสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยว ที่จอดรถ ห้องน้ำ บริการร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย และมีวิทยากรแนะนำในการแสดง นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมได้ตามอัธยาศัย บริการอื่นๆ บริการจัดสัมมนา สถานที่ถ่ายละคร งานแต่งงานและงานเลี้ยงต่างๆ ฟาร์มทริป (กิจกรรมเรียนรู้ เช่น การทำนา การนวดข้าว เรียนรู้เรื่องควาย) กิจกรรมอื่นๆ เช่น ทำอาหาร ขนม ร้อยมาลัย แกะสลัก

ด้านการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงในบางส่วนเท่านั้น คือที่แปลงนาและแปลงผัก

ด้านจุดแข็ง

1. การเดินทางสะดวก อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพ
2. ไม่มีคู่แข่ง
3. เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไป
4. มีการสื่อความหมายที่ดีในแหล่งท่องเที่ยว
5. มีกิจกรรมหลายหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำ
6. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ครบวงจร มีบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านจุดอ่อน

1. มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว
2. การบริการในด้านต่างๆ ยังไม่ดีพอ
3. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน ยังมีไม่เพียงพอ
4. มีค่าใช้จ่ายต่อหัวในการท่องเที่ยวสูงสำหรับการทำกิจกรรม

ด้านโอกาส

1. มีการปรับปรุงสถานที่อยู่ตลอดเวลาเนื่องจากวัสดุที่ใช้มีอายุการใช้งานจำกัด
2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทั้งทางด้านเกษตรและวัฒนธรรม

ด้านอุปสรรค

1. ด้านผู้บริหารที่มีเยอะเกินไป การบริหารงานไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว พยายามเพิ่มกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขวางและลงลึกในเรื่องข้าวและควายให้มากขึ้น โดยเน้นหนักที่กลุ่มเกษตรกรและสอดแทรกการอนุรักษ์เข้าไปโดยวิทยากร

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นในทุกสื่อ และมีการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องตลอดเวลา มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามและน่าสนใจยิ่งขึ้น

ป้ายทางเข้าหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

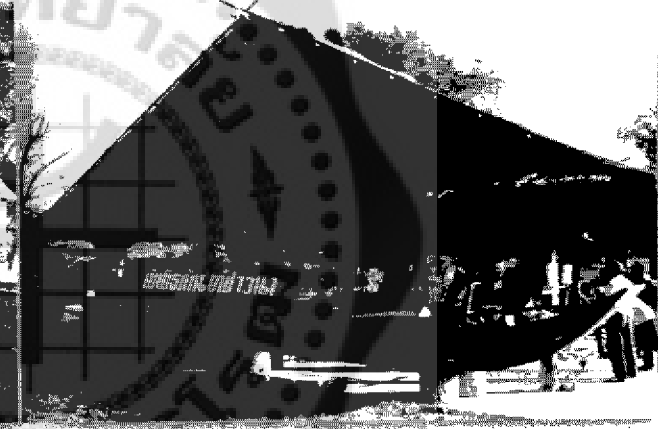
ตัวอย่างป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว

สวนนกพื้นบ้าน

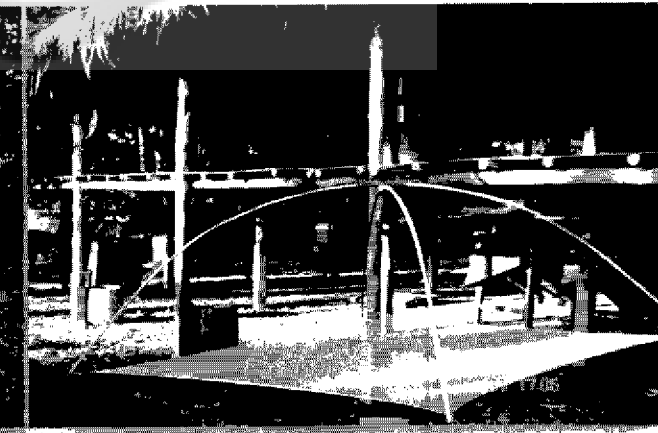
พิพิธภัณฑ์ชาวนา

สวนสมุนไพร

ส่วนแสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันในอดีต

ภาพประกอบ 11 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ส่วนแสดงหมูเรือนไทยภาคกลาง

พระเอกของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ลานกิจกรรมการแสดง

กิจกรรมการทำนา

ที่พักนักท่องเที่ยว "บ้านไทยรีสอร์ท"

กิจกรรมนั่งเกวียน

ภาพประกอบ 11 (ต่อ) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

แผนผังหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ภาพประกอบ 12 แผนผังหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จำนวน 50 คน ผลการศึกษาปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 87 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษารายได้ จังหวัดที่อยู่ (ปัจจุบัน)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	27	54.0
หญิง	23	46.0
รวม	50	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	3	6.0
15 – 25 ปี	3	6.0
26 – 35 ปี	24	48.0
36 – 45 ปี	7	14.0
46 – 60 ปี	10	20.0
61 ปีขึ้นไป	3	6.0
รวม	50	100.0
สถานภาพ		
โสด	26	52.0
สมรส	23	46.0
หย่าร้าง	1	2.0
รวม	50	100.0

ตาราง 87 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6	12.0
นักเรียน/ นักศึกษา	6	12.0
ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ	10	20.0
ค้าขาย	3	6.0
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	21	42.0
แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	4	8.0
รวม	50	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	4	8.0
มัธยมศึกษา	13	26.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	9	18.0
ปริญญาตรี	20	40.0
สูงกว่าปริญญาตรี	4	8.0
รวม	50	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	8	16.0
10,000 – 19,999 บาท	21	42.0
20,000 – 29,999 บาท	5	10.0
30,000 – 39,999 บาท	2	4.0
40,000 – 49,999 บาท	1	2.0
50,000 บาทขึ้นไป	6	12.0
ไม่มีรายได้ของตนเอง	7	14.0
รวม	240	100.0

ตาราง 87 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัด/ ที่อยู่อาศัย (ปัจจุบัน)		
กรุงเทพ	29	58.0
จันทบุรี	1	2.0
นครปฐม	2	4.0
นครราชสีมา	1	2.0
นนทบุรี	1	2.0
ปทุมธานี	1	2.0
เพชรบุรี	1	2.0
ระยอง	4	8.0
สมุทรปราการ	3	6.0
สมุทรสาคร	1	2.0
สระบุรี	1	2.0
สุพรรณบุรี	3	6.0
อยุธยา	2	4.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 27 คน มีร้อยละ 54.0 เป็นเพศหญิง มีร้อยละ 46.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีร้อยละ 48.0 สถานภาพของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นโสด มีร้อยละ 52.0 รองลงมา คือ สมรส มีร้อยละ 46.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท มีร้อยละ 42.0 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ มีร้อยละ 20.0 ด้านการศึกษา นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ มัธยมศึกษา มีร้อยละ 26.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 – 19,999 บาท มีร้อยละ 42.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีร้อยละ 58.0

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ผลปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 88 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเลือกช่วงวันใดในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์)	18	36.0
ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์	16	32.0
ไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส)	16	32.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์) มีร้อยละ 36.0

ตาราง 89 จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี

จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งแรก	18	36.0
2 ครั้ง	7	14.0
มากกว่า 2 ครั้ง	25	50.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากกว่า 2 ครั้ง มีร้อยละ 50.0

ตาราง 90 นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี เดินทางมากับใคร

ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน	11	22.0
เดินทางพร้อมครอบครัว	38	76.0
เดินทางมากับองค์กร/ สถาบันการศึกษา	1	2.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับครอบครัว มีร้อยละ 76.0 รองลงมาคือ เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน มีร้อยละ 22.0

ตาราง 91 การมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ พักค้างคืนหรือไม่

การมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้พักค้างคืนหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พัก	38	76.0
พักค้างคืน	12	24.0
รวม	50	100.0

ตาราง 92 สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักค้างคืนระยะเวลาเท่าไร

ระยะเวลาที่พักค้างคืน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 วัน	10	83.3
2 วัน	2	16.7
รวม	12	100.0

ตาราง 93 ลักษณะที่พักของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ลักษณะที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท	9	75.0
พักรวมกับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ฟาร์มสเตย์ โฮมสเตย์	3	25.0
รวม	12	100.0

จากตาราง 91 – 93 พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน มีร้อยละ 76.0

สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน ส่วนใหญ่เลือกพักค้างคืน 1 คืน มีร้อยละ 83.3 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน โดยลักษณะที่พักเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล รีสอร์ท มีร้อยละ 75.0 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน

ตาราง 94 ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	19	38.0
ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท	15	30.0
มากกว่า 2,000 บาท	16	32.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท มีร้อยละ 38.0 รองลงมามากกว่า 2,000 บาท มีร้อยละ 32.0

ตาราง 95 ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ คุ่มค่าหรือไม่

ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว	50	100.0
ไม่คุ้มค่ากับรายจ่ายที่เสียไป	0	0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว มีร้อยละ 100.0

ตาราง 96 การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า	43	86.0
ติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว/ ผ่านทางบริษัทท่องเที่ยว/ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต	7	14.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า มีร้อยละ 86.0

ตาราง 97 กิจกรรมการบริการในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ

กิจกรรมการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	18	18.2
การร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน	13	13.1
มัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม	15	15.2
ข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร	21	21.2
ร้านอาหาร – เครื่องดื่มบริการ/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการ เกษตร/ ของที่ระลึก	32	32.3

จากตาราง พบว่า กิจกรรมการบริการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวใช้บริการส่วนใหญ่เป็นร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก/ มีร้อยละ 32.3 รองลงมา คือ การใช้บริการข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร และมีที่พักในแหล่งท่องเที่ยว มีร้อยละ 21.2 และ 18.2 ตามลำดับ

ตาราง 98 สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ	39	35.1
ผลผลิตทางการเกษตร	9	8.1
การบริการที่ประทับใจ	14	12.6
เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่	8	7.2
วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	41	36.9

จากตาราง พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ ร้อยละ 35.1 รองลงมาคือ วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตรและการบริการที่ประทับใจ มีร้อยละ 36.9 และ 12.6 ตามลำดับ

ตาราง 99 เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อนหย่อนใจ	40	29.4
หาประสบการณ์	14	10.3
ทำกิจกรรมกับครอบครัว	16	11.8
ศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่	6	4.4
เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ	21	15.4
ความน่าสนใจด้านเกษตรกรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร	10	7.4
มีผลผลิตและสินค้าทางการเกษตรแปรรูปจำหน่าย	5	3.7
ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	9	6.6

ตาราง 99 (ต่อ)

เหตุผลที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวพร้อม	6	4.4
มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายนอกเหนือจากการเกษตร	9	6.6

จากตาราง พบว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีร้อยละ 29.4 รองลงมาคือ เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ เพื่อทำกิจกรรมกับครอบครัวและเพื่อหาประสบการณ์ มีร้อยละ 15.4, 11.8 และ 10.3 ตามลำดับ

ตาราง 100 หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่

โอกาสในการกลับมาท่องเที่ยวอีก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่แน่ใจ	13	26.0
กลับมาอีกแน่นอน	37	74.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน มีร้อยละ 74.0 ส่วนไม่แน่ใจ มีร้อยละ 26.0

ตาราง 101 นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	47	94.0
ไม่ต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3	6.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 94.0

ตาราง 102 นักท่องเที่ยวต้องการรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด

ต้องการรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	15	12.7
หนังสือท่องเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์	22	18.6
โทรทัศน์/ วิทยุ	25	21.2
นิทรรศการด้านการท่องเที่ยว	10	8.5
ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ	9	7.6
อินเทอร์เน็ต	22	18.6
บริษัทนำเที่ยว	1	0.8
ญาติ/ เพื่อน/ คนรู้จัก	14	11.9

จากตาราง พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากโทรทัศน์/ วิทยุ มีร้อยละ 21.2 รองลงมาคือ หนังสือท่องเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต มีร้อยละ 18.6 เท่ากัน

ตาราง 103 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทำสวนผลไม้	7	14.0
การทำไร่/ ทำนา	2	4.0
การทำสวนดอกไม้	5	10.0
การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง	14	28.0
การทำเกษตรแบบผสมผสาน	22	44.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ การทำเกษตรแบบผสมผสาน มีร้อยละ 44.0 รองลงมาคือ การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง มีร้อยละ 28.0

ตาราง 104 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

ลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ต้องการไปเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรายบุคคล	2	4.0
หมู่บ้านเกษตร	15	30.0
โครงการพระราชดำริ	19	38.0
เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร	14	28.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปเที่ยวมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ มีร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ หมู่บ้านเกษตร และ เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 30.0 และ 28.0 ตามลำดับ

ตาราง 105 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว	20	16.9
การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง	22	18.6
การพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์)	15	12.7
การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน	33	28.0
การแสดงหรือการสาธิตทางด้านการเกษตร	20	16.9
มีร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก	8	6.8

จากตาราง พบว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน มีร้อยละ 28.0 รองลงมาคือ การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง มีร้อยละ 18.6

ตาราง 106 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม

ระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่เหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไป – กลับ ภายใน 1 วัน	28	56.0
2 – 3 วัน	22	44.0
รวม	50	100.0

จากตาราง พบว่า ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป – กลับ ภายใน 1 วัน มีร้อยละ 56.0 รองลงมาคือ 2 – 3 วัน มีร้อยละ 44.0

ตอนที่ 2.3 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

เป็นระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านระเบียบปฏิบัติและด้านสาธารณูปโภค ปรากฏผลดังตาราง ตาราง 107 จำนวนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นจำแนกตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านสถานที่			
ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่	3.88	0.594	มาก
มีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด	3.50	0.647	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่	3.88	0.746	มาก
บริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง	3.72	0.757	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ	3.54	0.579	มาก
มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน			
เช่น ป้ายบอกทาง, เอกสารต่างๆ	3.50	0.789	มาก
แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง	3.32	0.768	ปานกลาง
รวม	3.62	0.475	มาก

ตาราง 107 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{\chi}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านเจ้าหน้าที่			
อัยกาศัยไมตรีในการตอบรับ	3.66	0.848	มาก
มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ	3.40	0.756	ปานกลาง
การแต่งกายเป็นระเบียบสวยงาม	3.48	0.505	มาก
การตอบคำถาม ข้อสงสัย ด้วยความยินดีและเต็มใจ	3.52	0.814	มาก
มีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง	3.42	0.702	มาก
รวม	3.49	0.522	มาก
ด้านระเบียบปฏิบัติ			
มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน	3.30	0.814	ปานกลาง
เป็นระเบียบที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ	3.40	0.728	ปานกลาง
มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.30	0.707	ปานกลาง
มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจน	3.40	0.756	ปานกลาง
เมื่อมีการฝ่าฝืนก็มีการลงโทษอย่างจริงจัง	3.20	0.808	ปานกลาง
รวม	3.32	0.592	ปานกลาง
ด้านสาธารณูปโภค			
มีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม	3.80	0.639	มาก
มีร้านอาหารและเครื่องดื่มให้บริการอย่างเพียงพอ	3.50	0.789	มาก
มีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	3.26	0.664	ปานกลาง
ราคาของสินค้ามีความเหมาะสมและยุติธรรม	3.40	0.670	ปานกลาง
มีโต๊ะ – เก้าอี้ ที่สะอาดและเพียงพอ	3.34	0.626	ปานกลาง
มีจำนวนถังขยะที่มีฝาปิดและมากเพียงพอ	3.32	0.621	ปานกลาง
รวม	3.43	0.477	มาก

จากตาราง พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ มีระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ด้านเจ้าหน้าที่ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วนในด้านระเบียบปฏิบัติ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิง

เกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และด้านสาธารณูปโภค ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

ตอนที่ 2.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended questions) เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เกี่ยวกับการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบคำถามเห็นว่าควรจัด/ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก

1. ส่งเสริมความเข้าใจวิถีชีวิตไทยเชิงเกษตร
2. เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สถานที่
3. ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นมีงานทำ
4. เด็กๆ จะได้เรียนรู้ธรรมชาติ ชีวิตความเป็นอยู่
5. จะได้เรียนรู้มากขึ้น ความเข้าใจและอนุรักษ์
6. ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ประกอบการอาชีพและคนทั่วไปได้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตร
7. เมืองไทยเป็นเมืองเกษตร
8. เกษตรเป็นพื้นฐานวิถีชีวิตคนไทย
9. เป็นประโยชน์กับผู้ที่ไม่มีโอกาสได้พบเจอ

ส่วนด้านความคิดเห็นอื่นๆ ของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย มีดังนี้

1. ทำกันไม่จริงจัง ดูไม่เป็นมืออาชีพ จึงไม่ค่อยมีคุณภาพ มาแล้วไม่ประทับใจ ไม่นึกอยากบอกต่อให้คนอื่นมาเที่ยว
2. ควรขยายความรู้อื่นเกี่ยวกับการเกษตรให้มากขึ้น
3. เป็นการท่องเที่ยวที่จัดว่าดีเพราะการเกษตรเป็นธรรมชาติที่ดูแล้วสบายใจ เป็นทางเลือกพักผ่อนที่ดีอีกทางหนึ่ง
4. เพิ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มากขึ้น

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

จากการวิเคราะห์ SWOT ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยและผลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน ดังนี้

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีจุดแข็งในด้านการเดินทางมีความสะดวกซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ไม่มีคู่แข่งทางด้านการท่องเที่ยวและเป็นแหล่งเที่ยวเที่ยวมีชื่อเสียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการครบวงจร รวมถึงมีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวและมีการปรับปรุงสถานที่อยู่ตลอดเวลา แต่มีจุดอ่อนในด้านเจ้าหน้าที่เพราะพื้นที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่และมีเจ้าหน้าที่จำนวนน้อย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกบางที่ เช่น ห้องน้ำมีสภาพไม่ดี ค่าใช้จ่ายต่อหัวค่อนข้างสูง ส่วนด้านโอกาสทางการท่องเที่ยวจะมีการพัฒนาสถานที่อยู่ตลอดเวลาและยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีด้านวัฒนธรรมเข้ามาผสมอยู่ด้วย ส่วนภัยคุกคามจากการท่องเที่ยวก็คือ ผู้บริหารมีจำนวนหลายคนซึ่งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันทำให้ยากต่อการบริหารจัดการ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือ จัดหาเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกับความต้องการ ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่มีคุณภาพ สำหรับด้านผู้บริจาของผู้บริหารภายนอกเข้ามาบริหารงานร่วม

การวิเคราะห์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรีในภาพรวม
ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม สรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> 1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี มีถนนในการเข้าถึงอยู่ในสภาพดี สามารถท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล 2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว 3. แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนารูปแบบในการท่องเที่ยวให้ทันสมัย 4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีมีจุดเด่นที่แตกต่างกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 2. กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีความหลากหลาย 3. การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวต้องมีการติดต่อล่วงหน้า 4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นหน่วยงานราชการมีความล่าช้าในการดำเนินการ
โอกาส	ภัยคุกคาม
<ol style="list-style-type: none"> 1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพ 2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจรได้ 3. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารงานของผู้บริหารในแหล่งท่องเที่ยวเกษตร 2. งบประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีจำกัด 3. นักท่องเที่ยวขาดจิตสำนึกในการท่องเที่ยว

แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี
จากผลการวิจัยสามารถนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ดังนี้

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจร
2. เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น
3. เน้นภาพลักษณ์และจุดเด่นของสถานที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว
4. ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
5. จัดอบรมให้ความรู้ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การท่องเที่ยว เพื่อให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกร มีความรู้ ความเข้าใจและรู้สึกหวงแหนธรรมชาติ
6. ส่งเสริมให้มีการศึกษาและเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น
7. เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจให้นักท่องเที่ยวจะได้มีจิตสำนึกที่จะรักษาสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ผู้วิจัยทำการศึกษามี 5 แห่ง คือ 1) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) อยู่ในอำเภออู่ทอง 2) ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง 3) อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก ตั้งอยู่ในอำเภอเดิมบางนางบวช 4) สวนพืชไร่ดิน และ 5) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ ผู้วิจัยขอเสนอโดยภาพรวมของแต่ละสถานที่ดังนี้

1.1 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐบาล ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการเพาะพันธุ์พืช ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพที่สวยงาม ด้านการเข้าถึง ถนนมีสภาพดี ใช้ได้ทุกฤดูกาล ใช้เวลาเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดไม่เกิน 30 นาที ด้านการบริการไม่มีบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยว แต่มีร้านอาหารที่ได้มาตรฐานและใช้ผลผลิตในพื้นที่ ประดับ ปูย วัสดุและอุปกรณ์ในการเพาะปลูก และสินค้าแปรรูปจากแหล่งผลิตใน

พื้นที่บ้าง มีระบบป้ายสื่อความหมายบ้างเล็กน้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถ และสาธารณูปโภคต่างๆ อยู่ในสภาพดีมาก ด้านขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว มีข้อจำกัดมากเนื่องจากเป็นสถานที่ราชการ ต้องขออนุญาตล่วงหน้าเพราะมีข้อจำกัดด้านเจ้าหน้าที่ แต่สามารถเข้าชมได้ทุกฤดูกาล ด้านกิจกรรม มีกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมนั่งรถชมสถานที่ กิจกรรมปั่นจักรยาน กิจกรรมสาธิตทางด้านการเกษตรและแนะนำการทำ การเกษตร ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์เพียงในพื้นที่ โดยใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์และป้ายโฆษณา ด้านงานเทศกาลท่องเที่ยวทางการเกษตร มีการจัดงานทุ่งทานตะวันสุพรรณบุรี ในช่วงวันที่ 1 – 15 ธันวาคมของทุกปี ผลจากการจัดงานที่ผ่านมามีผู้สนใจเข้าชมงานเป็นจำนวนมาก โดยมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาจากทั่วประเทศ ซึ่งจุดเด่นและความน่าสนใจของงานคือ ทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ โดยเป็นทุ่งทานตะวันขนาดใหญ่ 200 ไร่ ซึ่งสามารถมองเห็นได้ไกลสุดตาและดอกทานตะวันยังมีขนาดใหญ่ ในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จะมีการจัดงานเทศกาลเพิ่มเป็น 2 ครั้ง/ปี คือ จะจัดงานเทศกาลเพิ่มในช่วงประมาณเดือนมิถุนายน – เดือนสิงหาคม เป็นงานเทศกาลดอกปทุมมาและบอนสี คาดว่าสามารถเริ่มดำเนินการในปี 2552 นี้

1.2 ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลวังยาว

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ ขึ้นอยู่กับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้เงินสนับสนุนในบางส่วน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านวิถีชีวิตเกษตร สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียง มีทัศนียภาพดี ด้านการเข้าถึง ผิวถนนมีสภาพดี ใช้ได้ทุกฤดูกาล ใช้เวลาเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ไม่เกิน 30 นาที ด้านการบริการ มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวแต่นักท่องเที่ยวต้องติดต่อล่วงหน้า ซึ่งลักษณะที่พักเป็นอาคารฝึกอบรมของสถานีวิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์สุพรรณบุรี มีบริการร้านอาหารที่ได้มาตรฐานดำเนินงานโดยกลุ่มแม่บ้านและใช้ผลผลิตในพื้นที่เพื่อประกอบอาหาร ส่วนร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก มีสินค้าเกษตรทั้งสดและแปรรูปจำหน่ายจากแหล่งผลิตในพื้นที่และจากแหล่งใกล้เคียง ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผักอินทรีย์ ผลไม้ปลอดสารพิษ กล้วยฉาบวังยาว มะขามคลุก สำหรับระบบการให้ความรู้และการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายแสดงข้อมูลบ้างพอควร แต่หากต้องการมีคฤหาสน์และกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านต้องติดต่อล่วงหน้า โดยให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างน้อย 10 คนขึ้นไปต่อกลุ่มและนักท่องเที่ยวต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ มีระบบสาธารณูปโภคต่างๆ แต่ไม่มีบริการห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและสามารถเข้าชมได้ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรม มีกิจกรรมการท่องเที่ยวได้แก่ การนั่งรถชมสวน การเก็บผลผลิตด้วยตนเอง การมีส่วนร่วม

ในกระบวนการผลิตและการสาธิตทางด้านการเกษตร ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ เพียงในพื้นที่และรู้จักกันเฉพาะในกลุ่มเล็กๆ และอาศัยนักท่องเที่ยวบอกต่อแบบปากต่อปาก

1.3 อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐบาล ได้รับการสนับสนุน จากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์ ด้านเมล็ดพันธุ์และด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เป็นพิเศษในด้านการเป็น ศูนย์ผักพื้นบ้านของประเทศ และมีผังรูปร่างแปลกๆ ที่เป็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวนี้ ประกอบด้วย มีสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึง ผิวนอนมีสภาพดี ใช้ได้ทุกฤดูกาล ใช้เวลาเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด 30 นาที ด้านการบริการมี บริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชื่อว่า “บึงฉวากรีสอร์ท” ซึ่งบริหารงานโดยองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด มีร้านอาหารที่ได้มาตรฐานจำนวนมากเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ในและ บริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว ส่วนร้านจำหน่ายของที่ระลึกมีจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ผัก หนังสือเกี่ยวกับ ผักพื้นบ้าน สินค้าเกษตรพวกสินค้าสดจากแหล่งผลิตในพื้นที่ ระบบการให้ความรู้และการสื่อ ความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีบริการมัคคุเทศก์ มีระบบป้ายสื่อความหมายและป้ายแสดงข้อมูลที่ดี รวมถึงมีคอมพิวเตอร์และห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างพร้อม ไม่ว่าจะเป็น เป็นห้องน้ำ ที่จอดรถ และสาธารณูปโภคต่างๆ ซึ่งอยู่ในสภาพดี ด้านขีดจำกัดในการรองรับ นักท่องเที่ยว มีข้อจำกัดน้อย สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและเข้าเที่ยวชมได้ ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรมมีกิจกรรมในการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การปั่นจักรยาน การนั่งรถ ขบวนชมสวน การเดินชมสวน กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจชื่นชมทัศนียภาพ และยังมี การฉายวีดิทัศน์ และการบรรยาย ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางทั้งในและนอกพื้นที่ โดยใช้สื่อหลายรูปแบบ

1.4 สวนพืชไร่ดิน

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ เป็นหน่วยงานของเอกชน ซึ่งดำเนินการโดย บริษัท ซอยเลส เวจ จำกัด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เพื่อส่งขายซึ่งศูนย์ไฮโดรโปนิกส์ที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมในแหล่ง ท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียงดี มีทัศนียภาพดีพอควร ด้านการเข้าถึงผิวนอนมีสภาพดี ใช้ได้ทุก ฤดูกาล เข้าถึงได้ง่าย ใช้เวลาเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดไม่เกิน 30 นาที ด้านการ บริการไม่มีบริการที่พักแรมและร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ ในบริเวณใกล้เคียง แต่มีร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและเครื่องดื่ม มีสินค้าหลากหลายทั้งสินค้าเกษตร

และสินค้าอื่น ทั้งสดและแปรรูปจากแหล่งผลิตในพื้นที่และแหล่งอื่น มีระบบป้ายสื่อความหมายบ้างเล็กน้อย แต่มีบริการมัคคุเทศก์ในการเยี่ยมชม ซึ่งต้องติดต่อล่วงหน้า 1 วัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการนำชม สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถและสาธารณูปโภคต่างๆ อยู่ในสภาพพอใช้ ด้านขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว มีข้อจำกัดน้อย สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและเข้าเที่ยวชมได้ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรมมีกิจกรรมการท่องเที่ยวบางอย่าง เช่น การจำหน่ายผลผลิต มีการสาธิตทางด้านการเกษตร การนำชมกิจการ การร่วมในกระบวนการผลิต เช่น ทดลองทำและเก็บผลผลิตด้วยตนเอง และแนะนำการทำเกษตร ด้านการประชาสัมพันธ์มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในและนอกสถานที่ โดยใช้สื่อหลายรูปแบบ

1.5 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

แหล่งท่องเที่ยวนี้เป็นของหน่วยงานเอกชน ซึ่งดำเนินการโดย บริษัท พีพีแอนด์พี ทรานสปอร์ต จำกัด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านกายภาพและวิถีชีวิตเกษตรกรรม มีสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณข้างเคียงดี รวมถึงมีทัศนียภาพที่สวยงาม ด้านการเข้าถึง ฝัถนนั้นมีสภาพดี ใช้ได้ทุกฤดูกาล เข้าถึงง่าย ใช้เวลาเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดไม่เกิน 30 นาที ด้านการบริการ มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชื่อว่า “บ้านไทยรีสอร์ท” ซึ่งดำเนินงานโดยเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว มีบริการร้านอาหารที่ได้มาตรฐานเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว สำหรับระบบการให้ความรู้และการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว มีวิทยากรในการแสดงโชว์ มีระบบป้ายสื่อความหมายที่ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างพร้อม เช่น ห้องน้ำที่จอดรถ อยู่ในสภาพปานกลาง ส่วนร้านจำหน่ายของที่ระลึก มีสินค้าไม่มากรายการนัก จำหน่ายสินค้าจากแหล่งผลิตใกล้เคียง เช่น หมวกสาน ดาบไม้ ของเล่นไม้ ตุ๊กตาต่างๆ ด้านขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว มีข้อจำกัดน้อย สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและเข้าเที่ยวชมได้ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรม มีกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมการเดินทางชมทัศนียภาพ กิจกรรมการแสดงควาย ฝึกขี่ควาย การถ่ายรูปที่ระลึกกับควาย กิจกรรมการนั่งเกวียน กิจกรรมการเรียนรู้เรือนไทยภาคกลาง บ้านชนบท วิถีชีวิตเกษตรกรในอดีต ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในและนอกสถานที่ โดยใช้สื่อหลายรูปแบบ

2. การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้วิจัยขอเสนอเป็นภาพรวม ตามลำดับดังนี้

2.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวจำนวน 240 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.5 มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 28.8 รองลงมา มีอายุ

ระหว่าง 15 – 25 ปี ร้อยละ 26.7 สถานภาพส่วนใหญ่โสด มีร้อยละ 50.8 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท ร้อยละ 32.5 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 50.0 มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 19,999 บาท ร้อยละ 30.4 รองลงมาต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 23.8 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนา อยู่ในกรุงเทพ ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ สุพรรณบุรี ร้อยละ 15.8

2.2 ด้านพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางท่องเที่ยวไม่เป็นเวลา (แล้วแต่โอกาส) ร้อยละ 41.7 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่เดินทางมามากกว่า 2 ครั้ง มีร้อยละ 44.2 ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินทางมาพร้อมครอบครัว มีร้อยละ 56.2 ซึ่งในการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน มีร้อยละ 72.5 สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนส่วนใหญ่พักค้างคืนเป็นเวลา 1 วัน มีร้อยละ 66.7 โดยเลือกพักค้างคืนในที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เช่น รีสอร์ท, บังกะโล ร้อยละ 65.2 โดยมีค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ ต่ำกว่า 1,000 บาท มีร้อยละ 45.0 ซึ่งคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่างับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 97.1 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า มีร้อยละ 76.2 ด้านการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการมากที่สุด คือ ร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก มีร้อยละ 30.8 รองลงมา คือ ข้อมูล – ข่าวสารด้านการเกษตร มีร้อยละ 22.6 สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุดในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ มีร้อยละ 33.5 โดยเหตุผลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีร้อยละ 25.8 รองลงมาคือ เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ มีร้อยละ 17.6 หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน มีร้อยละ 74.6 นักท่องเที่ยวต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีร้อยละ 95.0 โดยต้องการรับข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจาก หนังสือนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ มีร้อยละ 20.5 และจากอินเทอร์เน็ต มีร้อยละ 20.3 ซึ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด คือ การทำการเกษตรแบบผสมผสาน มีร้อยละ 38.8 และลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ มีร้อยละ 41.6 ส่วนกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยว คือ การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน มีร้อยละ 22.5 รองลงมาคือการนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว มีร้อยละ 19.6 ในด้านระยะเวลาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป – กลับ ภายใน 1 วัน มีร้อยละ 53.8 ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภท

อื่นที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีร้อยละ 57.5

2.3 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสถานที่ที่มีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่ รวมถึงบริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว ทั้งความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่ แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วนและมีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด ด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับมีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง มีอัธยาศัยไมตรีในการตอบรับ มีการตอบคำถาม ข้อสงสัยด้วยความยินดีและเต็มใจ เจ้าหน้าที่ที่มีการแต่งกายเป็นระเบียบสวยงามและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการเพียงพอ ด้านระเบียบปฏิบัติ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับเป็นระเบียบที่สามารถใช้กับนักท่องเที่ยวได้ทุกระดับ ทั้งมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจนรวมถึงการมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน ด้านสาธารณูปโภคนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับการมีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม มีโต๊ะ – เก้าอี้ที่สะอาดเพียงพอ มีร้านขายอาหารและเครื่องดื่มบริการอย่างเพียงพอ และมีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

2.4 ด้านข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่าควรมีการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก นักท่องเที่ยวและเด็กๆ จะได้รับความรู้ ความเข้าใจและได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ทางเกษตร ร้อยละ 32.18 รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้นและจะได้ประชาสัมพันธ์จังหวัดสุพรรณบุรีมากขึ้น มีร้อยละ 19.54 ด้านข้อคิดเห็นอื่นๆ นักท่องเที่ยวเสนอว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่านี้และควรมีการนำเสนอให้น่าสนใจมากกว่านี้ มีร้อยละ 28.89 และเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังทำกันไม่จริงจัง ไม่ค่อยมีคุณภาพ เกษตรกรยังยึดติดกับการทำเกษตรแบบเก่าอยู่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปมีบทบาทมากกว่านี้ เน้นเอกลักษณ์ที่เป็นจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ มีร้อยละ 13.34

3. การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ผลจากการศึกษาในด้านต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ทั้งในด้านการบริหารจัดการและการท่องเที่ยวและมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนเกษตรกรก็ขาดความรู้และความเข้าใจทั้งในด้านการบริหารจัดการ

และการบริการ โดยแนวทางในการส่งเสริมคือควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยว เพื่อให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกร มีความรู้ เกิดความเข้าใจและความรู้สึกหวงแหนในธรรมชาติ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการศึกษาและเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้นักท่องเที่ยวเพื่อที่ว่านักท่องเที่ยวจะได้มีจิตสำนึกที่จะรักษาสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี มีความมุ่งหมายของการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่วิจัยที่คัดเลือก
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เมื่อสำเร็จแล้วจะก่อให้เกิดความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทำให้ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีและทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี ตลอดจนเป็นข้อมูลสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรของการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่ม 1 ผู้ที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภออู่ทอง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้างและเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวนแต่ละ 1 – 2 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและการสัมภาษณ์ กลุ่ม 2 นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 240 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยใช้แบบสอบถาม เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและการสัมภาษณ์แล้ว นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ผู้วิจัยทำการศึกษามี 5 แห่ง คือ 1) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) อยู่ในอำเภออู่ทอง 2) ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง 3) อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก ตั้งอยู่ในอำเภอเดิมบางนางบวช 4) สวนพืชไร่นา และ 5) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ ผู้วิจัยขอเสนอโดยภาพรวมของแต่ละสถานที่ดังนี้

1.1 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการเพาะพันธุ์พืช ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพที่สวยงาม ถนนมีสภาพดี ไม่มีบริการที่พักในแหล่งท่องเที่ยวแต่มีร้านอาหารที่ได้มาตรฐานและใช้ผลผลิตในพื้นที่ มีป้ายสื่อความหมายบ้างเล็กน้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีขีดจำกัดในการท่องเที่ยวเนื่องจากเป็นสถานที่ราชการต้องขออนุญาตล่วงหน้าเพราะมีข้อจำกัดด้านเจ้าหน้าที่แต่สามารถเข้าชมได้ทุกฤดูกาล ด้านกิจกรรมมีกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมนั่งรถชมสถานที่ กิจกรรมปั่นจักรยาน กิจกรรมสาธิตทางการเกษตรและแนะนำการทำเกษตร ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์เพียงในพื้นที่ ด้านงานเทศกาลท่องเที่ยวทางการเกษตร มีการจัดงานทุ่งทานตะวันสุพรรณบุรี ในช่วงวันที่ 1 – 15 ธันวาคมของทุกปี ผลจากการจัดงานที่ผ่านมาผู้สนใจเข้าชมงานเป็นนักท่องเที่ยวจากทั่วประเทศ ซึ่งจุดเด่นและความน่าสนใจของงานคือ ทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ โดยเป็นทุ่งทานตะวันขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถมองเห็นได้ไกลสุดตาและดอกทานตะวันยังมีขนาดใหญ่ ในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะมีการจัดงานเทศกาลเพิ่มเป็น 2 ครั้ง/ปี คือ เพิ่มการจัดงานเทศกาลดอกปทุมมาและบอนสี ในช่วงประมาณเดือนมิถุนายน – สิงหาคม คาดว่าสามารถเริ่มดำเนินการในปี 2552 นี้

1.2 ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลวังยาว

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ ขึ้นอยู่กับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านวิถีชีวิตเกษตร สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียงมีทัศนียภาพดี วิวถนนมีสภาพดี ใช้ได้ทุกฤดูกาล มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวแต่นักท่องเที่ยวต้องติดต่อล่วงหน้าซึ่งลักษณะที่พักเป็นอาคารฝึกอบรมของสถานีวิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์สุพรรณบุรี มีบริการร้านอาหารที่ได้มาตรฐานดำเนินงานโดยกลุ่มแม่บ้าน และใช้ผลผลิตในพื้นที่เพื่อประกอบอาหาร ส่วนร้านจำหน่ายสินค้ามีสินค้าเกษตรทั้งสดและแปรรูปจำหน่ายจากแหล่งผลิตในพื้นที่และจากแหล่งใกล้เคียง การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีป้ายแสดงข้อมูลบ้างพอควรแต่หากต้องการมัคคุเทศก์และกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านต้องติดต่อล่วงหน้า โดยให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างน้อย 10 คนขึ้นไปต่อกลุ่มและนักท่องเที่ยวต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและสามารถเข้าชมได้ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรมมีกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ การนั่งรถชมสวน การเก็บผลผลิตด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตและการสาธิตทางการเกษตร มีการประชาสัมพันธ์เพียงในพื้นที่และรู้จักกันเฉพาะในกลุ่มเล็ก ๆ และอาศัยนักท่องเที่ยวบอกต่อแบบปากต่อปาก

1.3 อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เป็นพิเศษในด้านการเป็นศูนย์ผักพื้นบ้านของประเทศและมีผักรูปร่างแปลก ๆ ที่เป็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวนี้ ประกอบกับมีสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว วิวถนนมีสภาพดีใช้ได้ทุกฤดูกาล มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชื่อว่า “บึงฉวากรีสอร์ท” มีร้านอาหารที่ได้มาตรฐานจำนวนมากอยู่ภายในและบริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว ส่วนร้านจำหน่ายของที่ระลึกมีจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ผัก หนังสือเกี่ยวกับผักพื้นบ้าน สินค้าเกษตรพวกสินค้าสดจากแหล่งผลิตในพื้นที่ การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีบริการมัคคุเทศก์ มีระบบป้ายสื่อความหมายและป้ายแสดงข้อมูลที่ดี รวมถึงมีคอมพิวเตอร์และห้องสมุดให้ศึกษาค้นคว้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างพร้อม ด้านขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวน้อย สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและเข้าเที่ยวชมได้ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรมมีกิจกรรมในการท่องเที่ยว เช่น การปั่นจักรยาน การนั่งรถชมสวน การเดินชมสวน กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจชื่นชมทัศนียภาพ และยังมีมีการฉายวีดีทัศน์และการบรรยาย มีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางทั้งในและนอกพื้นที่ โดยใช้สื่อหลายรูปแบบ

1.4 สวนพีชไต้หวัน

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ดำเนินการโดยบริษัท ซอยเลส เว็จ จำกัด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทางด้านการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อส่งขายซึ่งศูนย์ไฮโดรโปนิกส์ที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียงดี มีทัศนียภาพดีพอควร ผิดถนนมีสภาพดีใช้ได้ทุกฤดูกาล ไม่มีบริการที่พักแรมและร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ในบริเวณใกล้เคียงแต่มีร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและเครื่องดื่ม มีจำหน่ายทั้งสินค้าเกษตรและสินค้าอื่น ทั้งสดและแปรรูปจากแหล่งผลิตในพื้นที่และแหล่งอื่น มีระบบป้ายสื่อความหมายบ้างเล็กน้อยแต่มีบริการมัคคุเทศก์ในการเยี่ยมชม ซึ่งต้องติดต่อล่วงหน้า 1 วัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชม สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นอยู่ในสภาพพอใช้ด้านขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวน้อย สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและเข้าเที่ยวชมได้ตลอดทั้งปี ด้านกิจกรรมมีกิจกรรมการท่องเที่ยวบางอย่าง เช่น การจำหน่ายผลผลิต มีการสาธิตทางด้านเกษตร การนำชมกิจการ การร่วมในกระบวนการผลิต เช่น ทดลองทำและเก็บผลผลิตด้วยตนเอง และแนะนำการทำเกษตร ด้านการประชาสัมพันธ์มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในและนอกสถานที่ โดยใช้สื่อหลายรูปแบบ

1.5 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

แหล่งท่องเที่ยวนี้เป็นของหน่วยงานเอกชนดำเนินการโดย บริษัท พีพีแอนด์พี ทราเวลสปอร์ต จำกัด เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านกายภาพและวิถีชีวิตเกษตรกรรม มีสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณข้างเคียงดี รวมถึงมีทัศนียภาพที่สวยงาม ผิดถนนมีสภาพดีใช้ได้ทุกฤดูกาล มีบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชื่อว่า “บ้านไทยรีสอร์ท” มีบริการร้านอาหารที่ได้มาตรฐานเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว มีวิทยากรในการแสดงโชว์ มีระบบป้ายสื่อความหมายที่ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างพร้อมอยู่ในสภาพปานกลาง ส่วนร้านจำหน่ายของที่ระลึกมีสินค้าไม่มากรายการนัก มีขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวน้อย สามารถเข้าชมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตล่วงหน้าและเข้าเที่ยวชมได้ตลอดทั้งปี มีกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมการเดินชมทัศนียภาพ กิจกรรมการแสดงควาย ฝึกขี่ควาย การถ่ายรูปที่ระลึกกับควาย กิจกรรมการนั่งเกวียน กิจกรรมการเรียนรู้เรือนไทยภาคกลาง บ้านชนบท วิถีชีวิตเกษตรกรในอดีต มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในและนอกสถานที่ โดยใช้สื่อหลายรูปแบบ

2. การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้วิจัยขอเสนอเป็นภาพรวม ตามลำดับดังนี้

2.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวจำนวน 240 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี สถานภาพส่วนใหญ่โสด มีอาชีพเป็นพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 19,999 บาท นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ

2.2 ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางท่องเที่ยวไม่เป็นเวลา (แล้วแต่โอกาส) นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่เดินทางมามากกว่า 2 ครั้ง ส่วนใหญ่เดินทางมาพร้อมครอบครัว ซึ่งในการเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนส่วนใหญ่พักค้างคืนเป็นเวลา 1 วัน โดยเลือกพักค้างคืนในที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เช่น รีสอร์ท, บังกะโล โดยมีค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ ต่ำกว่า 1,000 บาท ซึ่งคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า ด้านการบริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการมากที่สุด คือ ร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก สิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุดในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ โดยเหตุผลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หากมีโอกาสนักท่องเที่ยวจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน นักท่องเที่ยวต้องการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากหนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ และจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด คือ การทำการเกษตรแบบผสมผสานและลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ ส่วนกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยว คือ การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน ในด้านระยะเวลาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป – กลับ ภายใน 1 วัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

2.3 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านสถานที่ที่มีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่ รวมถึงบริเวณและบรรยากาศมีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว ทั้งความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่ แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วนและมีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด ด้านเจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับมีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง มีอัธยาศัยไมตรีในการตอบรับ มีการตอบคำถาม ข้อเสนอด้วยความยินดีและเต็มใจ เจ้าหน้าที่มีการแต่งกายเป็นระเบียบสวยงามและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการเพียงพอ ด้านระเบียบปฏิบัติ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับเป็นระเบียบที่สามารถใช้กับนักท่องเที่ยวได้ทุกระดับ ทั้งมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจนรวมถึงการมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน ด้านสาธารณูปโภคนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับการมีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม มีโต๊ะ – เก้าอี้ที่สะอาดเพียงพอ มีร้านขายอาหารและเครื่องดื่มบริการอย่างเพียงพอ และมีของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

2.4 ด้านข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวคิดว่า ควรมีการจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจาก นักท่องเที่ยวและเด็ก ๆ จะได้รับความรู้ ความเข้าใจ และได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการเกษตร รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้นและจะได้ประชาสัมพันธ์จังหวัดสุพรรณบุรีมากขึ้น ด้านข้อคิดเห็นอื่นๆ นักท่องเที่ยวเสนอว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่านี้และควรมีการนำเสนอที่น่าสนใจมากกว่านี้และเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังทำกันไม่จริงจัง ไม่ค่อยมีคุณภาพ เกษตรกรยังยึดติดกับการทำเกษตรแบบเก่าอยู่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปมีบทบาทมากกว่านี้ เน้นเอกลักษณ์ที่เป็นจุดเด่นของแต่ละพื้นที่

3. การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ผลจากการศึกษาพบว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ส่วนเกษตรกรก็ขาดความรู้และความเข้าใจทั้งในด้านการบริหารจัดการและการบริการ โดยแนวทางในการส่งเสริม คือ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยว เพื่อให้มีความรู้ เกิดความเข้าใจในธรรมชาติ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการศึกษาและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งเผยแพร่

ความรู้ความเข้าใจให้นักท่องเที่ยวเพื่อที่ว่านักท่องเที่ยวจะได้มีจิตสำนึกที่จะรักษาสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอธิบายเพื่อสรุปเป็นข้อยุติให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้งได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 5 แห่งที่ผู้วิจัยทำการศึกษานำมาจัดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามเกณฑ์ในการจัดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2550) ได้ดังนี้ คือ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทชุมชน ได้แก่ ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลวังยาว ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกันของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทรายบุคคลหรือรายกิจกรรม ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติบึงฉวาก สวนพืชไร่ดิน และหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ ได้แก่ งานเทศกาลดอกปทุมมาและบอนสี ที่จัดในช่วงเดือนมิถุนายน – เดือนสิงหาคม และงานเทศกาลทุ่งดอกทานตะวัน ที่จัดในช่วง 1 – 15 ธันวาคมของทุกปี เป็นงานมหกรรมทางการเกษตรที่น่าสนใจและจัดขึ้นโดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดของจังหวัดสุพรรณบุรีเกี่ยวกับรูปแบบของกิจกรรมที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่าการจัดกิจกรรมที่ให้บริการนักท่องเที่ยวหลายกิจกรรม ได้แก่ การแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานทางการเกษตร เช่น การปลูกดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต เทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปผลผลิต เป็นต้น มีการให้เข้าชมสวนเกษตร มีการร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน มีการอบรมให้ความรู้การเกษตรเกี่ยวกับการทำเกษตรแผนใหม่ มีการฝึกปฏิบัติเรียนรู้และมีการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร โดยสอดคล้องกับ ญรัฐพงศ์สุกกั (2540) กล่าวไว้ว่า รูปแบบของกิจกรรมการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่มีความหลากหลาย โดยแต่ละแห่งจะมีกิจกรรมที่ให้บริการนักท่องเที่ยวหลายกิจกรรม แล้วแต่สภาพของ

แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้หลักการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ นาชัย ทนุผล (2540) ที่กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม มีประสิทธิภาพและคำนึงถึงการรักษาระบบนิเวศของพื้นที่ควรมีหลักการจัดการภายใต้หลักการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ด้านการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4 แห่งคือ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลวังยาว อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติและหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีการใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงในแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นทำการเกษตรเพื่อการบริโภคและเหลือเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ซึ่งตรงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอมี พอกิน สามารถพึ่งตนเองได้ โดยไม่โลภมากและไม่เบียดเบียนคนอื่น (สำนักงานพัฒนาเกษตรกรรมส่งเสริมการเกษตร, 2549) ส่วนสวนพืชไร่ดินเป็นการผลิตเพื่อขายตามรายการสั่งซื้อของลูกค้า โดยวัตถุประสงค์ของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรก็เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้และส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้สนใจ

2. การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวเดินทางไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส) โดยไม่จำเป็นต้องเป็นวันเสาร์ – อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์หรือบางที่อาจจะในวันธรรมดา (วันจันทร์ – ศุกร์) ขึ้นอยู่กับความสะดวกของนักท่องเที่ยวเอง ในด้านการเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาพร้อมครอบครัวเนื่องจากสังคมไทยให้ความสำคัญกับครอบครัวเป็นอันดับแรกและคนไทยมีความใกล้ชิดกันมากภายในครอบครัว โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศติภัค คำนิล (2549) ที่วิจัยเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทยที่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมาพักผ่อนส่วนตัวกับครอบครัวและญาติ การมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในกรุงเทพและในเขตภาคกลางโดยมีระยะทางไม่ไกลนักจึงเลือกที่จะไม่พักค้างคืน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศติภัค คำนิล (2549) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมไม่พักค้างแรม ด้านนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมส่วนใหญ่พักแรมในรีสอร์ตหรือบังกะโล ทั้งนี้เป็นเพราะในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีมีลักษณะที่พักเป็นแบบรีสอร์ตเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความสะดวกมากกว่า เมื่อพักแรมในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวจ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่า มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท และนักท่องเที่ยวคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้รับและจะกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกแน่นอน ถ้าเปรียบเทียบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับการท่องเที่ยวแบบอื่นๆ ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายน้อยมากจึงคิดว่าคุ้มค่าและน่าจะกลับมาท่องเที่ยวอีกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิกัต คำนิล (2549) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายด้านอาหารต่ำกว่า 300 บาทและค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางต่ำกว่า 500 บาทและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา เชาวลิต (2548) ที่วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมและความคิดเห็นในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ที่พบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาทซึ่งผู้เคยใช้บริการส่วนใหญ่เห็นว่าคุ้มค่าและจะกลับมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีก ในเรื่องนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงโดยไม่ติดต่อล่วงหน้า เนื่องจากเป็นการเดินทางที่ไม่เป็นเวลาแน่นอนจึงไม่สะดวกในการติดต่อล่วงหน้าและกิจกรรมการใช้บริการที่นักท่องเที่ยวใช้บริการมากที่สุด คือ ร้านอาหาร – เครื่องดื่ม/ ร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/ ของที่ระลึก ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของนิตยา เชาวลิต (2548) ที่พบว่าช่องทางที่ติดต่อใช้บริการในการท่องเที่ยวจะทำการติดต่อล่วงหน้าและกลุ่มตัวอย่างมีการใช้บริการมัดคูปอง/ ผู้นำในการนำชมมากที่สุด ส่วนสิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจและเหตุผลในการท่องเที่ยวคือ พักผ่อนหย่อนใจ ทั้งนี้เพราะการเดินทางไปในสถานที่ที่มีทัศนียภาพสวยงาม มีความเป็นธรรมชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับการพักผ่อนไปในตัวแม้จะเป็นการใช้ระยะเวลาสั้นๆ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยาพร เสนปาน (2549) ที่วิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจรูปแบบกิจกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัดดูประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยว ในด้านความต้องการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นักท่องเที่ยวต้องการรับรู้ข่าวสารทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจากเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นสิ่งที่น่าสนใจและผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน โดยต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากหนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นแหล่งที่สะดวกและค้นคว้าได้ง่าย สามารถที่จะทำได้ตลอด ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ นิตยาพร เสนปาน (2549) ที่พบว่า ประชาชนหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ในด้านประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุด คือ การทำเกษตรแบบผสมผสาน และลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่นักท่องเที่ยวต้องการไปมากที่สุด คือ โครงการพระราชดำริ เนื่องจากกระแสพระราชดำริเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎี

ใหม่และเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นกระแสหลักที่รัฐบาลกำลังสนับสนุนทำให้ประชาชนต้องการเดินทางไปสัมผัสด้วยตัวเอง ซึ่งขัดแย้งกับ นิตยา เชาวลิต (2548) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการไปท่องเที่ยวยังแหล่งการทำสวน และมีลักษณะการดำเนินธุรกิจเป็นเกษตรรายบุคคล ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน สำหรับคนไทยการไปท่องเที่ยวถือเป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่ง โดยสอดคล้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเหมาะสม คือ ไป - กลับ ภายใน 1 วัน เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพและมีความสะดวกในการเดินทาง ทำให้ใช้เวลาเดินทางไม่นานสามารถไปและกลับได้ในวันเดียวโดยแตกต่างจากงานวิจัยของนิตยา เชาวลิต (2548) ที่พบว่าระยะเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว คือ 2 - 3 วัน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยจังหวัดสุพรรณบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่โดดเด่นหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าสนสองใบ อุทยานแห่งชาติพุเตย ยอดเขาเทวดา ถ้ำและน้ำตกต่างๆ ยิ่งในช่วงฤดูหนาวเป็นช่วงที่มีอากาศเย็นใกล้เคียงกับภาคเหนือจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยและอภิปรายดังกล่าว มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเป็น 2 ระดับดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างต่อเนื่อง ควรมีการจัดทำแผ่นพับ แผนที่ในแหล่งท่องเที่ยวหรือการโฆษณาในรูปแบบต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
2. จากการสัมภาษณ์ผู้ที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแล้วยังขาดการประสานงานและการวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน ควรมีการกำหนดทิศทาง การเจริญเติบโตอย่างชัดเจนและติดตามประเมินผลในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน
3. ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม น่าสนใจให้มากขึ้นเพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางกลับมาอีกเกิดความเบื่อหน่ายและจัดหากิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปท่องเที่ยว
4. สร้างจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ให้กับสถานที่ เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว

5. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นให้มีคุณภาพดีและเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

6. ควรจัดอบรมผู้ที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา ด้านการจัดการและด้านการบริการการท่องเที่ยว

7. ส่งเสริมให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้นรวมถึงการจัดการฝึกอบรม การรณรงค์ให้ความรู้ ให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการและการบริการแก่ชุมชน

8. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ในแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อเสริมความรู้และสร้างสำนึกให้นักท่องเที่ยว

9. ควรจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่าย สำหรับเส้นทางในการท่องเที่ยวที่แนะนำ

- ตัวอย่างเส้นทางเชิงนิเวศจังหวัดสุพรรณบุรี

(เขื่อนกระเสียว – อุทยานแห่งชาติพุเตย – ป่าสนสองใบ – บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคี่ – ยอดเขาเทวดา – น้ำตกตะเพนคี่ – ศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลวังยาว)

เริ่มจากอำเภอด่านช้าง ไปอีกไม่กี่กิโลเมตรนักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อน ชมวิวทิวทัศน์และตกปลาได้ที่เขื่อนกระเสียวซึ่งเป็นเขื่อนดินขนาดใหญ่ จากนั้นเดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติพุเตย จุดเด่นของที่นี่ คือ ป่าสนสองใบ และยังมีต้นปลงขนาดใหญ่สูง 5 เมตร จากนั้นเดินทางต่อไปที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคี่ เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงที่ปลอดภัยและของมีค่าทุกชนิด ภายในบริเวณใกล้เคียงนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังน้ำตกตะเพนคี่น้อยหรือน้ำตกตะเพนคี่ใหญ่ จากนั้นไปท่องเที่ยวที่ยอดเขาเทวดาซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อนกลับบ้านแวะศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลวังยาว โดยนักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านไม่ว่าจะเป็นการทำกล้วยฉาบวังยาว ชิมนมแพะและผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษพร้อมทั้งซื้อเป็นของฝากกลับบ้าน (เส้นทางนี้ควรใช้รถขับเคลือบล้อเพราะเป็นถนนลูกรังและเป็นทางลาดชันในบางช่วง)

- ตัวอย่างเส้นทางวันเดียวในสุพรรณบุรี

(สวนเฉลิมภัทรราชินี - สามชุก – บึงฉวาก – สวนพีชไร่ดิน – หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย)

เริ่มจากถึงเมืองสุพรรณบุรี ไปที่หอคอยบรรหาร – แจ่มใส ในสวนภัทรราชินี เดินชมภาพจิตรกรรมจากรรณคดีไทยเรื่องขุนช้างขุนแผน และขึ้นไปชมวิวชั้นบน ถ้าบรรยากาศดีจะเห็นบ้านเรือนในเขตเมืองไปจนถึงทุ่งนาผืนกว้างที่อยู่ไกลสุดตา จากนั้นไปแวะที่ตลาดสามชุกซึ่งเป็นตลาดชุมชน ชม

บรรยากาศตลาดห้องแถวแหวะดูบ้านติดลูกไม้โบราณของขุนจำนงค์ จีนาวัณธ์ จากนั้นเดินเข้าร้านขายยาดูเครื่องบดยา ตัดยาสมุนไพรในอดีต จากนั้นแหวะร้านถ่ายรูปโบราณถ่ายรูปเป็นที่ระลึก ที่ตลาดสามชุกนักท่องเที่ยวสามารถเลือกชมเลือกซื้อของฝากทั้งของสดและของแห้ง จากนั้นก็ไปที่บึงฉวาก ชมอุโมงค์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ และมีปลาน้ำจืดหลากหลายชนิดมากกว่า 50 ชนิด นอกจากนี้ยังมีกรงเพาะพันธุ์สัตว์ป่าหายาก เช่น เสือโคร่ง เสือปลา และยังมีสวนนก เกาะกระต่ายและบ่อจระเข้สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจเกี่ยวกับผักพื้นบ้านก็แหวะชมไปที่อุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพเฉลิมพระเกียรติ มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้ล้มลุก ไม้เถา ผักสวนครัว ผักบุรุษแปลงแปลกๆ และผักชื่อแปลกๆ ทั้งนี้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ผักไปปลูกเป็นสวนผักพื้นบ้านไว้กินเองได้ด้วย จากนั้นไปแหวะไปชมและทดลองปลูกผักแบบไม่ใช้ดินที่สวนพีชไร้ดิน และยังสามารถเลือกซื้อผักสดทั้งต้นและผลไปรับประทานที่บ้านได้ ก่อนกลับแหวะเยี่ยมเจ้าทวย เพื่อนกลางทุ่งของชาวนาไทย ชมวิถีชีวิตแบบชาวไทยพื้นบ้าน ย้อนอดีตภาพชีวิตกลางทุ่ง และชมความสามารถของควายและการแสดงเพลงอีแซวโดยเด็กนักเรียนโรงเรียนใกล้เคียง จากนั้นก็เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรีเหมาะสมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม เพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักให้เข้าเป็นโปรแกรมเดียวกัน โดยข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
2. ควรมีการศึกษาในเรื่องการท่องเที่ยวแบบ Long stay และ Home stay ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและความเป็นไปได้ ตลอดจนผลกระทบต่างๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยว
3. ศึกษาถึงการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในกลุ่มภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2550). *ท่องเที่ยวเชิงเกษตร Agro-tourism*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กลุ่มงานจัดการฟาร์ม. (2549). *วิธีการพัฒนาชีวิตโดยหลักเศรษฐกิจพอเพียง*. สำนักพัฒนาเกษตรกร. กรมส่งเสริมการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2551 จาก www.nesdb.go.th/sufficiency
- กอบชัย ล้อเพ็ญภพ. (2549). *ความคิดเห็นของผู้บริหารบริษัทท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเกษตร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *การวิเคราะห์สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). *การส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยวความสนใจพิเศษ*. บริษัท ซีอี อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล อินฟอร์เมชั่น จำกัด.
- จังหวัดสุพรรณบุรี. *มรดกทางธรรมชาติ* สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2551 จาก <http://www1.mod.go.th/heritage/nation/oldcity/suphanburi4.htm>
- จินตวดี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการโฮมสเตย์ที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โคมยง โด๊ะทอง และคณะ. (2545). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบุรี*. วารสารราชภัฏเพชรบุรี. ฉบับที่ 1.
- ชลธิชา บุนนาค. (2544). *เอกสารประกอบการสอน พฤติกรรมนักท่องเที่ยว: 412 – 553*. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รุณผกาจ คงอินทร์. (2545). *การศึกษาศักยภาพของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน :กรณีศึกษาบ้านนาดีน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(เกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ณัฐพงศ์ สุกกรี. (2544, มีนาคม). “การท่องเที่ยวเชิงเกษตร”, วารสารธุรกิจการท่องเที่ยว. 14(3), 18.

ดวงดาว คงบุญ. (2548). *พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร :กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

เที่ยวทั่วไทยไปกับนายรอบรู้. (2548). *สุพรรณบุรี*. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์สารคดี.

นำชัย ทนุผล. (2540). *การท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศ*. เอกสารประกอบการบรรยายในการฝึกอบรมหลักสูตร. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

นิตยา เชาวลิต. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมและความคิดเห็นในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจการเกษตร). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

นิตยาพร เสนปาน. (2549). *ความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบกิจกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ บธ.ม.(การตลาด). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

นืออน ศรีสมยง. (2545). *หน่วยที่ 15 การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในชนบทและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร*. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี.

บริษัท ซอยเลส เร็จ จำกัด. *สวนพืชไร้ดิน (Soiless Culture Center)*. เอกสารประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ). สุพรรณบุรี: ม.ป.พ.

บริษัท พีพี แอนด์ พี ทรานสปอร์ต จำกัด. *หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย*. เอกสารประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ). สุพรรณบุรี: ม.ป.พ.

ประดิษฐ์ วงศ์สุวรรณ และคณะ. (2550). *การพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพอเพียงในเขตอีสานใต้*. ชุดโครงการธนาคารข้อมูลเพื่อการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนกลุ่มจังหวัดอีสานใต้. โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ประวัติจังหวัดสุพรรณบุรี สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม, 2551 จาก

<http://www.suphanburi.go.th/parwad.php>

ประวัติศาสตร์สุพรรณบุรี สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม, 2551 จาก

<http://www.geocities.com/suphantown/history.htm?20089>

ปองพล ธีวลหทัยกุลและคณะ. (2550). *แนวทางในการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้*. ชุดโครงการธนาคารข้อมูลเพื่อการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนกลุ่มจังหวัดอีสานใต้(นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ศรีสะเกษและชัยภูมิ). โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2545). *ปฏิบัติการวิจัย*. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม, 2551 จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139>

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม, 2551 จาก <http://www.suphanburi.go.th/policy/pic/Scan%20002.gif>

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มัลลิกา บุนนาค. (2544). *สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาชาโนบุ ฟูกูโอกะ. (2546). *ปฏิวัติยุคสมัยด้วยฟางเส้นเดียว*. แปลโดย รสนา โตสิตระกูล. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ. มูลนิธิโกมลคีมทอง.

ราณี อิศัยกุล. (2546). *หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว*. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร. เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2544). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน* (Ecotourism and Sustainable Tourism). เอกสารประกอบคำบรรยาย.

ศศิภัค คำนิล. (2548). *พฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทยที่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ศุภลักษณ์ อัครางกูร. (2547). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. ขอนแก่น. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยขอนแก่น ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. เอกสารประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ). สุพรรณบุรี: ม.ป.พ.

เศรษฐกิจพอเพียง สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2551 จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี <http://th.wikipedia.org/wiki>

เศรษฐกิจพอเพียง: *ร่วมเรียนรู้ สานช่วย ขยายผล*. (2549). พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.): บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน).

สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2542). *รายงานเบื้องต้น การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

----- (2543). *รายงานขั้นสุดท้าย การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร*. เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร. (2551). *แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี*. เอกสารข่าวนโยบายที่ 16/2551. กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่.

สุพรรณบุรี สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม, 2551 จาก http://www.mistertour.com/th/travel_place/activity.php?provinceid=66

สุวีรัตน์ เตชะทวิวรรณ. (2545). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. เอกสารประกอบการสอน. ภาควิชาบริหารธุรกิจ. คณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สุวิธาน มนแพวงศานนท์. (2547). *วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS for Windows*. กรุงเทพฯ. ซี เอ็ดดูเคชั่น.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี. *บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ*. เอกสารประชาสัมพันธ์ (แผ่นพับ). สุพรรณบุรี: ม.ป.พ.
- อำนวยการ ประทุมโพธิ์. (2548). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ สถานีวิจัยลพบุรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- Cohen, J.M. and Norman T.Uphoff. (1977). *Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project, Implementation and Evaluation*, Ithaca. Cornell University, Rural Development Committee.
- Diamantis, Dimitrios. (1998). *The Concept of Ecotourism: Evolution and Trends*. Current Issues in Tourism.2.(2&3):98
- Edward Inskip. (1991). *Tourism Planning and Intergrated and Sustainable Development Approach*. USA: Van Nortrand.
- Godfrey & Jackie Clarke. (2000). *The Tourism Development Handbook*. Wellington House. London. Martins the Printer Ltd. Berwick upon Tweed.
- Google Earth. (2008). *Three Dimension Map*. Retrieved August 10,2008. From Google Earth. <http://www1.mod.go.th/heritage/nation/oldcity/suphanburi4.htm>
- Hudman, L.E. (1980). *Tourism: A Shining World*. Ohio: Grid Inc.
- Maslow, A.H. 1954. *Motivation and Personality*. Harper & Row, New York.
- Mcintosh, R.W. and Goeldner, C.R. (1995). *Principle, Practice, Pholosophies*. 6th ed. John Wiley and Sons, Inc., New York.
- Phillip L.Pearce. (1982). *The Social Psychology of tourist behavior*. Oxford: Pergamon Press.

Pizan, Abraham and Mansfeld, Yoel. (1999) *Consumer Behavior in Travel and Tourism*.

Oxford: The Haworth Press.

UN News Center. With new Human Development award, Annan hails Thai King as example for the world.

UNPD. (2007). *Thailand Human Development Report 2007: Sufficiency Economy and Human Development*, United Nations Development Programme.

Valentine, P.S. (1992) *Review: Nature-based tourism*. In B. Weiler & C.M. Hall (Eds) *Special Interest Tourism*. Belhaven Press, London, U.K.

Velene Smith. (1977). *Hosts and Guests*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

William, P.W; & Gill, A. (1994). *Tourism carrying management issues*. In W. Theobald (Ed.), *Global tourism* (pp. 174 – 187), Oxford: Butterworth – Heinemann.

World Tourism Organization. 1997a. *Sustainable tourism and environment*. In: *International Tourism: a global perspective*. 2nd ed. WTO, Spain.

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๕๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เนื่องด้วย นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์ณัฏฐา ประไพรัชสิทธิ์ และ อาจารย์รัชชนก โสโต เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักท่องเที่ยว คอบแบบสอบถามการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี และ ข้าราชการที่รับผิดชอบ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คอบแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในระหว่างเดือนธันวาคม 2551 - กุมภาพันธ์ 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-801-8702

ที่ ศธ 0519.12/

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

รับวาคม: 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เนื่องด้วย นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์ณลินา ประไพรัศมิ์ และ อาจารย์รัชชนก โลโต เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักท่องเที่ยว ตอบแบบสอบถามการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตอบแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในระหว่างเดือนธันวาคม 2551 - กุมภาพันธ์ 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-801-8702

ที่ ศษ-0519.12/1/๒๕๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอบขออนุญาตเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องด้วย นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์ณัฏฐา ประไพรักษ์สิทธิ์ และ อาจารย์รักชนก โลโต เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักท่องเที่ยว คอบแบบสอบถามการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี และ ข้าราชการที่รับผิดชอบ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คอบแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในระหว่างเดือนธันวาคม 2551 - กุมภาพันธ์ 2552

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-801-8702

ที่ ศธ 0519.12/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสวนพืชไร่นา

เนื่องด้วย นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์ชนลินา ประไพรักษ์สิทธิ์ และ อาจารย์รัชชนก โตโต เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักท่องเที่ยว คอบแบบสอบถามการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คอบแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในระหว่างเดือนธันวาคม 2551 - กุมภาพันธ์ 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวิฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-801-8702

ที่ ศช 0519.12/ 1125

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

เนื่องด้วย นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการ การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมี อาจารย์ณลินา ประไพรัศย์สิทธิ์ และ อาจารย์รัชชคณิต โลโต เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้สำนักท่องเที่ยวฯ คอบแบบสอบถามการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คอบแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในระหว่างเดือนธันวาคม 2551 - กุมภาพันธ์ 2552

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-801-8702

ภาคผนวก ข

แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว

แบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอความกรุณาตอบแบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้โดยเติมข้อความในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จากท่าน จะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมเชิงเนื้อหา เพื่อนำมาใช้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

หมวดที่ 1 หมวดทรัพยากรธรรมชาติ

1. ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวทางการเกษตร.....
2. ที่ตั้งและการเข้าถึง.....
3. ลักษณะของทรัพยากร.....
4. นักท่องเที่ยวเป็นใคร/ มาจากไหน.....

หมวดที่ 2 หมวดทรัพยากรวัฒนธรรม

5. มรดกทางวัฒนธรรม.....

6. ศิลปะชาติพันธุ์.....

.....

.....

.....

7. การดำรงชีวิต.....

.....

.....

.....

8. ผู้ได้รับประโยชน์.....

.....

.....

.....

หมวดที่ 3 หมวดทรัพยากรวัฒนธรรม

9. ชื่อทรัพยากร/ กิจกรรม.....

.....

.....

.....

10. เวลาเปิดดำเนินการ.....

.....

.....

.....

11. ฤดูกาลท่องเที่ยว.....

.....

.....

.....

12. ค่าใช้จ่าย/ ค่าเข้าชม.....

.....

.....

.....

13. การบริการนักท่องเที่ยว.....

.....

.....

.....

หมวดที่ 4 หมวดทรัพยากรด้านบริการ

14. ปริมาณการรองรับ.....

.....

15. การขนส่ง.....

.....

16. ที่พักแรม.....

.....

.....

17. การต้อนรับ.....

.....

.....

18. บริการอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือและเสียสละเวลาของท่าน

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่รับผิดชอบการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอความกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ให้ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมเชิงเนื้อหา เพื่อนำมาใช้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1. ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวทางการเกษตร.....

2. บทบาททางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในระดับใด

3. ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

4. ระบบการให้ความรู้และการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว

5. กิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

แบบสอบถาม

ปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะนำไปแปรผลและสรุปในภาพรวม โดยข้อมูลที่ได้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ขององค์กร/ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบมีให้เลือกหลายคำตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมีให้เลือกหลายคำตอบ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว ซึ่งลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถาม

จิราภรณ์ สง่างศ์

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง

การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสุพรรณบุรี

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะปกปิดไว้เป็นความลับ แต่จะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมเชิงเนื้อหา เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- (1) ชาย (2) หญิง

2. อายุ

- (1) ต่ำกว่า 15 ปี (2) 15 – 25 ปี
 (3) 26 – 35 ปี (4) 36 – 45 ปี
 (5) 46 – 60 ปี (6) 61 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- (1) โสด (2) สมรส
 (3) หม้าย (4) หย่าร้าง

4. อาชีพ

- (1) ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (2) นักเรียน/ นักศึกษา
 (3) ธุรกิจส่วนตัว/ อาชีพอิสระ (4) ค้าขาย
 (5) เกษตรกร (6) พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท
 (7) แม่บ้าน/ พ่อบ้าน (8) อื่นๆ

5. การศึกษา

- (1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา (2) มัธยมศึกษา
 (3) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (4) ปริญญาตรี
 (5) สูงกว่าปริญญาตรี

6. รายได้ต่อเดือน

- (1) ต่ำกว่า 10,000 บาท (2) 10,000 – 19,999 บาท
 (3) 20,000 – 29,999 บาท (4) 30,000 – 39,999 บาท
 (5) 40,000 – 49,999 บาท (6) 50,000 บาทขึ้นไป
 (7) ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง

7. จังหวัด / ที่อยู่อาศัย (ปัจจุบัน)

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยว

8. โดยปกติท่านมักจะเลือกช่วงวันใดในการเดินทางท่องเที่ยว

- วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) วันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์ – อาทิตย์)
 ช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ ไม่เป็นเวลาแน่นอน (แล้วแต่โอกาส)

9. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จังหวัดสุพรรณบุรีกี่ครั้ง

- (1) ครั้งแรก (2) 2 ครั้ง (3) มากกว่า 2 ครั้ง

10. การเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี ท่านเดินทางมากับใคร

- (1) เดินทางคนเดียว (2) เดินทางพร้อมกลุ่มเพื่อน
 (3) เดินทางพร้อมครอบครัว (4) เดินทางมากับองค์กร/ สถาบันการศึกษา
 (5) เดินทางมากับทัวร์/ บริษัทนำเที่ยว (6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. การมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้ ท่านพักค้างคืนในแหล่งท่องเที่ยวเกษตรหรือไม่

- (1) ไม่พัก
 (2) พักค้างคืน จำนวน วัน

สำหรับท่านที่พักค้างคืน ลักษณะที่พักของท่านเป็นอย่างไร

- (2.1) ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น บังกะโล, รีสอร์ท
 (2.2) พักรวมกับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ฟาร์มสเตย์, โฮมสเตย์

12. ในแต่ละครั้งค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่ท่านจ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- (1) ต่ำกว่า 1,000 บาท (2) ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท
 (3) มากกว่า 2,000 บาท

13. ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครั้งนี้คุ้มค่าหรือไม่

- (1) คุ้มค่ากับสิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว
 (2) ไม่คุ้มค่ากับรายจ่ายที่เสียไป

14. ท่านติดต่อใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยวิธีใดบ่อยที่สุด
- (1) เข้าไปท่องเที่ยวโดยตรงไม่ได้ติดต่อล่วงหน้า
- (2) ติดต่อล่วงหน้ากับทางแหล่งท่องเที่ยว/ผ่านทางบริษัทท่องเที่ยว/ผ่านทางอินเทอร์เน็ต
15. กิจกรรมการบริการในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านใช้บริการมากที่สุด (ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)
- (1) มีที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (2) มีการร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน
- (3) มีมัคคุเทศก์/ ผู้นำในการชม (4) มีข้อมูล - ข่าวสารด้านการเกษตร
- (5) มีร้านอาหาร - เครื่องดื่มบริการ/ มีร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก
- (6) มีกิจกรรมอื่นๆ (โปรดระบุ)
16. สิ่งที่ท่านประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)
- (1) ทัศนียภาพที่สวยงามน่าสนใจ (2) ผลผลิตทางการเกษตร
- (3) การบริการที่ประทับใจ (4) เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่
- (5) วัฒนธรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร (6) อื่นๆ (โปรดระบุ)
17. เหตุผลที่ท่านเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)
- (1) พักผ่อนหย่อนใจ (2) หาประสบการณ์
- (3) ทำกิจกรรมกับครอบครัว (4) ศึกษาหาความรู้/ เทคโนโลยีใหม่
- (5) เพื่อชื่นชมความงามของพื้นที่/ ทัศนียภาพ
- (6) ความน่าสนใจด้านเกษตรกรรม/ วิถีชีวิตการเกษตร
- (7) มีผลผลิตและสินค้าทางการเกษตรแปรรูปจำหน่าย
- (8) ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- (9) มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยวพร้อม
- (10) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายนอกเหนือจากการเกษตร
- (11) อื่นๆ (โปรดระบุ)
18. หากมีโอกาสท่านจะกลับมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกหรือไม่
- (1) ไม่กลับมา (2) ไม่แน่ใจ (3) กลับมาอีกแน่นอน
19. ท่านต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้างหรือไม่
- (1) ต้องการรับรู้ข่าวสารทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- (2) ไม่ต้องการรับรู้ข่าวสารทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

20. ท่านต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากแหล่งใด (ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- (1) สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- (2) หนังสือแนะนำเที่ยว/ วารสาร/ นิตยสาร/ สิ่งพิมพ์
- (3) โทรทัศน์/ วิทยุ
- (4) นิทรรศการด้านการท่องเที่ยว
- (5) ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ
- (6) อินเทอร์เน็ต
- (7) บริษัทนำเที่ยว
- (8) ญาติ/ เพื่อน/ คนรู้จัก
- (9) อื่นๆ (โปรดระบุ)

21. ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านต้องการไปเที่ยวมากที่สุด (ตอบได้ข้อเดียว)

- (1) การทำสวนผลไม้
- (2) การทำไร่/ ทำนา
- (3) การทำสวนดอกไม้
- (4) การทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์/ ประมง
- (5) การทำการเกษตรแบบผสมผสาน
- (6) อื่นๆ (โปรดระบุ)

22. ลักษณะการดำเนินธุรกิจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านต้องการไปเที่ยวมากที่สุด

- (1) เกษตรรายบุคคล
- (2) หมู่บ้านเกษตร
- (3) โครงการพระราชดำริ
- (4) เทศกาลงานท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- (5) อื่นๆ (โปรดระบุ)

23. กิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทใดที่ท่านต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

(ตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ)

- (1) การนั่งรถ/ นั่งเรือเที่ยว
- (2) การทดลองทำการเกษตรหรือเก็บผลผลิตด้วยตนเอง
- (3) การพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว (โฮมสเตย์)
- (4) การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น จุดชมวิว, ที่สำหรับพักผ่อน
- (5) การแสดงหรือการสาธิตทางการเกษตร
- (6) มีร้านอาหาร - เครื่องดื่มบริการ/ มีร้านจำหน่ายผลผลิตการเกษตร/ ของที่ระลึก
- (7) มีกิจกรรมอื่นๆ (โปรดระบุ)

24. ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ท่านคิดว่าเหมาะสม

- (1) ไป - กลับ ภายใน 1 วัน
- (2) 2 - 3 วัน
- (3) มากกว่า 3 วัน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นทางด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

(กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ระบุระดับความคิดเห็นของท่านในด้านต่างๆ ดังนี้)

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความเห็นของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสถานที่						
26.	ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่					
27.	มีห้องสุขาไว้บริการอย่างเพียงพอและสะอาด					
28.	แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ยังมีการอนุรักษ์ไว้เป็นส่วนใหญ่					
29.	บริเวณและบรรยากาศของที่นี่มีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง					
30.	แหล่งท่องเที่ยวนี้มีความปลอดภัยจากภัยต่างๆ					
31.	มีข้อมูลไว้บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน เช่น ป้ายบอกทาง ป้ายสื่อความหมาย เอกสารต่างๆ					
32.	แหล่งท่องเที่ยวนี้มีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง					
ด้านเจ้าหน้าที่						
33.	อัยยาศัยไมตรีในการตอบรับ					
34.	มีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอ					
35.	การแต่งกายเป็นระเบียบสวยงาม					
36.	การตอบคำถาม ข้อสงสัย ด้วยความยินดีและเต็มใจ					
37.	มีการให้บริการที่รวดเร็วและถูกต้อง					
ด้านระเบียบปฏิบัติ						
38.	มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและแน่นอน					
39.	เป็นระเบียบที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวทุกระดับ					
40.	มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง					
41.	มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบไว้อย่างชัดเจน					
42.	เมื่อมีการฝ่าฝืนก็มีการลงโทษอย่างจริงจัง					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความเห็นของท่าน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสาธารณูปโภค						
43.	มีถนนและเส้นทางเดินที่เหมาะสม					
44.	มีร้านขายอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการอย่างเพียงพอ					
45.	มีช่องที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น					
46.	ราคาของสินค้ามีความเหมาะสมและยุติธรรม					
47.	มีโต๊ะ – เก้าอี้ ที่สะอาดและเพียงพอ					
48.	มีจำนวนถังขยะที่มีฝาปิดและมากเพียงพอ					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

49. จากที่ท่านเคยไป/ ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่านคิดว่าควรจัด/ ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวแบบนี้หรือไม่

ควรจัด/ ส่งเสริม เนื่องจาก.....

ไม่ควรจัด/ ส่งเสริม เนื่องจาก.....

50. ท่านมีความคิดเห็นอื่น ๆ ต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย อย่างไรบ้าง โปรดเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม

ประวัตียอผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์
วันเดือนปีเกิด	30 กันยายน 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	24/11 หมู่ 4 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2547	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2552	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ